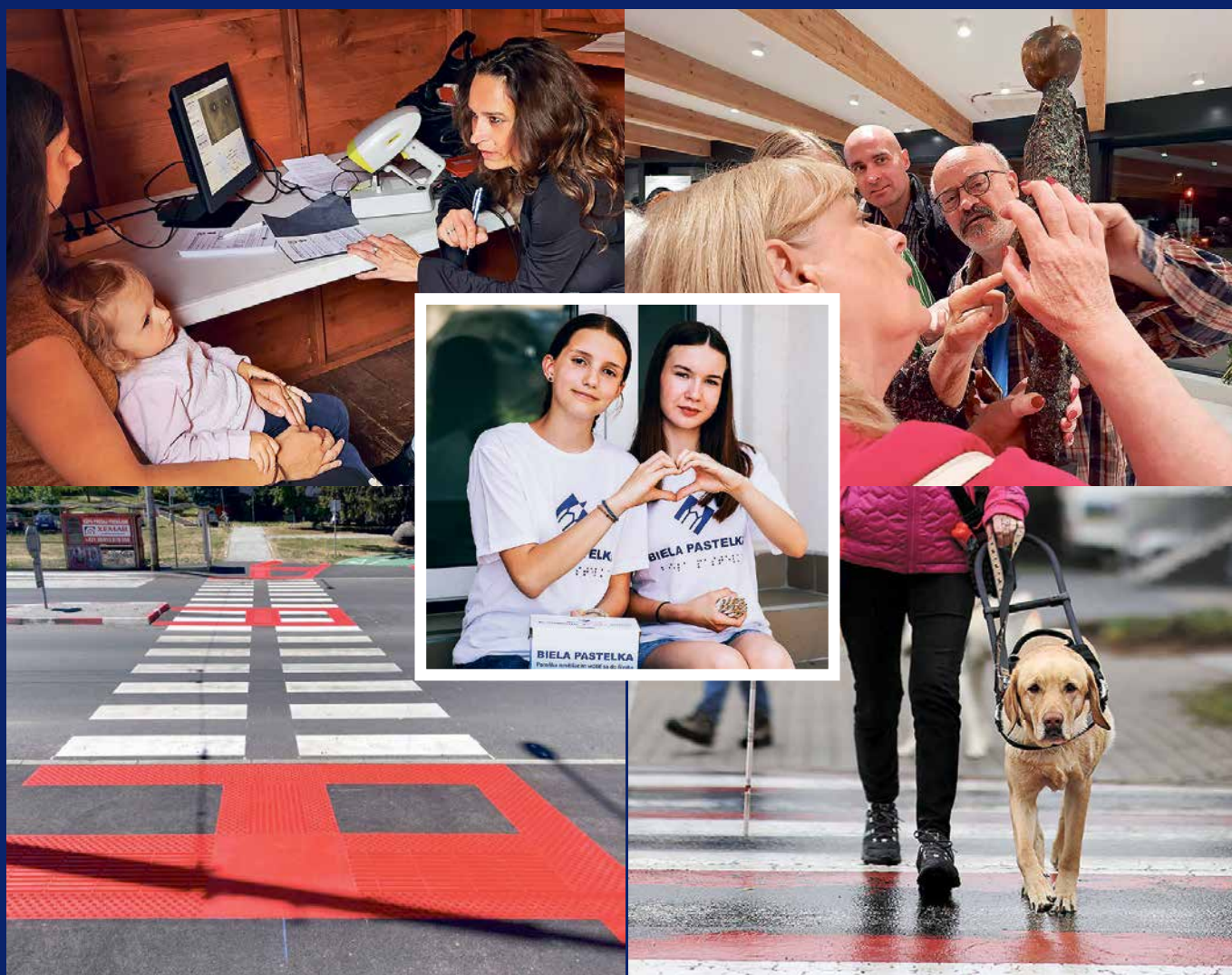

••••• ••••••••••• ••••••••••• •••••••••••

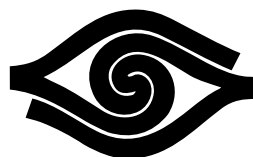
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Výročná správa 2024

Únia nevidiacich
a slabozrakých
Slovenska

Výročná správa 2024

Autori (v abecednom poradí):

Petra Ajdariová, Dušana Blašková, Dagmar
Filadelfiová, Eliška Fričovská, Denisa Grúberová,
Erika Kanátová, Pavol Korček, Lenka Patyiová,
Zora Sdurková, Michaela Serafín, Katarína
Šmajdová Búšová, Peter Teplický, Zuzana Tkáčová,
Soňa Tóthová, Tatiana Winterová.

Grafická úprava: SASIDA production, s. r. o.

Fotografie na obálke: archív ÚNSS a Eva Amzler

Fotografie vnútro:

archív ÚNSS, pixabay.com, Eva Amzler

Tlač: Starion, s. r. o.

Vydala ÚNSS v júni 2025.

Táto publikácia spĺňa zásady jasnej tlače. Ide o metódy sprístupňovania tlačených textových informácií ľuďom so zrakovým postihnutím. Ich dodržiavanie je však prospešné aj pre širokú verejnosť, napríklad pre seniorov či ľudí, ktorí sa potrebujú v texte rýchlo orientovať.

Budujeme prístupnejší svet

Rok 2024 bol pre našu organizáciu dôležitým najmä v oblasti odstraňovania bariér. Vďaka podpore z grantového programu Nadácie ČSOB sme sa mohli viac zamerať na prístupnejšie prostredie. Pre verejnosť sme vyrobili sériu edukatívnych videí o vhodnej komunikácii s ľuďmi so zrakovým postihnutím. Pripravili sme konferenciu Prístupne 2024. Nosnou témou bol Zákon o prístupnosti výrobkov a služieb, ktorý vstupuje do platnosti v júni 2025. Sme radi, že vývojárov, majiteľov webov, ale aj pracovníkov štátnej či verejnej správy táto téma zaujala. Keďže naše aktivity, aj vzhľadom na zákonné povinnosti pre prevádzkovateľov, narastajú, zvýšil sa i objem práce a záujem o naše služby v oblasti prístupnosti. Rozhodli sme sa preto založiť ďalšiu samostatnú spoločnosť, Prístupne, s. r. o., ktorá bude tieto aktivity zastrešovať. Okrem komunikačných či online bariér poskytujeme poradenstvo v oblasti odstraňovania architektonických a dopravných bariér. Sme radi, že o prácu a rady našich kolegov je zo strany stavebníkov, architektov či developerov čoraz väčší záujem. Avšak nezamerali sme sa len na odbornú či laickú verejnosť, o tvorbe prístupných dokumentov i online prostredia sme hovorili aj s členmi základných organizácií a so zamestnancami počas vzdelávacích webinárov. Nadalej pokračujeme v plnení nášho poslania, a tým je poskytovanie komplexných sociálnych služieb ľuďom so zrakovým postihnutím. V roku 2024 naši odborní pracovníci a odborné pracovníčky venovali takmer 3000 klientkam a klientom viac ako 28000 hodín pomoci. Záleží nám nielen na kvantite, ale aj kvalite poskytovaných služieb, a preto pravidelne vykonávame supervízie v jednotlivých strediskách, pracujeme s daným tímom a zabezpečujeme interné vzdelávanie zamestnancov. Naším členom poskytujeme zázemie v 47 základných organizáciách, kde pripravujú množstvo aktivít zameraných na plnohodnotné a aktívne trávenie voľného času, zdieľanie skúseností i vzájomnú podporu.

Ján Podolinský
predseda ÚNSS

Tatiana Winterová
riaditeľka ÚNSS

Starostlivo sledujeme pripravované legislatívne zmeny a veľmi dôsledne presadzujeme ochranu záujmov a práv ľudí so zrakovým postihnutím. Keďže sme členmi niekoľkých medzinárodných organizácií, prijali sme pozvanie na 12. valné zasadnutie Európskej únie nevidiacich (European Blind Union) do portugalského Lisabonu i na stretnutie pracovnej skupiny EBU pre Braillovo písmo, ktoré sa uskutočnilo vo Frankfurte nad Mohanom.

Ciele roku 2024 sa nám podarilo naplniť a aj naďalej budeme neúnavne pokračovať v realizácii mnohých úloh, ako je debarierizácia, poskytovanie kvalitných služieb a aktivizovanie našich členov. Nasledujúci rok sa bude niesť v duchu osláv 35. výročia našej organizácie. Radi by sme otvorili priestory krajských stredísk verejnosti a zároveň sa poďakovali našim partnerom i podporovateľom za to, že ÚNSS môže naplňovať svoje hlavné poslanie, a tým je pomoc nevidiacim a slabozrakým ľuďom.

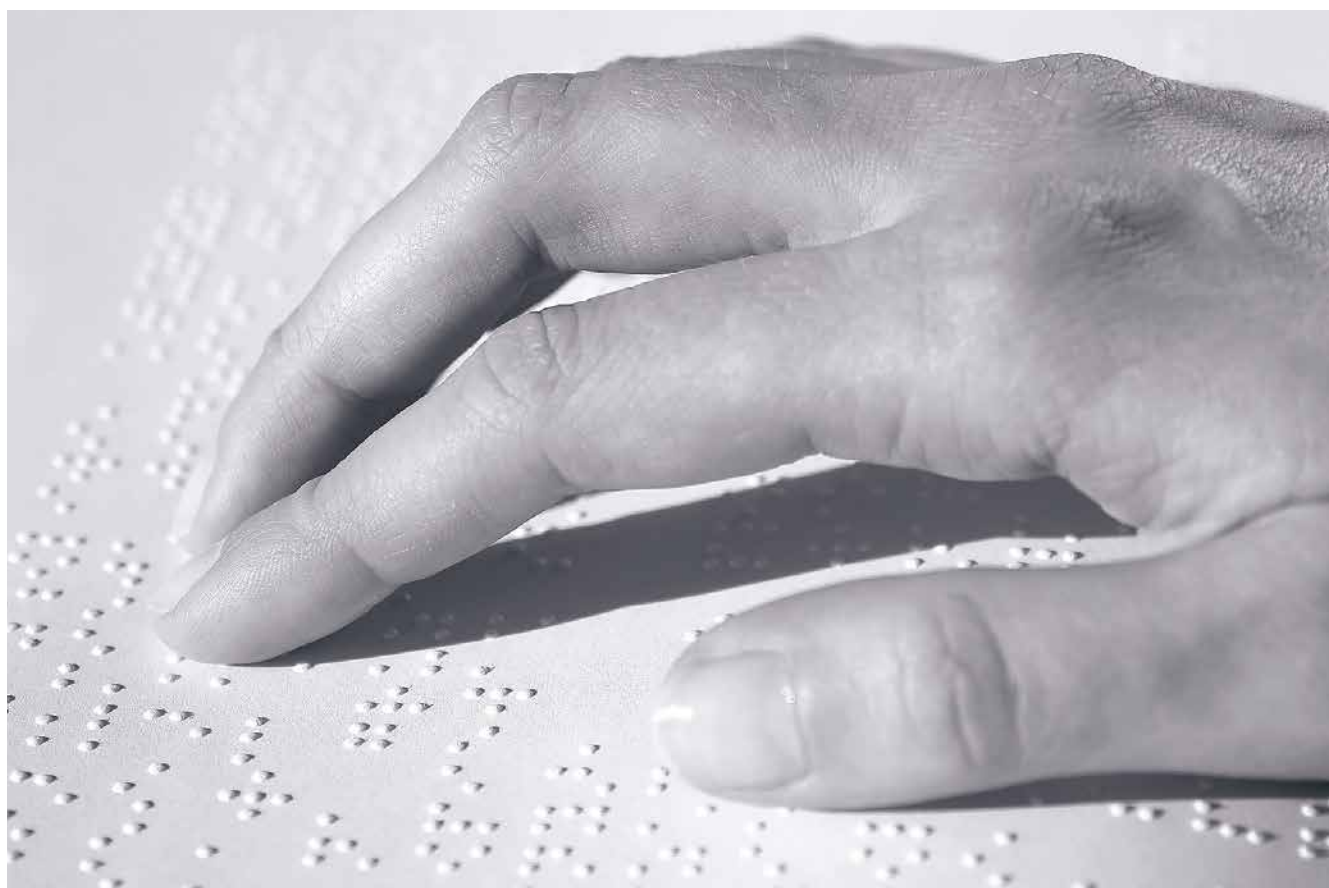

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

ÚNSS je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

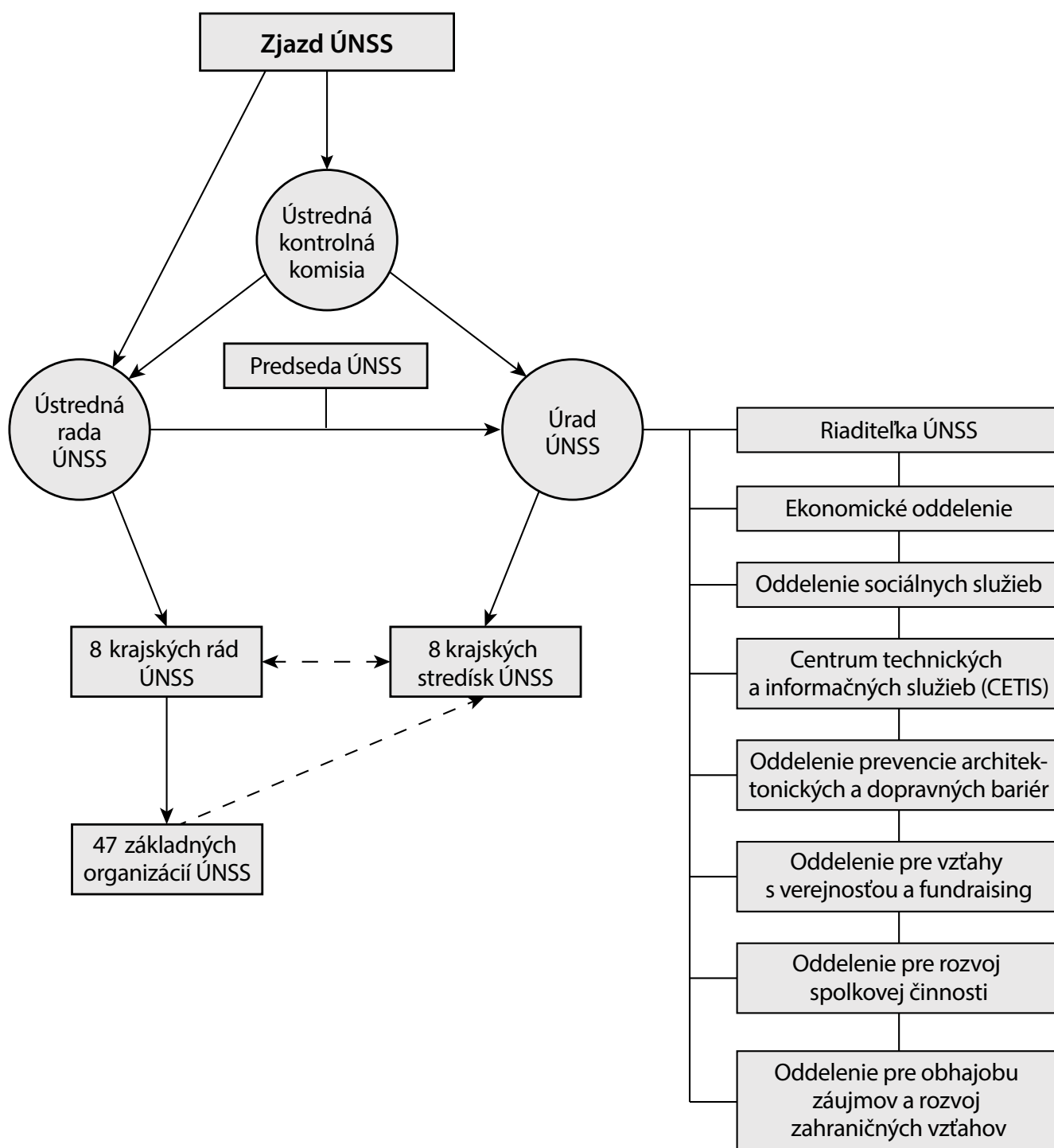
Naším poslaním je:

- obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia;
- aktivizácia ľudí so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb, na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život i na prácu v spoločnosti;
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach ľudí so zrakovým postihnutím tak, aby boli vnímaní ako prirodzená súčasť spoločnosti;
- sociálne poradenstvo, sociálna prevencia, sociálna rehabilitácia a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb.

Organizačná štruktúra

Kontakty

Názov organizácie: Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Sídlo organizácie: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava
IČO: 00683876
Organizačná forma: občianske združenie
Dátum založenia: 7. apríla 1990
Zložka MV SR: VVS/1-909/90-32-12

Ústredná rada ÚNSS:

predseda: Ján Podolinský
prvý podpredseda: Tímea Hóková
podpredsedovia: Branislav Mamojka a Michal Tkáčik
členovia: Adriana Bražinová, Ján Cesnek, Mária Danielová, Michaela Dlhá, Dagmar Filadelfiová, Ivana Frčová, Peter Halada, Ladislav Klešč, Jozef Kopaj, Lenka Kulíková, Milan Měchura, Michal Muravský, Darina Kválová, Renata Oláhová, Stanislav Sokol, Peter Teplický, Tatiana Winterová, Josef Zbranek

Ústredná kontrolná komisia ÚNSS

predseda: Edita Križanová
podpredseda: Vladimír Zán
členovia: Jana Ivanová, Alena Paleschová, Božena Poláčková

Úrad ÚNSS

riaditeľka: Tatiana Winterová
asistentka riaditeľky: Monika Ďurčeková
kontakt: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava, tel.: 02/69 20 34 20, email: unss@unss.sk, www.unss.sk

Ekonomické oddelenie:

Katarína Kulíková, Michal Winter, Adriana Ondrušová, Zuzana Együdová, Mária Frtúsová

Oddelenie sociálnych služieb:

Dagmar Filadelfiová, Ivana Frčová, Tímea Hóková (návrat z MD v septembri 2025)

Centrum technických a informačných služieb (CETIS):

Peter Teplický, Marek Macko, Ján Podolinský

Oddelenie prevencie architektonických a dopravných bariér:

Pavol Korček

Oddelenie pre vzťahy s verejnosťou a fundraising:

Eliška Fričovská, Dušana Blašková, Michaela Holíková, Tatiana Minčíková (od 15. 8. 2024)

Oddelenie pre rozvoj spolkovej činnosti:

Michaela Dlhá (do 31. 5. 2024), Michaela Serafín (od 15. 7. 2024)

Oddelenie pre obhajobu práv, legislatívne aktivity a zahraničné vzťahy:

Soňa Tóthová, Branislav Mamojka

Kto je klientom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska?

Zrakové postihnutie má rôzne škály prejavov. Príčinou je nielen veľká variabilita očných ochorení, ale aj miera adaptácie človeka na život s daným postihnutím. V ÚNSS sledujeme predovšetkým funkčné dôsledky rôznych očných diagnóz (ako osoba vidí) a sociálny kontext (ako zvláda riešenie každodenných životných situácií so zníženou zrkovou kontrolou). Našou hlavnou klientskou skupinou sú ľudia so zrkovým postihnutím – vrodenným alebo získaným. Pri mechanickejšom členení našich klientov vychádzame z klasifikácií, ktoré sa opierajú najmä o stupeň zrkového postihnutia.

V tomto ponímaní sú klientmi ÚNSS:

- **Nevidiaci**

– ľudia s najťažším stupňom zrkového postihnutia. Pri úplnej strate zrkového vnímania človek nerozlišuje svetlo a tmu, neprijíma žiadne svetelné podnety. Za nevidiacich pokladáme aj tých, ktorí majú zachovaný svetlocit, t. j. sú schopní vnímať maximálne svetlo, nedokážu však lokalizovať jeho zdroj;

- **Prakticky nevidiaci**

– ľudia s najťažšou slabozrakosťou. Môžu byť schopní vnímať svetlo, obrysy a tvary predmetov, zrakom rozoznávajú prsty ruky tesne pred očami, ale ani s najlepšou možnou korekciou nedokážu využívať zrak ako dominantný a jediný analyzátor pri práci, orientácii v priestore a pri získavaní informácií. V bežnom živote je pre nich zrak prakticky nevyužitelný;

- **Slabozrakí**

– ľudia s natoľko zníženou ostrosťou videnia, že aj s najlepšou možnou korekciou majú problémy s vykonávaním zrkovej práce. Ich schopnosti vizuálneho vnímania sú obmedzené a deformované, zrakom prijímajú zo svojho okolia neúplné a skreslené informácie. Majú síce vážne poškodený zrak, ale disponujú jeho užitočnými zvyškami, ktoré sa dajú efektívne využiť;

- **Osoby s poruchami binokulárneho videnia**

– ľudia s poruchou funkčnej rovnováhy a fyziologickej spolupráce pravého a ľavého oka. Hovoríme o skupine s tupozrakosťou, škuľavosťou a monokulom;

- **Osoby s kombinovaným postihnutím**

– ľudia, u ktorých sa vyskytuje viacero postihnutí. Našími klientmi sa stávajú vtedy, ak je súčasťou diagnózy akýkoľvek stupeň zrkového postihnutia.

Nevidiaci a slabozrakí bežne fungujú v prepojení so svojim užším či širším sociálnym prostredím. Pri riešení konkrétnych životných situácií, ktoré sa týkajú napr. vzdelávania či zamestnávania, sa naším klientom zároveň stáva celé sociálne prostredie (učiteľ, zamestnávateľ, rodina a pod.). Cieľom našej činnosti je maximalizovať samostatnosť a nezávislosť ľudí so zrkovým postihnutím a minimalizovať potrebu ďalšej pomoci zo strany iných.

Odborná pomoc ľuďom so zrakovým postihnutím

V uplynulom roku sme sa intenzívne venovali podpore osôb so zrakovým postihnutím prostredníctvom širokej palety odborných služieb, ktoré vykonávame v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Snažili sme sa flexibilne reagovať na potreby ľudí, ktorých zasiahla strata, alebo poškodenie zraku, a následne vytvárať komplexnú ponuku služieb, realizovaných na základe rozhodnutia o akreditácii na odbornú činnosť udelenú Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a zápisov do registra sociálnych služieb, ktorými sú:

- špecializované sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia.

Naša činnosť zahŕňala

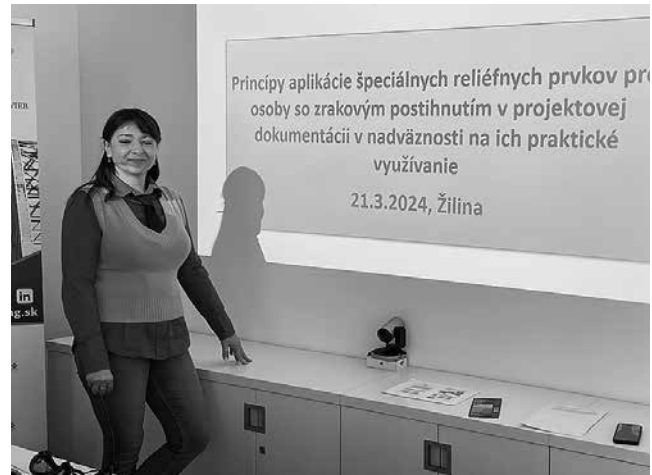
Poradenské služby: Individuálne konzultácie pre ľudí so zrakovým postihnutím zamerané na ich potreby a možnosti ďalšieho osobného rozvoja.

Tréningové aktivity: Návčky zamerané na zvládnutie praktických zručností pre každodenný život, ako napr. sebaobsluha, orientácia a samostatný pohyb, používanie rôznych špeciálnych optických a elektronických lúp, kompenzačných pomôcok.

Technologická pomoc: Pomoc a vzdelávanie v oblasti moderných technológií, ako sú čítacie zariadenia, PC s asistenčnými technológiami, mobily a aplikácie vhodné pre zrakovo postihnutých.

Podpora integrácie: Pomoc pri zapojení sa do pracovného života a spoločenských aktivít prostredníctvom individuálnych a skupinových programov.

Prioritou pri poskytovaní našich služieb je ich dostupnosť. Snažíme sa službu poskytnúť čo najskôr a ísť čo najbližšie ku klientom. Podľa ich požiadavky zabezpečujeme formu terénnu, v prirodzenom domácom prostredí, alebo ambulatnú, v najbližšom z poradenských miest.

Školenie architektov v Žiline.

Pri poskytovaní služieb nezabúdame zohľadňovať potreby rodiny a sociálneho okolia, v ktorom človek so zrakovým postihnutím žije.

Uvádzané sociálne služby poskytujeme bezplatne a bez administratívnej záťaže, čo znamená, že nie je nutné vyplňať žiadne tlačivá. Našou snahou je poskytovať služby, ktoré majú zásadný vplyv na zlepšenie kvality života osôb so zrakovým postihnutím a pomáhajú im dosiahnuť väčšiu samostatnosť a sebadôveru.

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia

Prostredníctvom špecializovaného sociálneho poradenstva pomáhame riešiť problémové situácie pri:

- vyrovnávaní sa s postihnutím,
- orientácii v sociálnej legislatíve,
- výbere kompenzačných a optických pomôcok,
- vzdelávaní osôb so zrakovým postihnutím,
- uplatnení sa na trhu práce, získaní alebo udržaní zamestnania,
- adaptácii v sociálnom prostredí,
- úprave fyzického prostredia.

Prostredníctvom sociálnej rehabilitácie podporujeme samostatnosť a nezávislosť ľudí

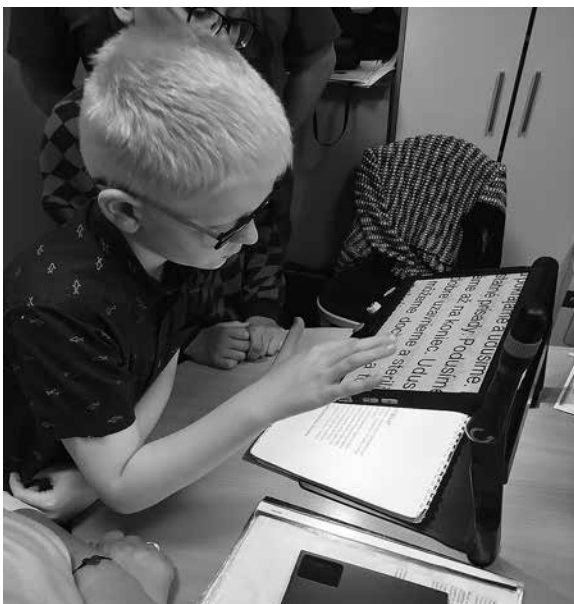

so zrakovým postihnutím. Formou nácvikov im pomáhame získať a rozvíjať zručnosti v nasledujúcich oblastiach:

- nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (chôdza s bielou palicou, so sprievodcom, s využitím zvyškov zraku, s vodiacim psom),
- nácvik sebaobslužných činností (varenie, upratovanie, osobná hygiena),
- nácvik práce s kompenzačnými a optickými pomôckami,
- nácvik práce s technicky náročnými pomôckami (počítačom upraveným pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím),
- nácvik komunikačných zručností (výučba Braillovoho písma, klávesnicových zručností, podpisovania a sociálno-komunikačných zručností).

Odborné služby poskytovalo v roku 2024 spolu 34,4 sociálnych pracovníkov/poradcov a sociálnych pracovníkov/poradcov – inštruktorov sociálnej rehabilitácie, ktorí spĺňajú kvalifikačné a odborné predpoklady na vykonávanie sociálnych služieb dané zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Naša organizácia je držiteľom akreditácie na Kurz inštruktorov sociálnej rehabilitácie. Ide o vzdelávací program zameraný na potreby odbornej praxe v práci s ľuďmi so zrakovým postihnutím, ktorý nám

Medzi našich klientov patria všetky vekové kategórie.

umožňuje udržiavať vysokú odbornosť našich zamestnancov. Obsahuje 5 modulov: Priestorová orientácia a samostatný pohyb pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Sebaobsluha pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Čítanie a písanie Braillovoho písma pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Zraková terapia pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie a Informačné technológie pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie.

Sociálne služby v roku 2024

Komplexné sociálne služby sme zabezpečovali prostredníctvom siete ôsmich krajských stredísk. Veľký dôraz kladieme najmä na to, aby boli služby čo najviac „šité na mieru“ klientovi so zrakovým postihnutím – teda reagovali priamo na jeho potreby.

Vzdelávanie a profesionálny rast zamestnancov

V rámci kontinuálneho rozvoja profesionálneho rastu odborných pracovníkov ÚNSS uplatňujeme systém pravidelnej supervízie. V roku 2024 využilo internú skupinovú supervíziu 7 krajských stredísk, pričom krajské stredisko Banská Bystrica sa zapojilo do externej skupinovej a individuálnej supervízie. Koordinácia a overovanie uplatňovania štandardov kvality sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch bola zabezpečená pravidelnými online poradami a individuálnymi konzultáciami s odbornými pracovníkmi. V roku 2024 sme zrealizovali aj hĺbkový monitoring Krajského strediska ÚNSS Trenčín so zameraním na kontrolu dodržiavania štandardov, ale aj mapovanie potrieb odborných pracovníkov a prevenciu vyhorenia. Celoslovenské stretnutie odborných pracovníkov sa stalo pravidelnou vzdelávacou aktivitou, ktorá mala za cieľ priblížiť im témy, ako sprístupňovanie kultúry a múzeí, legislatívne otázky, rehabilitácia a rekvalifikácia dospelých nevidiacich a slabozrakých, službu dovozu liekov domov prostredníctvom občianskeho združenia Medicamentum, špecifika práce s rómskou komunitou i problematiku digitálnej prístupnosti. Oddelenie sociálnych služieb ÚNSS sa podieľalo na realizácii výberových konaní (pre krajské strediská v Nitre, Žiline, Prešove a Bratislave), koordinácii

personálnych zmien a následnom zaškolení a mentoringu nových pracovníkov. Zaškolenie sa zameriavalo na štandardy poskytovania sociálnych služieb pre osoby so zrakovým postihnutím, diagnostiku zrakového postihnutia, sociálno-právne poradenstvo a poradenstvo pri výbere kompenzačných a optických pomôcok. Oddelenie sociálnych služieb zastrešovalo aj niekoľko školení a workshopov pre externé organizácie, akým bolo napríklad vzdelávanie architektov spoločnosti Reming v Žiline alebo školenie priestorovej orientácie a samostatného pohybu pre OZ Psi na život.

Ovplyvňovanie sociálnej legislatívy

V roku 2024 sme sa aktívne zúčastnili viacerých pracovných skupín Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVaR) zameraných na reformu posudkovej činnosti a na koncepciu financovania sociálnych služieb. V rámci týchto aktivít sme pripravili a predložili návrhy i na zmeny v rámci Opatrenia č. 7/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy a ceny pomôcok.

Participácia a spolupráca

Metodičky oddelenia sociálnych služieb sa počas celého roka pravidelne zapájajú do činností rôznych inštitúcií, s cieľom neustále prispievať k zlepšovaniu života osôb so zrakovým postihnutím. Naša aktívna účasť na konferencii Nezávislý život, usporiadanej organizáciou Socia – Nadáciou na podporu sociálnych zmien a Radou pre poradenstvo v sociálnej práci, je dôležitou súčasťou našich aktivít. V roku 2024 sme sa okrem iného podieľali na diskusii v rámci okrúhleho stola o pripravovaných zmenách v posudkovej činnosti.

Aké sú naše plány?

Kvalita poskytovaných sociálnych služieb zostáva našim hlavným cieľom aj v roku 2025. Sme presvedčení, že neustále zvyšovanie odbornej úrovne našich zamestnancov je kľúčom k dosiahnutiu tejto kvality. V rámci tohto zámeru pravidelne realizujeme odborné školenia, ktoré sa zameriavajú na zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov krajských stredísk.

V roku 2025 plánujeme uskutočniť akreditované vzdelávacie programy pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie. Tieto programy budú pozostávať z dvoch vzdelávacích modulov: kurzu sebaobsluhy a kurzu informačných technológií. Každý modul v trvaní 80 hodín sa uskutoční formou kombinovaného dištančného a prezenčného vzdelávania. Okrem toho pripravujeme špeciálne školenie pre zrakových terapeutov, ktoré sa bude zameriavať na podporu osôb s kortikálnou zrakovou poruchou (CVI). Cieľom je prehĺbiť ich vedomosti v oblasti diagnostiky a následnej pomoci klientom s touto zrakovou diagnózou.

Pre nových kolegov pripravujeme postupné zapojenie do kľúčových tém, týkajúcich sa sociálnych služieb, sociálnej legislatívy, ako aj výberu kompenzačných a optických pomôcok.

V posledných rokoch sme tiež organizovali celoslovenské stretnutia sociálnych pracovníkov a inštruktorov sociálnej rehabilitácie, ktoré umožnili lepšie spoznanie sa kolegov a výmenu skúseností v oblasti kľúčových tém. V roku 2025 bude stretnutie zamerané na podporu seniorov so zrakovým postihnutím. Rôzne aspekty tejto problematiky, ako napr. zdravotná starostlivosť, psychologická podpora i vzdelávanie, budú neoddeliteľnou súčasťou diskusií a workshopov.

Štatistika členenia poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	2 693	14 316	14 548
Terénna služba	1 134	5 131	13 562
Pobyť	0	0	0
Spolu	2 935*	19 447	28 110

Poskytnutie služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Individuálna práca	2 873	19 330	27 744
Skupinová práca	251	117	366
Spolu	2 935*	19 447	28 110

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	2 625	10 357	11 496
Sociálna rehabilitácia	1 770	9 041	16 515
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	18	28	34
Výcvik používania pomôcky	1	21	66
Celkový súhrn	2 935*	19 447	28 110

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	2 625	10 357	11 496
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	249	360	328
	sociálno-právne	1 982	5 268	5 943
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	1 363	2 954	3 403
	v oblasti vzdelávania	178	380	378
	v oblasti zamestnávania	68	137	152
	pre sociálne prostredie	587	1 052	1 039
	pri úprave fyzického prostredia klienta	111	131	158
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	39	75	96

Štatistika členenia vykonávania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	1 770	9 041	16 515
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	252	1 243	2 852
	Sebaobsluha	184	391	798
	Nácvik práce s optickými pomôckami	822	1 602	2 184
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	1 016	2 619	4 366
	Komunikácia	360	1 235	2 413
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	355	1 951	3 901

Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica

adresa: **Internátna 10, 974 04 Banská Bystrica**

tel.: **048/413 42 01**

e-mail: **unss.bystrica@unss.sk**

web: **www.bystrica.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Dagmar Filadelfiová, vedúca KS – metodička pre sociálne služby

Ivana Frčová, zástupkyňa vedúcej KS – metodička pre sociálne služby

Ľubica Dúbravská, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Dana Hudecová, sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
(okres Zvolen)

Renata Oláhová, sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
(okres Lučenec)

Milena Pančíková, sociálna poradkyňa (okres Brezno)

Vladimíra Ezr, odborná pracovníčka v oblasti prevencie dopravných
a architektonických bariér

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	408	2 172	2 140
Sociálna rehabilitácia	269	1 450	2 053
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	1	6	7
Výcvik používania pomôcky	1	21	66
Celkový súhrn	441*	3 649	4 265

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	408	2 172	2 140
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	72	124	121
	sociálno-právne	310	1 267	1 264
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	172	364	294
	v oblasti vzdelávania	30	117	150
	v oblasti zamestnávania	22	60	73
	pre sociálne prostredie	109	197	187
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	30	19	16
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	9	24	35

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	269	1 450	2 053
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	40	169	242
	Sebaobsluha	24	58	62
	Nácvik práce s optickými pomôckami	152	412	539
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	154	347	429
	Komunikácia	21	159	276
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	57	305	504

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	438	2 830	2 630
Terénna služba	165	819	1 635
Pobyt	0	0	0
Spolu	441*	3 649	4 265

Vzdelávanie zamestnancov

Kvalita poskytovaných služieb, ktorá súvisí s neustálym vzdelávaním odborných pracovníčok krajského strediska, je pre nás mimoriadne dôležitá. Preto bol aj rok 2024 plný odborného vzdelávania organizovaného prezenčne a online. Spomenieme účasť na viacerých konferenciách a odborných seminároch, ako napr. konferencia Nezávislý život s témou Reforma, zameraná na koncepciu zmeny financovania sociálnych služieb, konferencia

Prístupne 2024, približujúca problematiku digitálnej prístupnosti mobilných aplikácií a webových stránok pre užívateľov so zrakovým postihnutím, odborný seminár Inklúzia rodín s deťmi so zrakovým znevýhodnením, ktorého témou bola prezentácia nástrojov podporujúcich vzdelávanie a inklúziu danej cieľovej skupiny. Odborným prínosom pre služby krajského strediska je pravidelné vzdelávanie o novinkách v oblasti kompenzačných pomôcok distribútormi spoloč-

Podieľali sme sa na príprave Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.

ností Tyflocomp a Vincom. Absolvovanie pravidelnej supervízie je pre nás samozrejmou, ako aj účasť na Celoslovenskom stretnutí odborných pracovníkov ÚNSS zameranom na rôzne témy prispievajúce ku skvalitňovaniu poskytovaných služieb.

Ambulancie pre slabozrakých v Banskobystrickom kraji

S cieľom posunúť naše služby čo najbližšie k pacientovi so zrakovým postihnutím sme v roku 2024 v spolupráci s Očnou klinikou II. FN sP F. D. Roosevelta opätovne sprístupnili Ambulanciu pre slabozrakých, kde sme za uvádzané obdobie poskytli naše služby 26 pacientom so zrakovým postihnutím. Pravidelne poskytujeme špecializované sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu aj v Ambulancii pre slabozrakých OFTAL – Špecializovanej nemocnici v odbore oftalmológie vo Zvolene. Tieto služby v roku 2024 využilo 28 pacientov so zrakovým postihnutím.

Aktivity krajského strediska Projektové aktivity

Krajské stredisko ÚNSS v Banskej Bystrici bolo aj tento rok zapojené do projektov s celoslovenskou pôsobnosťou. Ide o projekty: Zdravé oči už v škôlke – preventívny program zameraný na skríningové meranie zraku v materských školách. V Banskobystrickom kraji sme v ročníku 2023/2024 odmerali zrak 2 329 deťom v 53 materských

Poskytované služby a pomoc sme prezentovali na Jesenných seminároch určených pracovníčkam ÚPSVaR BB kraja. Zľava: Ľubica Dúbravská, Milena Pančíková a Dagmar Filadelfiová s pracovníčkami Denného centra pre seniorov Prameň v Brezne.

školách a podarilo sa nám odhaliť začínajúce zrakové poruchy u 210 deťom, ktorým bolo odporúčané komplexné vyšetrenie zraku u oftalmológa. Zručnosti bez hraníc – projekt Krajskej rady, na ktorom aktívne participovalo aj Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica a bol podporený z Grantového programu ÚNSS. Našou úlohou bolo zabezpečiť vzdelávanie členov KR BB a funkcionárov ZO v oblasti pôsobenia na verejnosť, informovania o problémoch a schopnostiach osôb so zrakovým postihnutím, ale aj v oblasti určovania zrakového postihnutia na základe funkčných dôsledkov, či tvorbu projektov. Félix a Filoména – projekt o hodnotách a finančnej gramotnosti, ktorý s krajským strediskom pripravilo Združenie Fénix. Projekt bol financovaný z grantovej výzvy Nadácie NBS. Jeho cieľom bolo nadobudnutie hodnotovej a finančnej gramotnosti prostredníctvom 8 seminárov u primárnej cieľovej skupiny, ktorou bolo 12 členov – osôb so zrakovým postihnutím z BB kraja a 1 seminára pre sekundárnu cieľovú skupinu – 7 odborných pracovníkov krajského strediska. Cesta dlhu – prax pre život – bolo pokračovanie projektu Félix a Filoména. Cieľom bolo prehĺbenie vedomostí a zručností hodnotovej a finančnej gramotnosti prostredníctvom 8 seminárov u cieľovej skupiny, ktorou bolo 12 členov – osôb

so zrakovým postihnutím z BB kraja. Projekt trval do konca roka 2024.

Regionálne analýzy a partnerstvá pre mladých na území BBSK – projekt UMB a Rozvojovej agentúry BBSK, do ktorého bolo KS ÚNSS BB prizvané ako spolupracujúca organizácia. Hlavným cieľom projektu bolo prispieť k zníženiu počtu mladých ľudí vo veku od 15 do 30 rokov, ktorí sú v situácii NEET, teda ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, nie sú v procese vzdelávania, ani odbornej prípravy, s dôrazom na tých, ktorí sú neaktívni, čiže nie sú registrovaní na ÚPSVaR a sú napr. aj zdravotne znevýhodnení.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Svetový týždeň glaukómu je preventívnou akciou Slovenskej glaukómovej spoločnosti (SGIS), na ktorej sa pravidelne podieľa aj naše krajské stredisko. Počas týždňa sa hovorí o príznakoch, rizikách, ale najmä dôležitosťi prevencie tohto očného ochorenia. Informovali sme o živote so zrakovým postihnutím a prezentovali pomôcky uľahčujúce nevidiacim a slabozrakým život.

Seminár pre oftalmológov Očnej kliniky II. FNŠP F. D. Roosevelta bol príležitosťou na predstavenie ÚNSS a sociálnych služieb poskytovaných ľuďom so zrakovým postihnutím s cieľom prehĺbiť spoluprácu, prezentovať pravidlá komunikácie s osobou so zrakovým postihnutím a sprievodcovské techniky.

Seminár pre zdravotné sestry Očnej kliniky II. FNŠP F. D. Roosevelta bol možnosťou na odprezentovanie služieb ÚNSS a jeho hlavným cieľom bolo poskytnúť zdravotným sestram vzdelávanie v oblasti pravidiel komunikácie s osobou so zrakovým postihnutím a zvládnutia sprievodcovských techník. Pod jednou strechou je podujatie mesta Banská Bystrica, určené pre osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, ich rodiny aj širokú verejnosť. Mali sme priestor prezentovať činnosť ÚNSS, ako aj pomôcky uľahčujúce život ľuďom so zrakovým postihnutím.

Festival zdravia a života je podujatie Spoločnosti OF Course s. r. o. a Slovenského zväzu telesne postihnutých, krajského centra Zvolen. Prezentovali

Z besedy na základnej škole: Braillovo písmo žiakov vždy osloví.

sme služby a poslanie ÚNSS, simulácie zrakových diagnóz, dôležitosť Braillovo písma so zameraním na priblíženie potrieb a života ľudí so zrakovým postihnutím.

Deň bielej palice, 15. ročník s heslom Rešpektujte bielu palicu – rešpektujete život, sme si nenechali ujsť. Dopravno-preventívnu akciu organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v spolupráci s Prezidiom Policajného zboru pri príležitosti Svetového dňa bielej palice pravidelne. Cieľom je upozorniť vodičov na chodcov s bielou palicou, a tým zvyšovať ich bezpečnosť v cestnej premávke. V tento deň chodili nevidiaci s bielou palicou cez priechody pre chodcov aj v šiestich mestách Banskobystrického kraja a na ich signál oznamujúci záujem prejsť, nereagovalo 15,7 % vodičov, čo je výsledok porovnateľný s minulým rokom.

Jesenné semináre pre ÚPSVaR v Lučenci, Zvolene a Brezne sme zorganizovali s cieľom skvalitnenia spolupráce s úradmi práce Banskobystrického kraja, ako aj informovania o našich službách i nových kompenzačných pomôckach pre ľudí so zrakovým postihnutím, ktoré na seminároch prezentovala firma Tyflocomp.

Besedy a workshopy sme zabezpečovali pre základné a stredné školy, verejné a mestské knižnice v rámci Banskobystrického kraja. Podarilo sa nám zrealizovať až 16 akcií s témami zrakového postihnutia a Braillovo písma. Významnou pomocou pri samotnej realizácii bola účasť aktívnych členov so zrakovým postihnutím.

Architekti sa s bariérami oboznamovali nielen teoreticky, ale v „koži nevidiacich“ aj prakticky.

Kolko lásky sa zmestí do krabice od topánok? Zapojením sa do výzvy sme potešili vyše 100 osamelých seniorov so zrakovým postihnutím, žijúcich v Banskobystrickom kraji.

Debarierizácia v oblasti architektonických a dopravných bariér

Aj v roku 2024 sa nám darí rozvíjať prospešnú spoluprácu so stavebnou praxou a samosprávami pri uplatňovaní Vyhlášky 532/2002 Z. z., v rámci celého Banskobystrického kraja. Presadzovanie technických požiadaviek má veľký význam pre samostatnosť a integráciu ľudí so zdravotnými znevýhodneniami do spoločenského a pracovného života. Teší nás záujem odborníkov o školenia v tejto oblasti.

Hospodárenie

Výnosy 2024	
Finančný príspevok BBSK	114 660,00 €
Príspevok ÚPSVaR Lučenec	7 063,56 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	960,00 €
Podnikateľská činnosť	1 292,00 €
Ostatné výnosy (príspevky, granty, zbierkové aktivity)	16 333,12 €
Spolu	140 308,68 €

Náklady 2024

Nákup materiálu, energií, opráv	8 698,67 €
Cestovné	2 246,13 €
Nájomné	2 219,56 €
Nákup služieb	15 825,09 €
Osobné náklady	109 850,03 €
Finančné náklady	931,70 €
Odpisy DM	537,50 €
Spolu	140 308,68 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 408 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 69 374,10 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 16,94 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 269 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 69 820,04 €.

Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 17,05 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Banskobystrickému samosprávnemu kraju.

PodĎakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Banskobystrickému samosprávnemu kraju a mestám Banská Bystrica, Zvolen, Lučenec, Brezno, Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica.

Ďakujeme dlhoročným partnerom:

Asociácii Slovenských Levov Banská Bystrica, Očnej klinike II. FNŠP F. D. Roosevelta, Ambulancii pre slabozrakých OFTAL – Špecializovanej nemocnice v odbore oftalmológia vo Zvolene, Očnej optike OptiPlus, spoločnostiam Vincom a Tyflocomp. PodĎakovanie patrí základným a stredným školám, ktoré sa zapojili do verejnej zbierky Biela pastelka a v neposlednom rade ďakujeme našim dobrovoľníkom, ktorí sa rozhodli ochotne pomáhať našej organizácii i ľuďom so zrakovým znevýhodnením.

Krajské stredisko ÚNSS Bratislava

adresa: **Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava**

tel.: **02/69 20 34 41, 02/69 20 34 42**

e-mail: **unss.bratislava@unss.sk**

web: **www.bratislava.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Tomáš Bako, vedúci KS, sociálny pracovník – inštruktor sociálnej rehabilitácie (do 30. 6. 2024)

Denisa Grúberová, vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb (od 15. 8. 2024)

Eva Metonová, sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Monika Dehelánová, sociálna pracovníčka (od 5. 2. 2024 do 31. 12. 2024)

Lucia Taligová Kollerová, sociálna pracovníčka (do 30. 6. 2024)

Nicolle Petrinová, sociálna poradkyňa (od 1. 7. 2024 do 27. 8. 2024)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	353	641	441
Sociálna rehabilitácia	96	275	440
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	1	1	1
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	381*	916	881

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	353	641	441
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	54	79	59
	sociálno-právne	234	262	83
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	161	223	246
	v oblasti vzdelávania	9	12	10
	v oblasti zamestnávania	9	13	8
	pre sociálne prostredie	25	40	22
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	6	6	4
pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	6	6	9	

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	96	275	440
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	38	100	207
	Sebaobsluha	8	8	7
	Nácvik práce s optickými pomôckami	26	27	26
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	18	22	30
	Komunikácia	12	66	86
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	25	52	84

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	351	748	521
Terénna služba	64	168	360
Pobyt	0	0	0
Spolu	381*	916	881

Vzdelávanie zamestnancov

Absolvovali sme niekoľko seminárov a konferencií. Seminár Centra včasnej intervencie: Raná starostlivosť, n. o. bol zameraný na priblíženie práce rôznych odborníkov so zrakovo znevýhodnenými deťmi. Zaujímavá bola aj prezentácia integrácie zrakovo znevýhodneného dieťaťa do škôlky a neskôr aj do školy. Účasťou na konferencii Nezávislý život sme sa podrobnejšie oboznámili s každodennosťou a starosťami ľudí s rôznym typom zdravotného postihnutia. Mali sme možnosť zúčastniť sa stretnutia rodín, v ktorých majú dieťa s diagnostikovaným Norrie syndrómom. Na konferencii o európskom preukaze ZŤP sme získali bližšie informácie o možnostiach jeho využívania. Nové pracovníčky krajského strediska absolvovali v rámci adaptačného procesu Úvodné školenie nových pracovníkov. Zúčastnili sme sa i Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS, kde pracovníčka Eva Metonová zdieľala svoje skúsenosti z praxe prostredníctvom

prípadových štúdií. S Dušanou Blaškovou, pracovníčkou ÚNSS, pripravili prezentáciu zameranú na dôležité atribúty prístupnej kultúry.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Keďže rok 2024 priniesol výrazné personálne zmeny v tíme krajského strediska, sústredili sme sa v hlavnej miere na zaškoľovanie nových zamestnancov, ich adaptáciu na pracovné pozície a vzdelávanie v špecifických témach práce s klientom so zrakovým postihnutím. Našmu KS bola venovaná zvýšená pozornosť zo strany metodikov z Oddelenia sociálnych služieb ÚNSS, ktorí nás veľmi intenzívne zaškoľovali, monitorovali, sprevádzali i hodnotili odvedenú prácu, aby nami poskytované sociálne služby boli kvalitné a kontinuálne.

V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme skontrolovali zrak 6 002 deťom v predškolskom veku. 15 % z nich (908 deťom) sme kvôli podozre-

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

V informačnom stánku počas Bratislavských mestských dní.

niu na rozvoj zrakovej vady odporučili návštevu oftalmológa.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Aktívne sa zapájame do odstraňovania bariér v spoločnosti. Boli sme prizvaní na konzultácie k debarierizácii hradu Devín, Múzea mesta Bratislava – Lekáreň U červeného raka aj Metropolitného inštitútu. Zorganizovali sme štyri workshopy o kompenzačných pomôckach, živote ľudí so zrakovým postihnutím, ale aj o poskytovaných sociálnych službách pre študentov zo SZŠ Záhradnícka v študijnom odbore očný optik. Zorganizovali sme prednášku o debarierizácii múzeí v Galérii Umelka, aj prezentáciu v ZŠ Nejedlého.

Pripravili sme workshop pre zamestnancov spoločnosti ARVAL SLOVAKIA, so zameraním na osvetu v oblasti porúch zraku a komunikáciu s osobami so zrakovým postihnutím. Prácu krajského strediska sme odprezentovali aj zamestnancom spoločnosti Henkel, taktiež sme sa zamerali na osvetu v oblasti porúch zraku i (ne)vhodnú komunikáciu s nevidiacim či slabozrakým človekom. Aktívne sme sa zapojili do vzdelávania sprievodcov a pracovníkov BKIS, a to dvomi z troch plánovaných workshopov pod názvom Žiť naplno. Prezentácia s názvom Pod lupou bola určená zamestnancom Kina Lumière. Veľmi úspešným bol aj workshop pre skautov pod názvom Družinovka s ÚNSS.

Každodennosť so zrakovým postihnutím i poslanie krajského strediska a poskytované služby sme odprezentovali členom školského parlamentu ZŠ Budatínska. Informačným stánkom s osvetovými aktivitami sme sa zúčastnili Bratislavských mestských dní a Karloveských dní zdravia. Koordinovali sme verejnú zbierku Biela pastelka a naše služby, ale aj zaujímavé hry a aktivity sme ponúkali v informačnom stánku v priestoroch OC Eurovea. V rámci dopravno-preventívnej akcie Deň Bielej palice sme spolu s figurantmi poskytovali informácie na piatich priechodoch Bratislavského kraja. Až 628 vodičov nám na priechodoch zastavilo, čo tvorilo 78,9 % z motorových vozidiel, ktoré prešli cez dané stanovišťa.

Hospodárenie

Výnosy 2024	
Finančný príspevok BSK	66 710,77 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	4 896,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	30 489,61 €
Spolu	102 096,38 €

Náklady 2024	
Nákup materiálu, energií, opráv	9 361,07 €
Cestovné	301,03 €
Nájomné	1 462,72 €
Nákup služieb	12 904,22 €
Osobné náklady	67 569,54 €
Finančné náklady	1 436,55 €
Odpisy DM	9 061,25 €
Spolu	102 096,38 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 353 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 32 232,45 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 20,62 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 96 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby

Deti zaujali knihy s reliéfnymi obrázkami i Braillovo písmo.

bola 62 272,84 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 18,66 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Bratislavskému samosprávneho kraju, naše podakovanie však patrí aj Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a mestu Malacky. Za pomoc

Deň Bielej palice 2024.

pri zbierke Biela pastelka ďakujeme OC Eurovea a OC Aupark, za spoluprácu Metropolitnému inštitútu Bratislavy, Slovenskej národnej galérii, Múzeu mesta Bratislavy, Bratislavskému kultúrnemu a informačnému stredisku, Goetheho inštitútu, OZ Psi na život a OZ Raná starostlivosť. V neposlednom rade ďakujeme všetkým našim dobrovoľníkom a podporovateľom, ktorí nám pomáhajú počas celého roka.

Stretnutie rodín, v ktorých majú dieťa s diagnostikovaným Norrie syndrómom.

Krajské stredisko ÚNSS Košice

adresa: **Park obrancov mieru 1, 040 01 Košice**

tel.: **055/632 47 15**

e-mail: **unss.kosice@unss.sk**

web: **www.kosice.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Zuzana Tkáčová – vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb

Erika Forgáčová – sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Martina Benkeová – sociálna pracovníčka (okresy Trebišov, Kráľovský Chlmec)

Andrea Potoczka – sociálna pracovníčka (okres Rožňava)

Ján Podolinský – sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie

Adela Godová – sociálna pracovníčka (okresy Michalovce, Sobrance, Veľké Kapušany do 29. 2. 2024)

Tatiana Becová – sociálna pracovníčka (okresy Michalovce, Sobrance, Veľké Kapušany od 21. 3. 2024)

Denis Ďurica – inštruktor pre výcvik IT pre ZP (od 1. 9. 2024)

Ďalší zamestnanci zabezpečujú pracovnú asistenciu, administratívne a upratovacie práce, odborné práce v oblasti prevencie dopravných a architektonických bariér.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	433	1 732	2 302
Sociálna rehabilitácia	251	1 248	2 672
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	6	6	5
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	473*	2 986	4 978

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantly aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	433	1 732	2 302
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	41	51	58
	sociálno-právne	344	888	1 171
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	269	628	886
	v oblasti vzdelávania	30	38	44
	v oblasti zamestnávania	7	11	13
	pre sociálne prostredie	68	97	108
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	9	10	12
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	7	9	10

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	251	1 248	2 672
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	22	115	324
	Sebaobsluha	9	42	158
	Nácvik práce s optickými pomôckami	79	113	177
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	109	276	648
	Komunikácia	59	270	606
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	61	432	759

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	455	2 388	3 339
Terénna služba	134	598	1 639
Pobyť	0	0	0
Spolu	473*	2 986	4 978

Vzdelávanie zamestnancov

Počas roka sme absolvovali viaceré vzdelávacie aktivity, zamerané na skvalitnenie poskytovania služieb klientom. Noví zamestnanci sa zúčastnili školenia určeného začínajúcim zamestnancom. Vedúca krajského strediska sa zúčastnila školenia Základy manažérskych zručností pre vedúcich pracovníkov ÚNSS. Taktiež sme absolvovali školenie zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Zúčastnili sme sa interného

webinára približujúceho vytváranie prístupných elektronických dokumentov. Spolu s pracovníčkami Krajského strediska ÚNSS v Prešove sme získali nové informácie v Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu, v Centre špeciálnopedagogického poradenstva v Levoči a Spojenej škole internátnej v Levoči. V roku 2024 sme absolvovali aj internú supervíziu a zúčastnili sme sa Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.

329 škôlkarov od nás obdržalo odporúčanie na podrobnejšie vyšetrenie u oftalmológa.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

EURO k EURU bol projekt, podporený Nadáciou Národnej banky Slovenska, zameraný na zvýšenie finančnej gramotnosti osôb so zrakovým postihnutím. 40 nevidiacich a slabozrakých, prevažne seniorov, sa vďaka nášmu projektu naučilo, ako pracovať s internet bankingom, ako nakupovať cez internet, ale aj ako sa nestáť obeťou podvodných správ na internete. Vzdelávacie aktivity sme organizovali v 6 mestách Košického kraja.

Pre 11 detí so zrakovým postihnutím sme aj v roku 2024 pripravili denný letný integračný tábor. Okrem množstva informácií a zážitkov si účastníci zdokonalili zručnosti v sebaobsluže, pripomenuli si zásady stolovania, prekonávaním jednoduchých prekážok si precvičili pohybové zručnosti a rovnováhu.

V spolupráci s krajskou radou sme pre zdatných „brailistov“ pripravili súťaž v čítaní a písaní Braillovho písma.

Počas dňa dobrovoľníctva sme vymaľovali časť interiéru strediska. Vďaka pomoci dobrovoľníkov zo spoločností Novartis a ČSOB sme spríjemnili pracovné prostredie nielen našim zamestnancom, ale aj našim klientom a členom.

Píša ako profík je aktivita zameraná na zlepšenie písomnej komunikácie ľudí so zrakovým postihnutím. Pravidelných stretnutí sa zúčastňujú klienti a členovia ÚNSS z Košického kraja. Program Zdravé oči už v škôlke pokračoval aj v roku 2024. Navštívili

O poslaní ÚNSS i každodennosti ľudí so zrakovým postihnutím hovoríme so seniormi i školákmi.

Absolvovali sme školenie prvej pomoci.

sme 70 materských škôl a skontrolovali zrakové parametre 2 312 deťom v predškolskom veku. 329 deťom (14 %) sme odporučili návštevu očnému lekárovi kvôli podozreniu na rozvoj zrakovej vady.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Počas každoročného Dňa otvorených dverí krajského strediska si každý návštevník mohol pozrieť a odskúšať nové kompenzačné a optické pomôcky. Za pomoc pri prezentácii patrí vďaka spoločnostiam Tyflocomp a Vincom.

V štyroch rôznych mestách nášho kraja sme sa zúčastnili akcií pre seniorov k Mesiacu úcty k starším organizovaných Košickým samosprávnym krajom. Na týchto aktivitách sme predstavovali

Naším figurantom počas Dňa bielej palice nedalo prednosť 92 vodičov.

pomôcky a služby našej organizácie. Rovnako sme sa zapojili aj do akcie Dni zdravia s Košickým samosprávnym krajom. Zapojili sme sa do tradičnej dopravnopreventívnej akcie Deň bielej palice. Odsledovali sme 444 vozidiel. Naším figurantom s bielou palicou nezastavilo 92 vodičov, čo je 20,7 %.

Hospodárenie

Výnosy 2024

Finančný príspevok KSK upravený o vratky	126 753,20 €
Príspevok ÚPSVaR Košice	43 101,29 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	1 920,00 €
MÚ MČ Košice-Sever (príspevok odídcami)	1 200,00 €
Podnikateľská činnosť	2 118,03 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty, bariéry)	69 768,41 €
Spolu	244 860,93 €

Náklady 2024

Nákup materiálu, energií, opráv	17 040,89 €
Cestovné	4 099,37 €
Nájomné	974,06 €
Nákup služieb	19 332,00 €
Osobné náklady	180 721,81 €
Finančné náklady	3 577,843 €
Odpisy DM	19 114,96 €
Spolu	244 860,93 €

Spoločná fotografia účastníkov denného letného integračného tábora.

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 433 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 82 381,40 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 16,20 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 251 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 123 840,63 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 20,67 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Košickému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Veľké podakovanie patrí všetkým, ktorí podporujú Krajské stredisko ÚNSS v Košiciach akoukoľvek formou, aby sme mohli klientom poskytovať čo najkvalitnejšie služby a vytvárať priestor, v ktorom sa cítia pohodlne, napríklad: 1. Lions Club Košice, Lion Club Cassovia, 1. International School, Nadácia ČSOB, Novartis, Vaša optika, Východoslovenská galéria, Múzeum Trebišov a Zemľínske kultúrne centrum.

Krajské stredisko ÚNSS Nitra

adresa: **Nedbalova 540/17, 949 11 Nitra**

tel.: **037/741 81 15**

e-mail: **unss.nitra@unss.sk**

web: **www.nitra.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Petra Ajdariová, vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb

Erika Šodorová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Lucia Gálová – sociálna pracovníčka

Sabína Starostová – sociálna pracovníčka (od 1. 2. 2024)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	248	1 056	882
Sociálna rehabilitácia	226	1 521	2 422
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	284*	2 577	3 303

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	248	1 056	882
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	20	21	14
	sociálno-právne	189	419	406
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	177	347	222
	v oblasti vzdelávania	37	81	70
	v oblasti zamestnávania	6	8	7
	pre sociálne prostredie	76	141	114
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	6	15	17
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	10	24	31

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, niektorým sme poskytli viacero druhov služieb.

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	226	1 521	2 422
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	34	203	340
	Sebaobsluha	16	44	64
	Nácvik práce s optickými pomôckami	102	217	212
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	166	522	631
	Komunikácia	14	35	76
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	80	500	1 099

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	272	1 671	1 438
Terénna služba	176	906	1 865
Pobyt	0	0	0
Spolu	284*	2 577	3 303

Vzdelávanie zamestnancov

Počas roka 2024 sme absolvovali interné vzdelávacie semináre organizované ÚNSS. Odborné vzdelávanie určené IT inštruktorom, absolvovali sme webinár zameraný na tvorbu prístupných elektronických dokumentov. Zúčastnili sme sa prezentácie nových kompenzačných pomôcok od spoločností Tyflocomp a Profilupy. Absolvovali sme školenie Zrakovej terapie a nová pracovníčka Sabína Starostová sa zúčastnila školenia pre nových zamestnancov. Celý tím krajského strediska absolvoval internú

Vedúca krajského strediska získala ocenenie predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

supervíziu. Spoločne sme sa zúčastnili i pravidelného Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS. Vedúca krajského strediska sa zúčastnila školenia Základy manažérskych

pánom Branislavom Becíkom, ktoré získala vedúca krajského strediska Mgr. Petra Ajdariová v kategórii Manažment v oblasti sociálnych služieb.

Hospodárenie

Ekonomicky oprávnené náklady

Výnosy 2024	
Finančný príspevok NSK	103 612,00 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	1 920,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	14 640,18 €
Spolu	120 172,18 €

Náklady 2024	
Nákup materiálu, energií, opráv	4 719,33 €
Cestovné	1 858,72 €
Nájomné	1,00 €
Nákup služieb	12 578,78 €
Osobné náklady	99 930,21 €
Finančné náklady	734,13 €
Odpisy DM	350,01 €
Spolu	120 172,18 €

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 248 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 59 813,15 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 15,23 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 226 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 59 813,16 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 15,23 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Nitrianskemu samosprávnemu kraju.

Erika Šodorová lektorovala dvojdnový kurz o Braillovom písme určený zamestnancom i rodičom detí so zrakovým postihnutím.

Podakovanie partnerom a donorum

V mene našich klientov a zamestnancov KS ÚNSS v Nitre patrí naše poďakovanie za podporu vedeniu, pracovníkom a poslancom Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorí v rámci svojho rozpočtu schválili finančný príspevok na rok 2024 na 4 sociálnych poradcov, vďaka čomu bolo možné prijať ďalšiu sociálnu pracovníčku. Poďakovanie patrí mestu Nitra za dlhoročnú podporu formou prenájmu priestorov, v ktorých môže sídliť naše krajské stredisko. Ďakujeme všetkým podporovateľom a dobrovoľníkom, ktorí nám pomáhali počas celého roka aj pri realizácii každoročnej verejnej zbierky Biela pastelka, či dopravnopreventívnej akcie Deň bielej palice.

Krajské stredisko ÚNSS Prešov

adresa: **Kollárova 11, 080 01 Prešov**

tel.: **051/772 44 21**

e-mail: **unss.presov@unss.sk**

web: **www.presov.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Katarína Šmajdová Búšová, vedúca KS, sociálna poradkyňa – koordinátorka sociálnych služieb

Marianna Vavrová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Mária Vargová, sociálna pracovníčka (do 29. 2. 2024)

Andrea Hajduková, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
(od 6. 5. 2024 do 19. 6. 2024)

Martina Mikolajová, sociálna pracovníčka (od 1. 6. 2024)

Gabriela Lazorová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (okres Levoča)

Terézia Rujáková, sociálna pracovníčka (okres Humenné)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	452	2 520	1 963
Sociálna rehabilitácia	279	1 640	2 164
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	463*	4 160	4 127

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	452	2 520	1 960
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	15	27	14
	sociálno-právne	349	1 239	1 077
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	283	715	490
	v oblasti vzdelávania	55	105	58
	v oblasti zamestnávania	6	17	11
	pre sociálne prostredie	179	382	291
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	13	27	13
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	8	5

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	279	1 640	2 164
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	46	217	361
	Sebaobsluha	31	63	94
	Nácvik práce s optickými pomôckami	165	319	304
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	161	383	439
	Komunikácia	64	263	307
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	39	395	659

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	458	3 533	2 926
Terénna služba	156	627	1 201
Pobyť	0	0	0
Spolu	463*	4 160	4 127

Vzdelávanie zamestnancov

V roku 2024 sme sa zúčastnili viacerých odborných vzdelávaní s cieľom neustále zvyšovať kvalitu a odbornosť nami poskytovaných služieb.

Z absolvovaných podujatí zmienime:

- Absolvovali sme certifikovaný Kurz prvej pomoci.
- Nadviazali sme spoluprácu s CVI Svetielko v Prešove, kde sme absolvovali prehliadku zariadenia a oboznámili sa s poskytovanými službami.
- Katarína Šmajdová Búšová absolvovala školenie Snoezelen 1: Úvod do práce v multisenzorickom prostredí.
- Terézia Rujáková sa zúčastnila trojdňového školenia Základy zrakovej terapie.
- Nová pracovníčka Mária Mikolajová absolvovala Úvodné školenie pre nových zamestnancov.
- Ako každý rok sme sa zúčastnili Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.
- Vedúca KS sa zúčastnila školenia manažérskych

zručností zameraného na rozvoj soft skills pri vedení pracovníkov, manažovaní úloh a riadení.

- Pracovníčky strediska absolvovali webinár Prístupnosť elektronických dokumentov, prostredníctvom ktorého si i prakticky odskúšali tvorbu prístupných dokumentov v programe Word.
- Na sklonku roka sme spolu s kolegami z Krajského strediska ÚNSS Košice navštívili Spojenú školu internátne, Špecializované centrum poradenstva a prevencie v Levoči, ako aj SKN a SABP, aby sme mohli klientom poskytovať komplexné informácie o možnostiach vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím.
- Ako každý rok sme absolvovali internú aj externú supervíziu, ale aj monitoring kvality nami poskytovaných sociálnych služieb.
- Spoločne sme v Bratislave absolvovali team-building zameraný na posilnenie dobrých vzťahov v kolektíve.

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

Pracovníčky krajského strediska v informačnom stánku Bielej pastelky v OC Novum v Prešove (zľava): Terézia Rujáková, Martina Mikolajová a Katarína Šmajdová Búšová.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

V roku 2024 sme sa zapojili do programu Zdravé oči už v škôlke, v rámci ktorého sme navštívili 41 materských škôl. Zrakové parametre sme skontrolovali u 1 779 detí a odporúčanie na podrobnejšie vyšetrenie u oftalmológa sme vystavili pre 197 škôlkarov (11%).

Mimo programu sme meranie zrealizovali aj v CVI Svetielko a na letnom podujatí organizovanom Okresnou knižnicou Dávida Gutgesela v Bardejove.

V spolupráci s OZ Prvá pomoc zážitkom sme sa v rámci projektu RescueBLIND – prvá pomoc pre nevidiacich podieľali na realizácii kurzu prvej pomoci pre našich klientov a členov.

V spolupráci so ZO ÚNSS Stará Ľubovňa a ich projektu Brailujeme s radosťou! sme pripravili sériu troch praktických workshopov.

Zapojili sme sa do Týždňa dobrovoľníctva 2024, v rámci ktorého nás navštívilo 8 zamestnancov spoločnosti Lear Corporation. Zároveň sme v priebehu roka poskytovali konzultácie študentke ŠUP Kežmarok Petre Šimonovej pri jej tvorbe hmatovej hry Neviditeľný dotyk, ktorú vytvorila ako svoju maturitnú prácu.

Gabriela Lazorová učí klienta sebaobsluhu – rozoznávajú rôznych surovín pomocou hmatu, chuti a čuchu.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Informačné a osvetové aktivity sme zamerali na prezentáciu služieb ÚNSS, ako aj na šírenie osvedy o špecifikách života so zrakovým

Návštevníci Prešovského dňa neziskoviek skúšajú chôdzu s bielou palicou a simulačnými okuliarmi.

Katarína Šmajdová Búšová vysvetľuje na workshope o Braillovom písme orientáciu v šestbode.

postihnutím. Priestor sme venovali aj kompenzačným pomôckam, ktoré sú pre skvalitnenie života nevidiacich a slabozrakých nevyhnutné. Cieľovými skupinami boli široká verejnosť, odborní pracovníci v sociálnych službách, členovia a klienti ÚNSS, ale aj študenti a žiaci rôznych stupňov škôl. Zo zrealizovaných aktivít vyberáme: Prezentácia služieb ÚNSS, optických a kompenzačných pomôcok, ktorú sme pripravili v spolupráci so sociálnym odborom mesta Poprad a spoločnosťou Tyflocomp, konkrétne s predajňou v Levoči. Zúčastnilo sa jej 45 občanov a seniorov z Popradu. Ako organizácia sme sa zúčastnili podujatia Prešovský deň neziskoviek. Bolo určené seniorom navštevujúcich denné centrá, študentom základných škôl i širokej verejnosti. Pri našom infostánku sa pristavilo viac ako 100 účastníkov. Oboznámili sa s tlačovinami ÚNSS, optickými pomôckami, Braillovým písmom, hmatovými spoločenskými hrami a zároveň mali možnosť vyskúšať si chôdzu s bielou palicou. V máji sme s našimi členmi a klientmi navštívili Dopravný podnik mesta Prešov. Asistovali sme im pri spoznávaní a zorientovaní sa v nových typoch

Marianna Vavrová pomáha účastníčkam kurzu prvej pomoci s viazaním trojrohej šatky pri zaistení zlomenej ruky.

vozidiel MHD. Zároveň sme pracovníka DPMP informovali o špecifikách využívania verejnej dopravy ľuďmi so zrakovým postihnutím a možnostiach využívania povelového vysielča. Zrealizovali sme informačno-osvetovú aktivitu v DS Ľubotice, v rámci ktorej boli zamestnanci zariadenia edukovaní v oblasti pravidiel komunikácie s osobami so zrakovým postihnutím, technikami sprevádzania, spôsobmi úpravy prostredia a možnosťami voľnočasových aktivít. V rámci celoškolského podujatia Nešepkajme o duševnom zdraví..., ktoré organizovalo Gymnázium Konštantínova v Prešove, sme zrealizovali dva workshopy. Viac ako 40 študentov sa oboznámilo s typmi bielych palíc, jednotlivci si vyskúšali chôdzu s bielou palicou a spoločne sme rozoberali i problematiku parkovania e-kolobežiek vo vzťahu k našej komunite. Pre koordinátorov študentov so špeciálnymi potrebami jednotlivých pracovísk Prešovskej univerzity sme pripravili odborný seminár, na ktorom sa dozvedeli informácie o špecifikách študentov so zrakovým postihnutím. V diskusii sme rozoberali konkrétne prípady a skúsenosti

účastníkov zo svojej praxe a zároveň sme nadviazali spoluprácu s Centrom podpory študentov Prešovskej univerzity.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa nevidiacich sme zorganizovali Deň otvorených dverí pre žiakov 2. stupňa ZŠ Čsl. armády v Prešove, ktorý bol zameraný na praktické oboznámenie sa s kompenzačnými pomôckami, zručnosťami v oblasti sebaobsluhy, pohybu i priestorovej orientácie nevidiacich a slabozrakých ľudí. Na konci roka sme pre deti a žiakov materskej a základnej školy v Hervartove pripravili praktické aktivity, v ktorých sa oboznámili s pomôckami pomáhajúcimi nevidiacim a slabozrakým ľuďom v získavaní informácií. Zároveň si mohli vyskúšať čítanie reliéfnych detských kníh so simulačnými okuliarmi.

O našich službách pravidelne informujeme na zasadnutiach Synapsie – neformálneho združenia organizácií a jednotlivcov pôsobiacich v Prešove. Úzko spolupracujeme s oftalmológmi Prešovského kraja.

Hospodárenie

Výnosy 2024	
Dotácia z VÚC PSK	129 572,10 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	1 920,00 €
Ostatné výnosy (dary, príspevky, dotácie, zbierkové aktivity,)	13 773,11 €
Spolu	145 265,21 €

Náklady 2024	
Nákup materiálu, energií, opráv	5 818,79 €
Cestovné	4 396,42 €
Nákup služieb	14 698,24 €
Osobné náklady	119 584,98 €
Odpisy	300,00 €
Finančné náklady	466,78 €
Spolu	145 265,21 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 452 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh

služby bola 48 610,87 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 12,14 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 279 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 95 618,29 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 15,42 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Prešovskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme najmä Prešovskému samosprávnemu kraju. Za spoluprácu a podporu našich služieb ďakujeme i mestám Prešov, Sabinov, Lipany, Poprad, Levoča, Humenné, Svidník, Medzilaborce a Snina. Podakovanie patrí tiež našim stálym podporovateľom: Autoservisu PROFI-PRIBULA, spoločnosti Tyflocomp, špeciálne pracovníčky z predajne v Levoči za neoceniteľnú pomoc pri našej práci. Veľká vďaka za podporu patrí i spoločnostiam VINCOM a PREMETAL MON. Okrem toho chceme poďakovať našim dlhoročným partnerom, a to Krajskej knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove, Okresnej knižnici Dávida Gutgesela v Bardejove, Ľubovnianskej knižnici v Starej Ľubovni, Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou a Slovenskej knižnici pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči. Taktiež ďakujeme ŠCPP a Spojenej škole internátnej v Levoči za spoluprácu. Zároveň sa chceme poďakovať našim dobrovoľníkom, podporovateľom a prispievateľom 2 % z daní. Špeciálne poďakovanie patrí všetkým základným a stredným školám, ktoré nám svojou dobrovoľníckou činnosťou každoročne pomáhajú pri organizovaní verejnej zbierky Biela pastelka. Vďaka vám všetkým sme mohli pomáhať ľuďom so zrakovým postihnutím v našom kraji.

Krajské stredisko ÚNSS Trenčín

adresa: **Dolný Šianec 1, 911 01 Trenčín**

tel.: **032/652 33 13**

e-mail: **unss.trencin@unss.sk**

web: **www.trencin.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Zora Sdurková, vedúca KS, sociálna poradkyňa – koordinátorka sociálnych služieb

Lenka Riečická, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Mária Varhaníková, sociálna pracovníčka

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	167	790	852
Sociálna rehabilitácia	168	983	1408
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	216*	1 773	2 260

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	167	790	852
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	12	13	13
	sociálno-právne	136	334	358
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	135	355	382
	v oblasti vzdelávania	5	7	11
	v oblasti zamestnávania	4	8	10
	pre sociálne prostredie	27	33	30
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	38	40	48
pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	0	0	0	

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	168	983	1 408
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	32	113	196
	Sebaobsluha	59	73	91
	Nácvik práce s optickými pomôckami	83	133	121
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	131	334	502
	Komunikácia	88	233	273
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	36	97	225

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	211	1 415	1 198
Terénna služba	82	358	1 062
Pobyt	0	0	0
Spolu	216*	1 773	2 260

Vzdelávanie zamestnancov

V rámci zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb sme v priebehu roka 2024 absolvovali viaceré vzdelávacie semináre. Koncom mája sa vedúca krajského strediska Zora Sdurková zúčastnila kurzu Základy manažérskych zručností pre vedúcich pracovníkov ÚNSS. Novozískané poznatky zo školenia aplikovala do pracovnej oblasti, vďaka čomu sa odborná práca stala efektívnejšou, ale pozitívne vplýva aj na celý pracovný kolektív. Mária Varhaníková absolvovala online webinár o prístupnosti so zameraním na jej dôležitosť v živote ľudí so zrakovým postihnutím. V júni absolvovala trojdňový kurz Základy zrakovej terapie. V septembri sme absolvovali online konferenciu o digitálnej prístupnosti a v novembri sme v rozširovaní poznatkov v tejto oblasti pokračovali online webinárom s názvom Prístupnosť elektronických dokumentov. Absolvovali sme tiež internú supervíziu zamestnancov a monitoring, ktorý nám poskytol kvalitatívnu i kvantitatívnu spätnú väzbu na našu prácu i poskytované sociálne služby. V novembri sa celý tím zúčastnil Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS. Dominujúcou

témou bola prístupnosť v praxi a život ľudí so zrakovým postihnutím. Počas celého roka

Pracovníčka Lenka Riečická na školení technicky náročnej pomôcky s odborníkom zo spoločnosti Tyflocomp.

Našich klientov učíme používať aj mobilné telefóny s hlasovým výstupom.

Vďaka vhodnej lupe môže klientka lúštiť osemšmerovky.

Na návšteve v múzeu – pokladnicu si nevidiaci prezerá hmatom.

Z workshopu so žiakmi, ktorí si vyskúšali rôzne aktivity bez zraku.

sme absolvovali interné vzdelávacie prezentácie kompenzačných a technicky náročných pomôcok.

Aktivity krajského strediska Projektové aktivity

V roku 2024 sme pokračovali v realizácii programu Zdravé oči už v škôlke. Navštívili sme

45 materských škôl Trenčianskeho kraja. Zrakové parametre sme skontrolovali 2 225 deťom, pričom u 356 z nich (16 %) sme, pre podozrenie na rozvoj zrakovej vady, vydali odporúčanie na návštevu oftalmológa.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Pre základnú školu v Novákoch sme pripravili workshop, ktorý mal žiakom priblížiť život ľudí so zrakovým postihnutím. Kompenzačné a optické pomôcky sme predstavili aj lekárskejmu personálu na Očnom oddelení vo FN Trenčín. Prekonzultovali sme možnosti vzájomnej spolupráce so zameraním na poskytovanie sociálnych služieb na zmiernenie dôsledkov zrakového obmedzenia klienta. Tím krajského strediska sa zapojil i do verejnej zbierky Biela pastelka. Podieľali sme sa aj na dopravno-preventívnej akcii Deň bielej palice. Zaevidovali sme 600 vozidiel, z toho 67 vodičov figurantovi s bielou palicou nezastavilo. Nevidiacim chodcom nedalo prednosť len 11,2 percent vodičov, čím Trenčiansky kraj dosiahol spomedzi celého Slovenska najlepší výsledok za rok 2024.

Zora Sdurková učí klientku chôdzu s bielou palicou.

Hospodárenie

Výnosy 2024	
Finančný príspevok TNSK	100 058,64 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	5 760,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	15 893,91 €
Spolu	121 712,55 €

Náklady 2024	
Nákup materiálu, energií, opráv	9 369,44 €
Cestovné	2 553,37 €
Nájomné	2 634,96 €
Nákup služieb	12 083,23 €
Osobné náklady	94 843,24 €
Finančné náklady	228,31 €
Spolu	121 712,55 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 167 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento

druh služby bola 58 226,71 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 19,19 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 168 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 63 166,83 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 20,65 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Trenčianskemu samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Trenčianskemu samosprávnemu kraju i mestu Trenčín. Za dlhoročnú spoluprácu ďakujeme aj spoločnosti Trenčianske minerálne vody, ktorá nám poskytuje pitný režim pre našich klientov a dobrovoľníkov. Podakovanie patrí všetkým, ktorí nám v uplynulom roku pomohli finančne, materiálne alebo dobrovoľnícky.

Krajské stredisko ÚNSS Trnava

adresa: **Trhová 2, 917 01 Trnava**

tel.: **033/551 27 06**

e-mail: **unss.trnava@unss.sk**

web: **www.trnava.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Lenka Patyiová, vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb

Iveta Backstúberová, sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Renáta Danišová – sociálna pracovníčka

Zuzana Morávková, sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Klaudia Zacharová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	215	599	1 534
Sociálna rehabilitácia	171	857	3 145
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	290*	1 456	4 680

*Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantne aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	215	599	1 534
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	5	7	14
	sociálno-právne	92	198	460
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	168	320	880
	v oblasti vzdelávania	7	12	24
	v oblasti zamestnávania	6	7	14
	pre sociálne prostredie	32	44	109
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	8	10	30
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	1	1	2

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	171	857	3 145
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	20	265	1 055
	Sebaobsluha	30	90	297
	Nácvik práce s optickými pomôckami	20	32	105
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	55	191	631
	Komunikácia	97	191	721
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	25	88	336

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	158	455	766
Terénna služba	213	1 001	3 913
Pobyt	0	0	0
Spolu	290*	1 456	4 680

Vzdelávanie zamestnancov

V uplynulom roku sme sa v rámci vzdelávania zamestnancov zamerali nielen na inováciu a nové prístupy v rámci riadenia krajského strediska, ale aj na zrozumiteľnosť a prístupnosť dokumentov pre všetkých. Vedúca KS absolvovala školenie Manažérskych zručností, ktorého obsahom bolo aktivizovanie tímového potenciálu pri efektívnom

Tím krajského strediska.

riešení náročných situácií v súvislosti s výkonom nášho povolania. Školenie zamerané na prístupnosť elektronických dokumentov, ktorého sa zúčastnili všetky zamestnankyne, malo za cieľ zautomatizovanie vytvárania elektronických dokumentov plne prehľadných a čitateľných aj pre osoby so zrakovým znevýhodnením. Všetky zamestnankyne absolvovali pravidelné Celoslovenské stretnutie odborných pracovníkov ÚNSS a povinnú internú supervíziu zamestnancov.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Rok 2024 priniesol viacero možností, ako pretaviť potenciál nášho strediska do priamej a nadštandardnej pomoci našim klientom. Vďaka grantu z Nadácie SPP, ktorý mal za cieľ podporiť samostatnosť a realizáciu osôb s rôznym druhom znevýhodnenia, sa nám podarilo získať pre prakticky nevidiacu žiačku Základnej školy v Skalici finančnú podporu vo výške 1 500 € na nákup elektronickej čítacej lupy. Vďaka nej sa naša klientka naučila pracovať s novými informáciami, vypracovávať úlohy a vzdelávať sa na omnoho vyššej úrovni než doposiaľ.

Špeciálna stolová lupa zlepšuje život našej prakticky nevidiacej klientke, žiačky základnej školy v Skalici, ktorú sa nám podarilo zafinancovať vďaka finančnej podpore z Nadácie SPP.

Vypracovaním projektu Bližšie k vám, ktorý získal podporu Nadačného fondu Kaufland, sa nám podarilo materiálne zabezpečiť naše stredisko novými kompenzačnými pomôckami, ktoré sú na dennej báze využívané v rámci terénnych sociálnych služieb. Znamená to, že priamo v domácom prostredí klienta vieme pracovať so širšou škálou kompenzačných pomôcok, ktoré ľuďom so zrakovým postihnutím napomáhajú k opätovnému navráteniu alebo nadobudnutiu samostatnosti v oblasti získavania informácií a komunikácii. Popri každodennej práci, pozostávajúcej z poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva a výkonu sociálnej rehabilitácie, sme nezabudli ani na zdravý vývoj zraku detí v materských školách. V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2024 navštívili 66 materských škôl, skontrolovali zrak 2 948 deťom a 286 (10 %) z nich sme z dôvodu podozrenia na výskyt zrakovej vady odporučili podrobnejšie vyšetrenie u očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V rámci prezentačných a informačných aktivít možno uplynulý rok považovať za prierez všetkými vekovými skupinami. Záujem o získanie informácií o zrakovom znevýhodnení, komunikáciu a prácu

Zakúpenie digitálnej lupy, mobilného telefónu pre nevidiacich i hovoriacich hodienok podporil Nadačný fond Kaufland.

s našimi klientmi prejavili materské, základné i vysoké školy, ale aj zariadenia sociálnych služieb (ZSS). Navštívili sme MŠ sv. Alžbety v Trnave, ZŠ Jaslovské Bohunice, ZŠ Častá, ZŠ v Skalici, prednášku s workshopom sme pripravili pre žiakov Strednej zdravotníckej školy v Skalici, študentov Trnavskej univerzity v Trnave a o zdravom zraku sme sa stihli porozprávať aj s obyvateľmi Domu seniorov vo Veľkých Kostoľanoch. S uvedenými aktivitami nekončíme a plynule prechádzame do ďalšieho roku, v ktorom už na nás čakajú v mnohých ďalších školách a ZSS.

Aby sme priblížili naše služby aj širokej verejnosti, zúčastnili sme sa, v spolupráci s piešťanským Lions Clubom, letného festivalu Piešťanské zábaly. Rodičia mali možnosť dať skontrolovať zrak svojim deťom a každý, koho náš stánok zaujal, mal príležitosť dozvedieť sa viac o našej práci v prospech osôb so zrakovým postihnutím. Rovnako sme naše poslanie prezentovali na ČSOB Bratislava Marathone, kde si pomôcky a hry pre nevidiacich i slabozrakých vyskúšali ľudia mnohých vekových kategórií i národností. V septembri sme koordinovali verejnú zbierku Biela pastelka v Trnavskom kraji. Ďakujeme nielen našim aktívnym členom, ale aj zapojeným študentom za pomoc pri jej úspešnej realizácii.

Mesiac október sa opäť niesol v znamení dopravno-preventívnej akcie Deň bielej palice. Na priechodoch pre chodcov v meste Trnava, Dunajská Streda, Senica a Skalica sme opäť preverili ohľaduplnosť našich vodičov voči chodcom s bielou palicou. Potvrdilo sa nám to, čo často počujeme od našich klientov, že schopnosti našich vodičov dodržiavať nielen predpisy a bezpečnosť na cestách, ale disponovať aj vedomím, že priechody využívajú i nevidiaci chodci s bielou palicou, sú často obmedzené a je nutné pracovať na ich nadobudnutí.

Hospodárenie

Výnosy 2024	
Finančný príspevok TTSK upravené o vratky	109 296,00 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	2 304,00 €
Ostatné výnosy (dary, príspevky, dotácie, zbierkové aktivity)	28 240,34 €
Spolu	139 840,34 €

Náklady 2024	
Nákup materiálu, energií, opráv	11 387,20 €
Cestovné	2 786,29 €
Nájomné	927,12 €
Nákup služieb	14 104,09 €
Osobné náklady	109 524,91 €
Finančné náklady	300,73 €
Odpisy DM	810,00 €
Spolu	139 840,34 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 215 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 54 572,71 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 13,62 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 171 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 83 601,93 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu

Klaudia Zacharová kontroluje zrak malej škôlkarke.

Žiačky a žiakov zo ZŠ v Častej zaujalo Braillovo písmo i hmatové hry. Na fotografii hrajú obľúbené Človeče, nehnevaj sa.

14,10 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Trnavskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu chceme vyjadriť poďakovanie Trnavskému samosprávnemu kraju, Nadácii SPP a Nadačnému fondu Kaufland. Za dlhoročné podieľanie sa na realizácii verejnej zbierky Biela pastelka a organizovaní dopravno-preventívnej akcie Deň bielej palice, sa chceme poďakovať základným, stredným školám a gymnáziám z nášho kraja. Vďaka vašej podpore dokážeme napredovať.

Krajské stredisko ÚNSS Žilina

adresa: **Karpatská 10, 010 08 Žilina**
tel.: **041/565 23 69, 0905 477 970**
e-mail: **unss.zilina@unss.sk**
web: **www.zilina.unss.sk**

Pod správou KS Žilina poskytuje služby ľuďom so zrakovým postihnutím Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin

Adresa: **B. Bullu 13, 036 08 Martin**
tel.: **0905 977 527**
e-mail: **unss.martin@unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Erika Kanátová, vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb
Bernadeta Cingelová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
Eva Machovská, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
Denisa Veselovská, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
Monika Stašíková, sociálna pracovníčka (do 31. 5. 2024)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2024

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	358	845	1 380
Sociálna rehabilitácia	320	1 066	2 210
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	11	16	23
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	407*	1 927	3 613

* Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2024 pracovali, to znamená, že niektorým klientom sme podľa potreby poskytli viacero druhov služieb i rôznou formou (ambulantly aj terénne).

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	358	845	1 380
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	30	38	36
	sociálno-právne	332	660	1 122
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	1	1	2
	v oblasti vzdelávania	6	8	10
	v oblasti zamestnávania	8	13	14
	pre sociálne prostredie	71	118	174
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	1	4	18
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	3	4

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2024

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	320	1 066	2 210
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	24	61	127
	Sebaobsluha	7	13	26
	Nácvik práce s optickými pomôckami	194	348	700
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	222	544	1 057
	Komunikácia	6	18	67
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	33	82	233

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2024

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	363	1 273	1 727
Terénna služba	149	654	1 886
Pobyt	0	0	0
Spolu	407*	1 927	3 613

Vzdelávanie zamestnancov

V januári sme mali v krajskom stredisku interné metodické stretnutie pracovníkov, zamerané na správne postupy, nastavenie a štruktúru záznamov pri vypracovávaní evidenčných listov a záznamov k práci s klientom. V priebehu roka sme absolvovali dva interné vzdelávacie semináre, ktorých sa zúčastnili zamestnanci-inštruktori sociálnej rehabilitácie, so zameraním na prácu s informačnými technológiami pre zrakovo

postihnutých užívateľov i nové kompenzačné pomôcky od spoločnosti Tyflocomp: elektronické čítacie lupy a čítacie zariadenie.

V máji sme absolvovali prezentáciu spoločnosti Vincom, zameranú na čítacie digitálne zariadenia a elektronické čítacie lupy stolové/prenosné. Vedúca krajského strediska sa zúčastnila školenia Základy manažérskych zručností pre vedúcich pracovníkov ÚNSS.

Koncom októbra sme absolvovali Celoslovenské

stretnutie odborných pracovníkov ÚNSS, ktorého súčasťou boli aj vzdelávacie semináre zamerané na témy: prístupnosť kultúrnych inštitúcií a podujatí, prístupnosť v oblasti digitálneho prostredia, obhajoba záujmov osôb so zrakovým postihnutím, rehabilitácia a rekvalifikácia dospelých ZP v RSZP Levoča, služba dovozu liekov domov či špecifiká sociálnej práce s rómskou komunitou a prípadové štúdie. Celý tím zároveň absolvoval internú supervíziu.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2024 navštívili 54 materských škôlok v 47 mestách a obciach Žilinského kraja. Zrakové parametre sme skontrolovali 2 408 deťom, pričom u 334 z nich sa vyskytlo podozrenie na rozvoj refrakčnej poruchy, preto sme im vydali odporúčanie navštíviť oftalmológa.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V roku 2024 sme pripravili a realizovali viacero seminárov a workshopov pre deti zo základných aj stredných škôl, kde sme hovorili o činnosti a poslaní ÚNSS i sociálnych dôsledkoch zrakového postihnutia. Zároveň sme žiakom a študentom prezentovali pomôcky, ktoré nevidiacim a slabozrakým uľahčujú každodennosť, učili sme ich sprievodcovské techniky a chôdzu s bielou palicou. Vedúca krajského strediska sa pravidelne zúčastňuje zasadnutí bezbarierovej komisie mesta Žilina, v rámci ktorej sa snažíme obhajovať záujmy, práva a potreby zrakovo postihnutých obyvateľov a riešenie prístupnosti pocitovej mapy bariér prostredníctvom IT technológií pre zrakovo postihnutých občanov i návštevníkov mesta Žilina. V apríli sa vedúca KS zúčastnila na konferencii Násilie na ženách, ich deťoch a domáce násilie v praxi Žilinského kraja, ktorú organizoval Inštitút pre výskum práce a rodiny – koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách, pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Ing. Eriky Jurinovej. Taktiež prijala pozvanie na DOD škôlky Dúhovka v Martine, ktorého cieľom

Meranie zrakových parametrov detí v rámci akcie Žilinské dni zdravia.

Šošoni – ako jediný futbalový klub na Slovensku sú už tradičnou posilou Bielej pastelky.

bolo sieťovanie služieb, posilnenie spolupráce a oboznámenie sa s postupmi zrakových cvičení, jemnej motoriky, koordinácie ruka-oko a pod. V máji naše stredisko navštívili žiaci SZŠ Čadca. Predstavili sme im činnosť a poslanie ÚNSS, sociálne dôsledky zrakového postihnutia, prezentovali

Naším figurantom počas Dňa bielej palice nezastavilo 129 vodičov.

kompenzačné a optické pomôcky, a porozprávali sme sa o živote ľudí so zrakovým postihnutím. V septembri sme sa zúčastnili akcie Žilinské dni zdravia a konferencie Prístupne 2024, ktorú organizovala ÚNSS. Zároveň sme koordinovali 23. ročník verejnej zbierky Biela pastelka v Žilinskom kraji.

V novembri zorganizovala SZŠ Žilina spoločný workshop s ostatnými organizáciami pre ľudí so zdravotným postihnutím, pôsobiacimi v meste Žilina pod názvom Odstraňovanie bariér – deň špecifickej komunikácie. Zámerom workshopu bolo predstaviť možnosti kompenzácií pre zrakovo postihnutých. Študenti SZŠ si vyskúšali kompenzačné a optické pomôcky i zážitkové učenie. Pri príležitosti Medzinárodného dňa nevidiacich sme sa v novembri zúčastnili na slávnostnom podujatí Deň nevidiacich so Štefanom Hruštincom, organizovanom Krajskou radou ÚNSS Žilina.

Hospodárenie

Výnosy 2024

Finančný príspevok ŽSK	118 940,08 €
Príspevok ÚPSVaR Žilina	9 418,08 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	1 920,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	14 036,15 €
Spolu	144 314,31 €

Náklady 2024

Nákup materiálu, energií, opráv	14 227,24 €
Cestovné	3 573,94 €
Nájomné	757,66 €
Nákup služieb	13 812,57 €
Osobné náklady	111 220,50 €
Finančné náklady	722,40 €
Spolu	144 314,31 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2024 poskytli 358 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 75 375,19 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 17,61 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2024 poskytli 320 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 67 522,57 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 14,47 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Žilinskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorm

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Žilinskému samosprávnemu kraju, mestám Žilina a Martin. Vďaka za dlhoročné partnerstvo patrí Lions Clubu Žilina, MY Žilinské noviny, MY Kysucké noviny, spoločnosti BILLA, Optike JaŠ, Optike D3R, DPMŽ a MŠK Žilina.

Život členov v základných organizáciách

ÚNSS bola založená ustanovujúcim zjazdom 7. apríla 1990 v Bratislave ako občianske združenie nevidiacich a slabozrakých ľudí, ich priateľov a priaznivcov. Hlavnými cieľmi pri jej zakladaní boli (a naďalej sú) dôsledná obhajoba a presadzovanie záujmov a potrieb ľudí so zrakovým postihnutím a poskytovanie špecifických sociálnych služieb.

Spolková zložka Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska je zložená z dobrovoľných členov nášho občianskeho združenia, v súčasnosti organizovaných v štyridsiatich siedmich základných organizáciách (ďalej len ZO), ktoré pôsobia na celom území Slovenska. Na úrovni krajov je najvyšším orgánom Krajská rada ÚNSS (ďalej len KR), ktorých máme, rovnako ako krajov, osem. Krajská rada vykonáva svoju činnosť v období medzi zjazdmi, jej členmi sú zvolení zástupcovia výborov základných organizácií v danom kraji a delegovaní zástupcovia rád klubov. Táto rada taktiež volí krajskú kontrolnú komisiu, ktorá je zodpovedná za nezávislú kontrolu hospodárskej činnosti na krajskej úrovni. Spolková zložka je však omnoho viac ako jej organizačná štruktúra. Je to komunitné cítenie, podobné potreby, priateľské prostredie či spoločné záujmy, ktoré naši členovia vzájomne

vytvárajú, zdieľajú a rozvíjajú.

Aktivít, ktoré realizujú, je široké spektrum. Od besied, cez školenia, poznávacie zájazdy, rekondičné pobyty, návštevy koncertov, výstav aj kultúrnych podujatí, po športové aktivity či lekcie sebaobrany. V ÚNSS aj naďalej rozvíjame istý druh informačnej siete, ktorá nám pomáha vzájomne sa prepojiť, lepšie spoznať dianie v ostatných krajoch, inšpirovať sa, ale sa aj obohatiť o skúsenosti iných, a zároveň prehĺbiť vzájomné priateľstvá a väzby. Zhromažďovanie a zdieľanie príbehov, ktoré naši členovia spoločne zažívajú, vytvára akúsi „živú komunitnú knižnicu“. Pevne veríme, že postupom času sa nám podarí spoločnými silami túto knižnicu naplniť stovkami unikátnych príbehov a zážitkov našich členov.

Na webovej stránke ÚNSS je našim členom venovaná sekcia „Členstvo v ÚNSS“, ktorej súčasťou je aj rubrika „Aktivity našich členov“. Práve v tejto sekcii môžu naši členovia, ale aj široká verejnosť nájsť informácie o dianí v základných organizáciách, kluboch aj krajských radoch z celého Slovenska. Keďže Únia nezabúda na osobnosti, ktoré sa významným spôsobom podieľali na rozvoji komunity, ale aj organizácie samotnej, reprezentovali nás na športových podujatiach, či boli významnými osobnosťami v oblasti kultúry, vzdelávania alebo výcviku vodiacich psov, vznikla „Galéria čestných členov“. To, aké výhody ponúka členstvo v ÚNSS ľuďom, ktorí stratili alebo strácajú zrak, je popísané v sekcii „Prečo som v ÚNSS“. Informácie o podmienkach na udelenie členstva zasa záujemcovia nájdu na podstránke „Ako sa stať naším členom“.

Štatistické údaje

Ako je možné pozorovať v tabuľke uvedenej nižšie (Tabuľka 1), počet základných organizácií, v závislosti od kraja, sa pohybuje v rozmedzí 5 až 7. Čo sa týka počtu našich členov (Tabuľka 2), evidujeme (v čase prípravy tejto správy) 2 473 aktívnych členov. Podľa územného členenia je v Nitrianskom kraji združený najvyšší počet členov, celkovo 467. V Bratislavskom kraji máme 327 členov, Trnavský

Členovia ZO Spišská Nová Ves na senior olympiáde ako tím Biela pastelka.

kraj združuje 276 členov, pod záštitu Trenčianskeho kraja patrí 257 členov, za Žilinský kraj sa hlási 218 členov, Banskobystrický kraj má 269 členov, Prešovský kraj združuje 347 členov a v Košickom kraji je zoskupených 312 členov.

Potreby človeka so zrakovým postihnutím významne určuje najmä miera obmedzenia spektra jeho videnia, a preto delíme ľudí s poškodením zraku do niekoľkých základných skupín: nevidiaci, prakticky nevidiaci, slabozrakí a ľudia bez zrkového postihnutia. Presnú špecifikáciu jednotlivých stupňov poškodenia zraku uvádzame v kapitole „Kto je klientom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska“.

Na základe vyššie uvedených štatistických údajov je možné konštatovať, že podiel ľudí s úplnou stratou zraku z roka na rok klesá, zatiaľ čo počet slabozrakých a prakticky nevidiacich stúpa. Ako je uvedené v predošlých kapitolách, ÚNSS poskytuje svoje sociálne služby nevidiacim a slabozrakým klientom bez ohľadu na členstvo v organizácii. Pre klienta je však členstvo prínosom a pridanou hodnotou, ktorá mu okrem života v komunite poskytuje aj príležitosť vyjadrovať sa k problematike ľudí so zrakovým postihnutím a aktívne sa zúčastňovať na jej riešení. Štruktúrovaná evidencia členov pomáha stanoviť priority v činnostiach a aktivitách ÚNSS. Okrem stupňa zrkového postihnutia je potrebné zohľadňovať aj vekové zloženie členov. Priemerný vek našej členskej základne je totiž približne 65 rokov. Značne vyšší počet členov vo vyššom veku, v porovnaní s členmi do 40 rokov, odráža dlhodobé ťažkosti ÚNSS so získavaním významného nárastu počtu mladých členov.

Znížený záujem mládeže o členstvo v ÚNSS môže byť spôsobený viacerými faktormi, ako napríklad skutočnosťou, že veľká časť ľudí so zrakovým postihnutím je v súčasnosti zamestnaná a má menej času na pravidelné združovanie sa, prípadne necíti potrebu stretávať sa. Ďalšia časť mladších ľudí s obmedzením zrkového spektra je plne integrovaná v školskom systéme a hľadá si sociálne väzby v majoritnej spoločnosti. Taktiež je možné pozorovať vplyv informačných technológií a rozvoj ONLINE sveta, ktorého dôsledkom je

Tabuľka 1: Počet základných organizácií v závislosti od kraja

Kraj	Počet ZO v kraji
Banskobystrický	6
Bratislavský	5
Košický	5
Nitriansky	7
Prešovský	6
Trenčiansky	7
Trnavský	5
Žilinský	6
Spolu na Slovensku	47

Tabuľka 2: Počet členov ÚNSS v závislosti od územného členenia

Kraj	Počet členov	Podiel v %
Nitriansky	467	18,88
Prešovský	347	14,03
Bratislavský	327	13,22
Košický	312	12,61
Trnavský	276	11,16
Banskobystrický	269	10,87
Trenčiansky	257	10,39
Žilinský	218	8,81
Spolu na Slovensku	2 2473	100,00

Tabuľka 3: Štruktúra členov ÚNSS z hľadiska stupňa poškodenia zraku

Stupeň zrkového postihnutia	Počet členov	Podiel v %
Nevidiaci	201	8,12
Prakticky nevidiaci	746	30,16
Slabozrakí	1 005	40,63
Bez zrkového postihnutia	524	21,18

Tabuľka 4: Druh členstva v ÚNSS

Druh členstva	Počet členov	Podiel v %
Člen	2 086	85,59
Dieťa	23	0,93
Rodič	26	1,05
Priateľ	342	13,82
Spolu	2 473	100,00

znižovanie potreby osobne sa stretávať, nakoľko virtuálny priestor môže taktiež naplňať potrebu sociálneho kontaktu. Samozrejme, do možných faktorov, ktoré prispievajú k nedostatku mladých členov v radoch ÚNSS, rozhodne patria aj zmeny v spoločnosti, jej fungovaní a prejavy systému osobných hodnôt každého jedinca. Znižujúce sa číslo mladých členov môže zobrazovať aj skutočný pokles osôb s výrazným zrakovým obmedzením v spoločnosti, nakoľko prevencia chorôb spojených so zrakom, včasná intervencia a efektívnejšia rehabilitácia, v spojení s medicínskym progresom, sa podpisujú pod zníženie miery funkčného poškodenia zraku v populácii. Navzdory formujúcim sa trendom v spoločnosti, ktoré presadzujú skôr individualizmus ako potrebu kolektívne sa združovať, nám však každodenná prax ukazuje, že pokiaľ občania túžia niečo presadiť, musia sa združiť a spájať, pretože, ako vraví známe porekadlo, „v jednote je sila“. Preto aj v budúcom období bude ÚNSS viac smerovať svoju činnosť na oslovenie mladých ľudí a detí.

V ÚNSS sú združení nielen ľudia so zrakovým, ale aj kombinovaným zdravotným postihnutím. Z celkového počtu našich členov na prelome rokov 2024 a 2025 tvoria nepočujúci ľudia 0,48 %, nedoslýchaví ľudia predstavujú 5,09 % našich členov, ľudia s telesným postihnutím 6,26 % a 0,84 % našich členov sú ľudia odkázaní na invalidný vozík. Cukrovkou, ktorá je v mnohých prípadoch príčinou trvalého zrakového postihnutia, trpí 9,98 % našich členov, preto pravidelne organizujeme rehabilitačné pobyty pre nevidiacich a slabozrakých diabetikov. Je namieste poznamenať, že pomer našich členov so zrakovým, a aj iným typom pridruženého postihnutia, sa v porovnaní s minulým rokom mierne zvýšil. Čo sa týka typu členstva, ku ktorému sa hlási naša základňa, ako možno pozorovať v Tabuľke 4, počet detí a ich rodičov dosahuje spolu približne dve percentá, čo potvrdzuje znižujúcu sa tendenciu mladších generácií komunitne sa združovať v spoločenstve osôb so zrakovým postihnutím, rovnako ako možno vyvodit' vplyv zvýšenej integrácie detí v bežných školách (ako sme spomínali vyššie).

Potreba rozvíjať informačné zručnosti

Vysoký priemerný vek našich členov a fakt, že väčšina z nich stráca zrak počas života, sú faktory podpisujúce sa pod významný počet členov, ktorí nie sú aktívnymi užívateľmi informačných technológií. Vo vekovej kategórii členov do 40 rokov je však úroveň IT gramotnosti oveľa priaznivejšia. Štatistiky potvrdzujú, v porovnaní s predošlými rokmi, pozitívny nárast informačných zručností členskej základne. Hoci 56,19 % našich členov informačné technológie využíva na viac či menej aktívnej úrovni, zvyšných 43,81 % informačné technológie nepoužíva, čo je znepokojivo vysoké číslo, prihliadajúc na technologickú dobu, v ktorej žijeme. Vzdelávaniu v oblasti informačných technológií a práci s nimi, formou prístupnou pre našich členov, sa dlhoročne venujeme a plánujeme sa jej intenzívnejšie venovať aj do budúcnosti.

Braillovo písmo – nevyhnutnosť nevidiacich

Z evidencie je možné konštatovať, že menej ako 10 % našich členov, vrátane nevidiacich a prakticky nevidiacich osôb, ovláda Braillovo písmo. Tento fakt môže byť sčasti ovplyvnený tým, že veľká časť ľudí, ktorí stratia zrak počas života, má ťažkosti s dodatočným rozvíjaním jemnej motoriky a hmatocitu, ktorý je potrebný pri čítaní Braillovoho písma. V rámci poskytovanej sociálnej rehabilitácie kladieme dôraz na jeho výučbu a na dôležitosť hmatového písma upozorňujeme aj rôznymi propagačnými podujatiami. Z tohto dôvodu sa aj v tomto roku vo zvýšenej miere upevňovala súčinnosť Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a Slovenskej autority pre Braillovo písmo. Naučiť sa čítať Braillovo písmo nie je výhodou iba pre fakt, že umožňuje užívateľom „čítať aj v tme“, ale predovšetkým má význam pri sprístupňovaní služieb a produktov pre nevidiace a prakticky nevidiace osoby, ktorým Braillovo písmo poskytuje možnosť autonómnejšieho prístupu k informáciám.

Prístupné umenie a kultúra naprieč Slovenskom aj za jeho hranicami

Sprístupňovanie kultúrnych inštitúcií je pre ľudí so zrakovým postihnutím nesmierne dôležité,

pretože im umožňuje plnohodnotne sa zapojiť do kultúrneho života v spoločnosti. Vďaka sprístupneniu vo forme hmatových expozícií, audio sprievodcu, QR či NFC technológie, popisov v Braillovom písme a mnohým ďalším vymoženostiam, môžu aj nevidiaci a slabozrakí návštevníci spoznávať umenie a kultúru spôsobmi, vďaka ktorým sa im otvára svet, inak len veľmi málo prístupný. V ÚNSS sme vyhotovili akúsi „mapu“ prístupného umenia a kultúry naprieč Slovenskom, ale aj za jeho hranicami. Nachádzajú sa v ňom prístupné múzeá, galérie, hrady, výstavy, pamätné domy, expozície a mnoho ďalších, ktoré je možné navštíviť a vnímať nielen zrakom, ale aj sluchom, hmatom, niekedy čuchom a mnohokrát aj srdcom. Informácie o prístupných kultúrnych inštitúciách, ktoré sprostredkujú umelecké a kultúrne zážitky adaptované pre návštevníkov so zrakovým postihnutím na Slovensku aj v rôznych krajinách Európy, rovnako ako aj zoznam svetových múzeí, ktoré je možné navštíviť virtuálne, sa nachádzajú na webe ÚNSS v sekcii s názvom „Prístupné umenie a kultúra“.

Záleží nám na názore a spokojnosti našich členov

Názory, skúsenosti a podnety členov sú pre nás kľúčové k tomu, aby sme im mohli byť ešte bližšie a mohli sme lepšie spoznať potreby a očakávania každého člena a každej členky našej organizácie. V roku 2025 preto spúšťame interný prieskum, ktorého zámerom je zber informácií o spokojnosti členov ÚNSS a ich spätnej väzby, týkajúcej sa organizácie. Veríme, že výsledky nám pomôžu lepšie porozumieť individuálnej, ale aj celkovej spokojnosti členskej základne s fungovaním ÚNSS, a taktiež lepšie pochopiť osobité potreby a očakávania našich členov vo vzťahu k ÚNSS. Zároveň budeme môcť zhodnotiť našu organizáciu, ale aj komunikáciu a informovanosť medzi členmi. Cieľom je tiež prispôsobiť formy spolupráce a pomoci tak, aby sa v našej komunite aj naďalej cítili všetci čo najlepšie. Tento prieskum môže prispieť k vytvoreniu silnejšej a prepojenejšej komunity slabozrakých a nevidiacich ľudí naprieč Slovenskom. Uistenie,

že ÚNSS nepretržite napĺňa svoje poslanie podľa potrieb našich členov, je pre nás dôležité.

Prierez aktivitami našich členov

Z pestrej mozaiky aktivít základných organizácií vyberáme aspoň niektoré. Spoločné však majú jedno – spájajú ľudí, dovoľujú im prežiť príjemný a plnohodnotný čas v prijímajúcom prostredí.

Členovia Banskobystrického kraja sa pustili do výučby sebaobrany v rámci projektu Chcem sa ochrániť sám!, ktorý sa realizoval v spolupráci s občianskym združením

Eagle Hapkido & Taekwondo Dojang Banská Bystrica. Lektori im podrobne vysvetlili podstatu sebaobrany, rôzne nebezpečné situácie, do ktorých sa môžu dostať, i spôsoby, ako im predchádzať. Súčasťou výučby boli aj techniky, pri ktorých sa na obranu využívajú predmety každodennej potreby. Celý výcvik bol pripravený špeciálne pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím.

Pestré leto plné aktivít

V ZO Lučenec usporiadali cez prázdniny niekoľko športových podujatí – na Lučeneckej priehrade, v Banskej Bystrici i v Lučenci, kde program zavŕšili spoločnou opekačkou, prípravou výborného gulášu, čím si zároveň precvičili sebaobsľuhu, nechýbal však ani tanec a spev. V rámci projektu

V čom sme iní? sa zapojili do denného tábora pre deti, kde im ukázali, ako vidia svet ľudia so zrakovým znevýhodnením a aké kompenzačné pomôcky im pomáhajú v každodennom živote.

Keď je starnutie strašiakom

V Bratislavskom kraji zorganizovali zaujímavú prednášku a workshop s klinickou psychologičkou na tému starnutia, jeho pozitív a dôsledkov. Nadobudnuté informácie mnohým pomohli k uvedomeniu si, čo v nás strach zo starnutia spúšťa a čo ho živí, aj aké sú jeho dôsledky. Pozornosť však venovali i množstvu pozitív, ktoré táto životná etapa so sebou prináša. Všetci účastníci sa zhodli v jednom – treba ostať duchom mladý, zachovať si záujem o svet navôkol a obklopovať sa pozitívne naladenými ľuďmi.

ZO Stará Ľubovňa „Braillovala s radosťou“

Členovia Základnej organizácie Stará Ľubovňa sa rozhodli zoznámiť s Braillovým písmom, aby si uľahčili každodenný život a získali nové zručnosti. Na praktických workshopoch, ktoré pripravila odborníčka z Krajského strediska ÚNSS v Prešove Katarína Šmajdová Búšová, sa naučili základy písania a čítania Braillovoho písma. Neskôr si prostredníctvom hmatového písma mohli prezrieť exponáty Ľubovnianskeho hradu, čím získali cenné skúsenosti s prístupnosťou a poskytli zároveň spätnú väzbu múzeu.

Múzeum na dotyk

Členovia ZO Košice sa v rámci podujatia Múzeum na dotyk vybrali do areálu kaštieľa Andrásyovcov v Trebišove. Dozvedeli sa nielen o histórii a živote ľudí na panstve, ale vyskúšali si aj Hmatový ateliér. Vyrobili si taniere, šálky či hrnčeky tradičnou, tzv. Axmanovou technikou.

Od digitálnych kníh k umelej inteligencii

ZO Čadca sa zamerala na vzdelávanie. Vďaka finančnej podpore miest Čadca a Krásno nad Kysucou úspešne zrealizovali sériu praktických workshopov zameraných na získavanie nových informácií a rozvoj digitálnych zručností. Prvá časť workshopov bola venovaná možnostiam,

ktoré ponúkajú nevidiacim a slabozrakým slovenské a české digitálne knižnice. Počas ďalších workshopov sa účastníci venovali praktickému využitiu internetu v každodennom živote. Keďže v ÚNSS bol celý rok 2024 zasvätený prístupnosti, záverečný workshop venovali práve tejto téme.

Rehabilitačný pobyt v kúpeľoch Nimnica

Členovia ZO v Dubnici nad Váhom zorganizovali oddychovo-vzdelávací pobyt, ktorého cieľom bola nielen regenerácia telesných a duševných síl, ale aj rozvoj orientačných zručností v neznámom prostredí. Cieľovou destináciou sa stali

Kúpele Nimnica. 21 nevidiacich a slabozrakých absolvovalo rôzne aktivity, ktoré preverili ich orientačné schopnosti v interiéri aj exteriéri. Keďže niektorí prišli s asistentmi, tí sa dozvedeli viac o rôznych technikách sprevádzania. Denný program doplnili kúpeľné procedúry a večery patrili vzájomným rozhovorom a zdieľaniu skúseností zo života so zrakovým postihnutím. Aktivitu finančne podporilo mesto Dubnica nad Váhom. Ďakujeme!

Spoločnými silami do Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva

Nádherný areál Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši spojil dovedna niekoľko základných organizácií. 45 účastníkov zo ZO Čadca, z Kysuckého

Nového Mesta, Námestova aj z Liptovského Mikuláša. Múzeum je jedinečný, moderný, interaktívny 4-podlažný objekt s unikátnymi expozíciami a výstavami z oblasti ochrany prírody, environmentálnej problematiky, jaskyniarstva a mineralógie, a, samozrejme, z ríše zvierat, rastlín a húb. Múzeum veľmi úzko spolupracuje s ÚNSS a SKN v Levoči a je zapojené aj do projektu „Búrame bariéry“, snažiac sa o maximálne sprístupnenie múzea pre rôzne skupiny ľudí so zdravotným znevýhodnením, vrátane nevidiacich a slabozrakých osôb.

20. výročie výtvarnej skupiny Svetlo

Už dvadsať rokov sa pod hlavičkou Krajskej rady ÚNSS stretávajú členovia výtvarnej skupiny Svetlo.

Tvoria pod vedením umeleckého vedúceho, sochára a maliara Martina Dzureka. Sú dôkazom, že aj nevidiaci a slabozrakí dokážu maľovať, pracovať s hlinou a vytvárať hodnotné umelecké diela. Jubilejnú dvadsaťročnicu tvorby oslávili 21. októbra vernisážou výstavy v priestoroch Centra moderného umenia a komunity: Umelka v Bratislave. Súčasťou výstavy bola aj bronzová socha Martina Dzureka s názvom Empatia, ktorá bola sprístupnená pre ľudí so zrakovým postihnutím. Audio popis pripravila Ildikó Gúziková, technické riešenie zastrešil Vladimír Maroš. Súborná výstava ďalej putovala do Mestského kultúrneho strediska v Senci.

Naše aktivity v legislatívnej oblasti

V priebehu roka 2024 sme preštudovali dokumentáciu ku viac ako 50 legislatívnym a nelegislatívnym materiálom, zapojili sme sa do viac ako 20 medzirezortných pripomienkových konaní (MPK), zúčastnili sme sa všetkých významných zasadnutí poradných orgánov vlády Slovenskej republiky, kde sme obhajovali práva osôb so zdravotným postihnutím. Z mnohých spomenieme tie najdôležitejšie.

Európsky preukaz osôb so zdravotným postihnutím

Rok 2024 bol rokom prijatia Smernice EP a Rady (EÚ), ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osôb so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. ÚNSS sa na celom legislatívnom procese intenzívne zúčastňovala svojimi stanoviskami a pripomienkami ako členská organizácia Slovenského fóra osôb so zdravotným postihnutím (SFOZP), ktoré je členom Európskeho fóra zdravotného postihnutia (EDF). Európske preukazy osôb so zdravotným postihnutím a európske parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím budú uvedené do praxe najskôr v roku 2027.

Medzi základné prínosy týchto preukazov patrí mobilita a dostupnosť služieb vo všetkých krajinách EÚ, bezpečné a pohodlné cestovanie, odstránenie bariér a zníženie nákladov, medzinárodné uznanie dokladu i postavenia osoby so zdravotným postihnutím, čo sa odrazí v celkovom zlepšení kvality života. Konkrétne sa budú výhody týkať voľných vstupov alebo zníženého vstupného na kultúrne podujatia, výstavy, do galérií, múzeí, rekreačných a športových centier, zábavných parkov, samozrejme, aj do verejnej osobnej dopravy. Budú však existovať aj výnimky. Webová stránka Európskej únie bude dostupná vo všetkých jazykoch členských krajín a v prístupných formátoch poskytne informácie o týchto dvoch kartách. Národné preukazy osôb s ŤZP ostanú v platnosti, to znamená, že európsky preukaz nebude nahrádzať

národný preukaz, ale bude ho dopĺňať. Vydaný bude iba na základe žiadosti osoby so zdravotným postihnutím, a to bezplatne.

Reforma posudkovej činnosti

Rok 2024 bol rokom reformy posudkovej činnosti, ktorú pripravilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len MPSVaR) ako súčasť Plánu obnovy a odolnosti SR, Komponent 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť. Cieľom reformy je zjednotiť a zefektívniť posudkový systém na Slovensku. Na príprave legislatívnych zmien i novej metodike sme aktívne participovali už od začiatku. Aj vďaka našim pripomienkam sa odstránilo niekoľko zásadných rozporov a nezrovnalostí v novom posudkovom systéme. Z našich pripomienok, ktoré boli ministerstvom akceptované, vyberáme: činnosti a rozsah osobnej asistencie a stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoci inej fyzickej osoby bude stanovovať sociálny pracovník s tým, že sa k tomu vyjadrí i posudkový lekár. V prípade ich rozporu bude nasledovať konziliárne posúdenie. Zakotvenie práva osoby s ŤZP podať novú žiadosť o integrovaný posudok v prípade, ak dôjde k zmene funkčných dôsledkov zdravotného stavu, alebo k zmene rozhodujúcich skutočností ovplyvňujúcich začlenenie do spoločnosti, a ďalšie.

Príspevky na kompenzačné pomôcky

Podali sme návrhy na úpravu opatrenia 7/2009 MPSVaR týkajúce sa maximálne zohľadňovaných súm alebo kompenzačných pomôcok, ktorým sa riadi ÚPSVaR pri posudzovaní žiadostí o priznanie príspevku na kúpu, opravu alebo výcvik používania kompenzačnej pomôcky. V roku 2024 sme pripravili a podali 8 návrhov. Ich prerokovanie očakávame v roku 2025.

K zmenám týkajúcim sa 13. dôchodku

V súvislosti s predloženou novelou zákona o sociálnom poistení sme v rámci MPK predložili zásadnú pripomienku týkajúcu sa 13. dôchodkov. Navrhli sme, aby poberateľovi invalidného dôchodku, ktorý dosiahol dôchodkový vek a naďalej tento dôchodok poberá, sa 13. dôchodok poskytoval

vo výške priemerného starobného dôchodku, čiže obdobne, ako je to pri poskytovaní dôchodku minimálneho. Naša pripomienka bola Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny akceptovaná, čo vnímame veľmi pozitívne.

Verejná osobná doprava

V marci 2024 sme pripomienkovali návrh zmeny vyhlášky o verejnej osobnej doprave. Ide o dôležitý vykonávací predpis k zákonu o verejnej osobnej doprave, čo dosvedčuje aj množstvo pripomienok od všetkých zúčastnených subjektov, ktorých bolo dovedna 879. ÚNSS vznesla štyri zásadné pripomienky. Namietali sme snahu o zaradenie pojmu červená slepecká palica do textu zákona. Argumentovali sme faktom, že červená palica sa nenachádza v Zozname kategorizovaných zdravotníckych pomôcok vedenom Ministerstvom zdravotníctva SR. Taktiež sme navrhli, aby došlo k spresneniu okruhu cestujúcich, u ktorých môže vzniknúť nárok na osobitné cestovné. Ďalší návrh bol zameraný na úpravu a zjednotenie nasledujúceho textu v celej vyhláške: „cestujúci so zníženou pohyblivosťou“ upresniť na „cestujúci s obmedzenou pohyblivosťou“. Taktiež sme žiadali, aby v časti úpravy prepravných poriadkov, vrátane rozsahu práv a povinností cestujúcich so zdravotným postihnutím, vyhláška odkazovala aj na zákon č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu

Aj tento rok sme sa zapojili do MPK, týkajúceho sa nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška príspevku na opatrovanie. Podľa nariadenia vlády sa navrhuje nová výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie v sume 5,82 €. My sme v zásadnej pripomienke žiadali, aby bola hodinová sadzba určená v sume 5,97 €, nakoľko navrhovaná čiastka je neprimerane nízka a nezodpovedajúca percentuálnemu nárastu výšky príspevku na opatrovanie, sadzieb osobnej asistencie za minulé roky, ako aj percentuálnemu nárastu ostatných ukazovateľov životnej úrovne. Navrhovali sme, aby

sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie bola stanovená vo výške predstavujúcej 8,2-percentný nárast oproti minulému roku, rovnako ako je to u príspevku na opatrovanie, teda na výšku 5,97 €. Žiaľ, naša pripomienka nebola akceptovaná.

Ukončenie snáh o zahrnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu do reformy financovania sociálnych služieb

Aj vďaka našej intenzívnej práci a iniciatíve Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny ukončilo snahy o zaradenie príspevku na osobnú asistenciu do reformy financovania sociálnych služieb podľa Plánu obnovy a odolnosti. Ministerstvo uznalo naše argumenty o absolútnej nevhodnosti reformy osobnej asistencie, nakoľko ide o príspevok, ktorý je fungujúcim a účinným systémom poskytovania pomoci v domácom prostredí, zohľadňujúci a reagujúci na všetky potreby užívateľov osobnej asistencie. Zároveň predstavuje komplexný a jedinečný nástroj na dosiahnutie nezávislého spôsobu života, vďaka čomu nie je osoba so zdravotným znevýhodnením odkázaná na život v špecializovaných zariadeniach a inštitúciách.

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím

V roku 2024 sa pokračovalo v príprave Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 až 2030, na ktorého príprave sa intenzívne podielame od jeho začiatku. Pripomienkovali sme opatrenia týkajúce sa prístupnosti železničnej, leteckej a lodnej dopravy, dopravných prostriedkov a stavieb. Dlhodobo presadzujeme sprístupňovanie pôvodných slovenských audiovizuálnych diel pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím tak, ako to ukladá zákon č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podarilo sa tiež dosiahnuť úpravu opatrenia, aby sa systematicky vyhodnocovala finančná dostupnosť všetkých kategorizovaných zdravotníckych pomôcok. Úspešní sme boli aj pri úprave opatrenia systematicky zvyšovať prístupnosť všetkých druhov volieb tak, aby čo najviac ľudí so zdravotným postihnutím mohlo vykonávať voľby tajne a samostatne.

Návrh na zmenu zákona o mimovládnych neziskových organizáciách

V roku 2024 bol do NR SR predložený poslanecký návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, ktorým sa, okrem iného, zavádzalo označenie „organizácia so zahraničnou podporou“ pre všetky mimovládne neziskové organizácie (ďalej len MNO), ktoré dostanú v kalendárnom roku viac ako 5 000 € od zahraničnej osoby alebo od domáceho subjektu, ktorý toto označenie má, jednotlivo alebo v ročnom súhrne. Návrh požadoval zvýšenie transparentnosti MNO. Pri nesplnení zákonom stanovených podmienok transparentnosti sa navrhovalo oprávnenie ministerstvu vnútra MNO rozpustiť. ÚNSS prostredníctvom účasti v Komore MNO Rady vlády pre MNO vystúpila proti tomuto návrhu a pre rokovania prijala stanovisko, ktorým návrh odmietla. Vyjadrili sme nesúhlas a trvali na zachovaní možnosti rozpustenia MNO len na základe súdneho rozhodnutia. Vyjadrili sme námietku voči deanonymizácii darcov, nakoľko je to zásah do súkromia, čo je v rozpore s rozhodnutím súdu EÚ a s Ústavou SR. Na pripravovanom návrhu zákona a jeho zmenách sme nemali právo participovať, čo považujeme za kľúčový problém.

Stavebný zákon

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky predložilo v lete 2024 návrh stavebného zákona z dôvodu plnenia programového vyhlásenia vlády SR na roky 2023 – 2027. K návrhu zákona sme predložili dve zásadné pripomienky týkajúce sa bezbariérového užívania stavieb a účasť verejnosti alebo jej zástupcov v konaniach.

Transakčná daň

Zúčastnili sme sa pripomienkovania nového zákona o transakčnej dani. Naše stanovisko sme predložili poslancom NR SR a prezidentovi Slovenskej republiky. Uviedli sme, že chápeme potrebu konsolidácie verejných financií, avšak nerešpektovanie pravidiel legislatívneho procesu, bezdôvodné skrátenie legislatívneho konania,

absencia dôkladných analýz a dopadových štúdií, následné rýchle zmeny pozmeňovacími návrhmi bez možnosti vyjadrenia sa odbornou verejnosťou, vytvárajú prostredie veľkej právnej neistoty s negatívnymi dopadmi na ekonomiku, ako aj na všetky podnikateľské, a predovšetkým nepodnikateľské subjekty, najmä na tie, ktoré pôsobia v oblasti sociálnych služieb. Nielen naša iniciatíva sa nakoniec dočkala úspechu, keďže zákonom č. 254/2024 Z. z., ktorým sa mení zákon o dani z pridanej hodnoty, boli z pôsobnosti zákona o transakčnej dani vyňaté občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie a ďalšie organizácie a subjekty poskytujúce verejno-prospešné služby.

Zákon o sociálnych službách a zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

V lete 2024 bol do MPK predložený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jednou zo zásadných pripomienok ÚNSS bolo, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade to, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov.

Boj za práva osôb so zdravotným postihnutím

Aj v roku 2024 sme pokračovali v aktívnom boji za práva osôb so zdravotným postihnutím. Zúčastnili sme sa 5. zasadnutia Rady vlády pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorej program sa týkal najmä prebiehajúcej reformy posudkovej činnosti a predloženého návrhu

zákona o integrovanej posudkovej činnosti, kde sme poukazovali na skutočnosť, že pripravovaný návrh zákona v navrhovanej podobe spôsobí, že niektoré osoby, ktoré majú zdravotné postihnutie z dôvodu zníženého intelektu a sú odkázané na kompenzácie sociálnych dôsledkov ich zdravotného postihnutia, tzv. „vypadnú“ zo systému, napriek tomu, že budú mať potreby v oblasti kompenzácií, tieto kompenzácie nebudú pre nich dostupné.

Iniciatíva v oblasti ľudských práv

V roku 2024 sme pokračovali v aktívnej obhajobe ľudských práv. Zúčastnili sme sa všetkých troch zasadnutí Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Najvýraznejšou bola diskusia a prijatie odporúčaní rady k zrušeniu výzvy Ministerstva spravodlivosti SR na predkladanie žiadosti o dotácie na rok 2024 so zameraním na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd i na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Zapojili sme sa tiež do diskusie o návrhu vyhlášky, ktorá by mala vyňať zástupcov MNO z komisií posudzujúcich a vyhodnocujúcich žiadosti o dotácie, čo sme nepovažovali za správne rozhodnutie.

Ďalšie aktivity

- Poskytli sme právne poradenstvo našim klientom v rôznych oblastiach, predovšetkým v otázkach invalidných dôchodkov, odvodových povinností, výživného a pod.;
- Prostredníctvom spolupráce s jednotlivými krajskými strediskami sme vypracovali množstvo podaní, sťažností, stanovísk týkajúcich sa kompenzačných príspevkov, bariér, najmä so zameraním na problematiku cyklochodníkov, ale aj prístupnosti informácií, podpisovania dokumentov a overovania podpisov nevidiacich a slabozrakých osôb;
- V spolupráci s Komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím sme sa zasadzovali za prístupnosť volieb, vrátane volieb do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali 8. 6. 2024.

Medzinárodné vzťahy ÚNSS

ÚNSS je členom medzinárodných organizácií:

- **Európska únia nevidiacich (EBU – European Blind Union)**
- **Svetová únia nevidiacich (WBU – World Blind Union)**
- **Medzinárodná asociácia profesionálov v oblasti prístupnosti (IAAP – International Association of Accessibility Professionals)**
- **Medzinárodná rada pre vzdelávanie a re/habilitáciu ľudí so zrakovým postihnutím (ICEVI – International Council for Education and Re/habilitation of People with Visual Impairment).**

Ako členská organizácia EBU a WBU sa zúčastňujeme na aktivitách zameraných na uplatňovanie, obhajobu a podporu práv osôb so zrakovým postihnutím, na príprave stanovísk EBU a WBU k zisťovaniu a návrhom nariadení i smerníc EÚ, ovplyvňovaní a implementácii európskej legislatívy, na aktivitách so zameraním na štandardizáciu v oblasti sprístupňovania prostredia, informácií, tovarov a služieb atď.

V EBU zastávame významné pozície

Podpredsedníčka ÚNSS je členkou komisie EBU pre obhajobu záujmov ľudí so zrakovým postihnutím. Naši pracovníci a členovia sú členmi pracovných skupín a tímov v rámci tejto medzinárodnej organizácie, napr. pracovnej skupiny projektu e-braille, projektu Daisy konzorcium a American Printing House pre reliéfnu grafiku v novom digitálnom formáte Braillovoho písma, pracovnej skupiny pre pracovné podmienky zamestnancov s ŤZP, pracovnej skupiny pre EDC (European Disability Card – Európsky preukaz pre osoby s ŤZP) a pod.

Členstvo v IAAP zabezpečuje odborníkom ÚNSS v oblasti prístupnosti účasť na webinároch zameraných na prístupnosť webových stránok a mobilných aplikácií pre ľudí so zrakovým postihnutím. Zároveň im umožňuje neustály prístup do archívu online vzdelávania, k aktuálnym informáciám a novinkám, i možnosť komunikovať

s expertmi z tejto oblasti z celého sveta.

Členstvo v ICEVI pracovníkom ÚNSS zabezpečuje prepojenie so vzdelávacími inštitúciami poskytujúcimi vzdelávanie nevidiacich a slabozrakých detí i prípravu študijných programov na vzdelávanie odborníkov pracujúcich v službách pre ľudí so zrakovým postihnutím. Podpredsedníčka ÚNSS je kontaktnou osobou ICEVI za Slovenskú republiku. Táto medzinárodná organizácia zastrešuje rôzne konferencie, workshopy a zároveň umožňuje vzájomné sieťovanie a zdieľanie dobrej praxe na celoeurópskej úrovni.

Aktívna účasť našich zamestnancov v pracovných skupinách a na pracovných úlohách bola financovaná prevažne z vlastných zdrojov ÚNSS a v roku 2024 sa zúčastnili týchto aktivít:

Valné zhromaždenie Európskej únie nevidiacich (EBU), 11.–14. 2. 2024, Lisabon (Portugalsko): Témou v poradí 12. stretnutia členských krajín EBU bola Angažovanosť, rovnováha a jednota. Našu organizáciu zastupovali Ján Podolinský, predseda ÚNSS, a Tímea Hóková, prvá podpredsedníčka ÚNSS. Účastníci valného zhromaždenia spoločne zhodnotili 40 rokov fungovania EBU, stretli sa so zástupcom Národného zhromaždenia osôb so zdravotným postihnutím z Ukrajiny. Priestor dostala aj téma umelej inteligencie a prezentácia najmodernejších pomôcok. Súčasťou zasadnutia bola i voľba nového prezidenta organizácie.

Stretnutie pracovnej skupiny Európskej únie nevidiacich pre Braillovo písmo, 15.–17. 5. 2024, Frankfurt nad Mohanom (Nemecko): Uskutočnilo sa počas medzinárodnej výstavy kompenzačných pomôcok pre nevidiacich a slabozrakých SightCity 2024. ÚNSS zastupoval podpredseda Michal Tkáčik, ktorý je zároveň aktívnym členom pracovnej skupiny EBU pre Braillovo písmo. Zástupcovia uvedenej pracovnej skupiny iniciovali viaceré diskusie zamerané na využívanie Braillovoho písma určené verejnosti, či výrobcami brailových displejov. Výsledky týchto diskusií sú k dispozícii na webovej stránke livingbraille.eu.

Informačné technológie pre ľudí so zrakovým postihnutím

Centrum technických a informačných služieb (CETIS) je špecializované pracovisko ÚNSS, ktorého poslaním je vzdelávanie a poradenstvo nevidiacich a slabozrakých ľudí v oblasti informačných technológií a ich využívania pri vzdelávaní, zamestnávaní i podpore nezávislého života. Aktivitami sa zameriava najmä na sprístupňovanie informácií, informačno-komunikačných technológií, ako aj rozvoj zručností ľudí so zrakovým postihnutím.

Počítačové kurzy a nácvik práce s technicky náročnými pomôckami

V roku 2024 inštruktori IT kurzov ÚNSS vyškolili 355 klientov v oblasti nácviku práce s technicky náročnými pomôckami, čo zahŕňa prácu s mobilnými telefónmi, výučbu v konkrétnych oblastiach práce s počítačom i elektronickými čítacími lupami.

Interné školenia pre zamestnancov

Pripravili sme interné školenie zamestnancov s názvom Prístupnosť elektronických dokumentov – Nadpisy a zoznamy. Priebežne sme realizovali školenia odborných pracovníkov v oblasti kompenzačných pomôcok, poskytli sme úvodné zaškolenie novým zamestnancom a individuálne zaškolovali zamestnancov určených publikovať informácie na intranete či portáli blindrevue.sk.

Sprístupňovanie internetových stránok a softvéru

Nadalej sme sa intenzívne venovali poradenstvu pri sprístupňovaní webových stránok a informácií na internete. Dlhodobo spolupracujeme v sprístupňovaní internetových sídiel verejnej správy. Tradične vyhodnocujeme prístupnosť webových sídiel obcí, miest a samosprávnych krajov zapojených do súťaže Zlatý erb. V roku 2024 ich bolo 79. Súťaž má nielen osvetový, ale aj motivačný vplyv, čo sa prejavuje systematickým zvyšovaním úrovne prístupnosti webových sídiel

verejnej správy. Okrem toho sme zrealizovali audit prístupnosti pre ľudí so zdravotným postihnutím pre viac ako 20 internetových stránok a mobilných aplikácií. V septembri sme pripravili prvú konferenciu o digitálnej prístupnosti Prístupne 2024, na ktorej vystúpilo 12 spikrov a zúčastnilo sa prezenčne i online vyše 100 účastníkov. V septembri 2024 Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska založila firmu Prístupne, s. r. o., zameranú na poskytovanie služieb v oblasti digitálnej prístupnosti.

Testovanie špeciálnych pomôcok

V roku 2024 sme pokračovali v priebežnom testovaní nových druhov kompenzačných pomôcok a následne sme o nich informovali odborných pracovníkov ÚNSS. V prípade, že sme zistili chybu alebo nefunkčnosť testovaného produktu, informovali sme výrobcu či distribútora. Nadalej pokračujeme v podpore odborných pracovníkov pri riešení zložitých situácií s technicky náročnými kompenzačnými pomôckami.

Blindrevue.sk

Ide o internetový časopis približujúci informačné technológie ľuďom so zrakovým postihnutím. V roku 2024 sme pre našich čitateľov autorsky

pripravili 78 článkov či návodov. Venovali sme sa rôznym témam so zreteľom na praktický prínos a spracovanie tak, aby zrakovo postihnutí používatelia mali v bežnom živote čo najširšie možnosti pri využívaní počítačov, mobilných telefónov i rôznych aplikácií. Pokračovali sme v spolupráci s externými prispievateľmi. Rozvíjali sme slovníkovú časť, ktorej cieľom je prinášať vysvetlenie rôznych pojmov z oblasti informačných technológií.

Intranet ÚNSS

Pokračovali sme s vylepšovaním intranetu ÚNSS, ktorý je rozdelený do dvoch častí – jedna obsahuje dokumenty dôležité pre prácu na krajských strediskách ÚNSS, druhá je určená predsedom a sekretárom krajských rád ÚNSS. V roku 2024 sme ju rozšírili o informácie určené členom ÚNSS. Zmyslom intranetu je urýchlenie vyhľadávania a získania dokumentov, ktoré pracovníci a kolegovia potrebujú k svojej práci. Zaškolili sme ďalších pracovníkov do publikovania na intranete, čím sa zdynamizovala aktualizácia uverejňovaného obsahu.

Slovenská autorita pre Braillovo písmo

Pracovník oddelenia CETIS Ján Podolinský je zástupcom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Rade Slovenskej autority pre Braillovo písmo. Jej úlohou je kodifikovať Braillovo písmo a zjednotiť tak jeho používanie na Slovensku.

Projekty

V roku 2024 sme boli úspešní v získaní podpory na prípravu projektu s názvom Nástrahy internetu nás vidia, aj keď my ich nevidíme. Séria webinárov je zameraná na rozpoznávanie i možnosti ochrany pred hrozbami digitálneho prostredia. Vzdelávanie môžeme pripraviť vďaka Nadačnému fondu Telekom pri Nadácii Pontis. Realizácia je naplánovaná na rok 2025.

Spolupráce s tretími stranami

Pokračovali sme v spolupráci s Bezbariérovým centrom pri Technickej univerzite Košice. Vstúpili sme, ako partner z tretieho sektora, do projektu Deesing2Freedom, zameraného na vysokoškolské prostredie podnecujúce študentov k hľadaniu netradičných riešení na rôznorodé výzvy z oblasti zdravotníckych a kompenzačných pomôcok. Spolu s ďalšími medzinárodnými i tuzemskými partnermi sme sa zapojili do prípravy projektu Investech Technickej univerzity v Košiciach, zameraného na vybudovanie excelentných centier odborného vzdelávania. Našou snahou je prispieť k tomu, aby výstupy projektu, vzdelávacie kurzy, ale aj prostredie, boli prístupné aj pre ľudí so zdravotným postihnutím. Priebežne sme realizovali osvetovú činnosť upriamenú na digitálnu prístupnosť v rôznych spoločnostiach a inštitúciách – Telekom, Najvyšší súd, Ústavný súd.

Slovak Telekom nám pomáha byť v spojení

Vďaka pochopeniu a podpore spoločnosti Slovak Telekom, ktorá našej organizácii poskytla zľavy a priaznivé paušály, môžeme byť s klientmi v spojení, pomáhať kedykoľvek a odkiaľkoľvek. Odborní pracovníci a pracovníčky ročne pomôžu takmer 3 000 klientom, ktorým venujú viac ako 28 000 hodín kvalifikovanej práce. K dispozícii sú v 8 krajských strediskách a 47 poradenských miestach po celom Slovensku. To by však bez spoľahlivého mobilného partnera bolo oveľa ťažšie. My sme ho našli, ďakujeme!

ESET dohliada na našu digitálnu bezpečnosť

Už dlhodobo spolupracujeme so spoločnosťou ESET, ktorá finančne podporuje naše projekty, ale tiež nám zdarma poskytuje bezpečnostný softvér do pracovných počítačov. Aj vďaka nim sú citlivé údaje našich klientov i organizácie chránené.

eset[®]
Digital Security
Progress. Protected.

Ďakujeme za pomoc.

Oddelenie prevencie architektonických a dopravných bariér

V priebehu roku 2024 pracovníci Oddelenia prevencie architektonických a dopravných bariér posúdili a vydali záväzné stanoviská z hľadiska osôb so zrakovým postihnutím k 285 projektom pre stavebné konanie, k 127 projektom pre územné konanie a zúčastnili sa 67 kolaudačných konaní. Projektantom boli poskytnuté desiatky hodín konzultácií. Okrem toho bolo vytvorených 22 hlášok pre akustické orientačné majáky pre ŽST v Strážskom a Humennom.

Významné projekty naprieč Slovenskom

V Bratislavskom kraji boli najťažiskovejšími projektmi Nový Istropolis, BORY Bývanie 5 a Bytový dom Sky park.

V Banskobystrickom kraji sme sa podieľali najmä na rekonštrukciách železničných tratí: ŽSR – Humenné – Stakčín, Poprad – Tatry – Vydriňák, Liptovský Mikuláš – Svit – Štrba. Podieľali sme sa však aj na komplexnej rekonštrukcii a výstavbe Rooseveltovej nemocnice a obchodného centra Klokan v Banskej Bystrici. V meste Lučenec sme boli zapojení do rekonštrukcie Mestského úradu. V Košickom kraji sme participovali na rekonštrukcii budov železníc v Starej Turej, Humennom i Strážskom.

Metodická činnosť

V rámci úloh nášho oddelenia sme sa podieľali aj na pripomienkovaní a príprave novej vyhlášky o bezbariérovom užívaní stavieb. Zúčastnili sme sa viacerých stretnutí iniciatívy OGP Local Banská Bystrica zameranej na participáciu a otvorené vládnutie v Banskej Bystrici. Zrealizovali sme školenie pre projektantov v oblasti prístupnosti železničných stavieb.

Osvetové aktivity

Zúčastnili sme sa tlačovej konferencie k verejnej zbierke Biela pastelka, kde sme novinárom priblížili problematiku bariér na chodníkoch, ktoré spôsobujú kolobežky a nedisciplinovaní kolobežkári. Poskytli sme tiež rozhovor pre TV Markíza o bezpečnosti nevidiacich a slabozrakých chodcov na tzv. miestach na prechádzanie.

Spolupráca

Spolupracovali sme s Metropolitným inštitútom Bratislavy pri odstraňovaní bariér v mestskom prostredí, Železnicami Slovenskej republiky, ale aj s mestami Banská Bystrica, Brezno, Zvolen, Rožňava, Trebišov a mestskými časťami v Košiciach.

Schodisko bytového domu s kontrastným žltočiernym náterom.

Varovné pásy označujúce rozhranie chodníka a vozovky.

Rešpektujte bielu palicu – rešpektujete život

To bolo hlavné heslo jubilejného 15. ročníka dopravno-preventívnej aktivity Deň bielej palice na cestách, ktorý sa uskutočnil presne 15. októbra, teda v deň keď si celý svet pripomína význam bielej palice v životoch ľudí so zrakovým postihnutím.

ÚNSS akciu pravidelne organizuje v spolupráci s Prezídium Policajného zboru. Cieľom je upriamiť pozornosť (nielen) motoristickej verejnosti na najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky – nevidiacich a slabozrakých chodcov s bielu palicou. Naše tímy boli spolu s hliadkami dopravnej polície v 37 mestách a na 41 priechodoch. Spoločne zisťovali, ako na signál figuranta, ktorým bielu palicou oznamuje svoj záujem prejsť cez priechod, zareagujú vodiči. Dovedna sa nám podarilo odsledovať 6 060 vozi-

Spokojný vodič Žilinského kraja, ktorého sme odmenili voňavým autíčkom.

díel, z toho 1 205 vodičov na signál nevidiaceho, že chce prejsť cez cestu, nereagovalo. Najlepší výsledok dosiahol Trenčiansky kraj, v ktorom nezastavilo pred priechodom 11,2 % vodičov. Najhorším krajom sa tohto roku stal kraj Trnavský, kde až 26,3 % vodičov nezastavilo.

15. ročník nám okrem výsledkov priniesol aj nepríjemnú skúsenosť. Zaznamenali sme zvýšenú

Výsledky v jednotlivých krajoch:

Kraj	Počet vozidiel	Počet vodičov, ktorí nezastavili	
Banskobystrický	623	98	15,7 %
Bratislavský	794	168	21,1 %
Košický	444	92	20,7 %
Nitriansky	952	232	24,1 %
Prešovský	1004	221	22,0 %
Trenčiansky	600	67	11,2 %
Trnavský	752	198	26,3 %
Žilinský	889	129	14,5 %

mieru arogancie vodičov. V mnohých krajoch sa naše tímy stretli s množstvom necitlivo reagujúcich vodičov. Prekážalo im, že ich hliadka zastavila, nechceli počúvať informátora, objavili sa, dokonca, aj urážky... Utvrdilo nás to v presvedčení, že v akcii máme pokračovať, dôrazne dbať na informovanie verejnosti a hľadať ďalšie spôsoby, ako komunikovať, že nevidiaci a slabozrakí sú súčasťou našej spoločnosti a je veľmi dôležité navzájom sa rešpektovať.

Za podporu ďakujeme:

Partner Dňa bielej palice

Nadácia
Allianz

Mediálny partner

- ZELENÁ
- VLNA

Zdravé oči už v škôlke

Poslaním našej organizácie nie je len pomoc ľuďom s ťažkým zrakovým postihnutím, ale zameriavame sa aj na prevenciu zrakového zdravia. Tento cieľ nám pomáha naplňať program Zdravé oči už v škôlke.

Ako názov napovedá, program je zameraný na najmenších – deti od 3 do 6 rokov. Pretože práve v tomto období detské oko najoptimálnejšie reaguje na prípadnú liečbu. Nevyhnutné však je včas odhaliť zrakový problém. Dieťa totiž nevie samo povedať, že dobre nevidí. Dokonca ani rodič či učiteľ nemusia nič spozorovať. Pravidelné kontroly detského zraku vykonávajú vyškolené

Meraním dokážeme odhaliť nasledujúce zrakové chyby:

dalekozrakosť (hyperopia), krátkozrakosť (myopia), astigmatizmus, strabizmus (škúlenie), amblyopia (tupoizrakosť).

Odbornou garantkou programu je primárka Kliniky detskej oftalmológie LF UK a NÚDCH MUDr. Beáta Bušányová. To, že sa program teší čoraz väčšej obľube, potvrdzuje i fakt, že možnosť online prihlásenia bola uzatvorená už päť dní po vyhlásení nového ročníka. Navyše, náš program je jediným svojho druhu, aktuálne slovenská legislatíva s preventívnymi meraniami u detí nepočíta.

Prehľad počtov nameraných detí podľa krajov

Kraj	Počet odmeraných detí	Vydané odporúčania	%	Počet MŠ
Banskobystrický	2 329	210	9	53
Bratislavský	6 002	908	15	120
Košický	2 312	329	14	70
Nitriansky	2 528	376	15	59
Prešovský	1 779	197	11	41
Trenčiansky	2 225	356	16	45
Trnavský	2 917	284	10	63
Žilinský	2 408	334	14	54
Spolu	22 500	2 994	13	505

pracovníčky ÚNSS priamo v materských školách po celom Slovensku a pomocou špeciálneho prístroja, binokulárneho autorefraktometra, zrak skontrolujú.

Meranie je rýchle, bezkontaktné a najmä bezbolestné.

V prípade, že by sa zraková vada neodhalila, zrak dieťaťa by sa nekontrolovane zhoršoval, čo by mohlo mať negatívny dopad nielen na pozitívnu prognózu diagnózy, ale aj na jeho ďalšie výsledky. V škole sú totiž často takéto deti považované za neohrabané, nepresné, nedokážu sa správne trafiť do riadka a podobne, pritom „len“ dobre nevidia...

Preventívne ciele programu môžeme naplňať vďaka podpore OZ BILLA ľuďom.

Spoločne sme už preventívne skontrolovali zrak viac ako 130 000 deťom, z toho takmer 20 000 škôlkarom sme vydali odporúčanie navštíviť oftalmológa z dôvodu podozrenia na zrakový problém. Obľúbenosť programu medzi rodičmi i pedagógmi, ale i čísla zistených podozrení u detí ukazujú, že v preventívnom programe má význam pokračovať. Za každým číslom je totiž príbeh dieťaťa, ktorému sa tým výrazne pomohlo.

Z našich projektov

Informujú, vzdelávajú, pomáhajú – mnohé z našich ďalších aktivít a projektov, ktorými sa snažíme robiť každodennosť (nielen) nevidiacich a slabozrakých ľudí príjemnejšou.

Stránky, ktoré napísal život sám

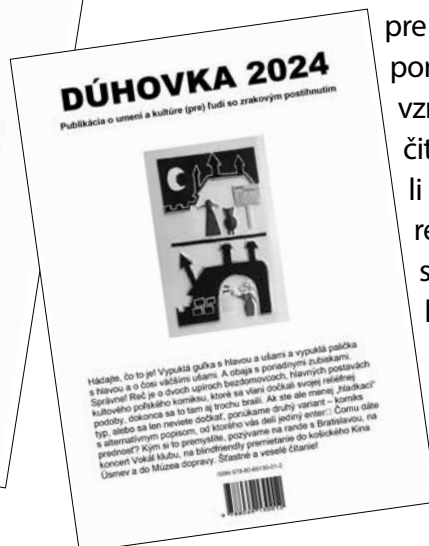
Spravodajské texty mapujúce podujatia ÚNSS, aktivity spriateľených organizácií, iniciatívy miest a obcí u nás i v zahraničí, reportáže zo spolkových aktivít našich členov, legislatívne procesy súvisiace so zrakovým postihnutím, rady pre pracovníkov vzdelávacích, kultúrnych aj športových inštitúcií, odporúčania rodičom a tipy na voľný čas. To všetko sme raz za dva mesiace zviazali do Dúhy, ktorú môžeme vydávať vďaka finančnej podpore Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V roku 2024 dostali na stránkach sociálneho časopisu svoj priestor napr. súťaže v čítaní a písaní Braillovho písma, pozvánky na viacero haptických výstav, ale aj unikátna publikácia Rimania na dotyk, na ktorej vzniku a propagácii sme sa ako ÚNSS podieľali. Spolkovými aktivitami sme inšpirovali, ako sa dá, aj napriek výraznému obmedzeniu zraku, drôtovať, plstiť či trénovať aikido. S odborníkom sme sa pohovárali o tom, ako sú ľudia so zrakovým postihnutím zobrazovaní v biblických textoch, s nevidiacou diváčkou, ako audiokomentár posilňuje zážitok z filmu. V rubrike Dobrá rada nad zlato sme sa venovali psychologickým témam so zameraním na vyrovnávanie sa s postihnutím, šikanu nevidiacich a slabozrakých detí, začleňovanie ľudí s inakosťou medzi detských rovesníkov i kolegov v práci. Podarilo sa nám naplniť aj ďalší zo stanovených cieľov, a to prispieť k metodike priestorovej orientácie

a samostatného pohybu ľudí s viacnásobným postihnutím, upozorňovať na zaujímavé zdroje informácií o zdravotnom postihnutí, venovať sa „školským“ témam (napr. dyslexii ľudí, ktorí používajú Braillovo písmo) či otvoriť tému IT prístupnosti. Dúha bola naďalej vydávaná v Braillovom písme, zväčšenej čiernotlačí a v elektronickej verzii. Články sme publikovali aj na internetovej stránke www.casopisduha.sk, vďaka čomu sa nám darí osloviť väčší okruh čitateľov a búrať stereotypy o ľuďoch so zrakovým postihnutím.

Publikácia o umení a kultúre (pre) ľudí so zrakovým postihnutím

V Dúhovke 2024 sme privítali zbormajstrov speváckeho zboru ľudí so zrakovým postihnutím s názvom Vokál klub, ktorého vznik pred dvadsiatimi rokmi podporila Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky. Vybrali sme sa do dvoch najväčších slovenských miest – do košického Kina Úsmev, ktoré je u nás priekopníkom v premietaní filmov s audiokomentárom, organizovaní prístupných filmových festivalov i ostatných podujatí aj pre ľudí so zrakovým postihnutím, a do Bratislavského kultúrneho a informačného strediska, ktoré dlhodobo pripravuje tematické prehliadky v rámci cyklu Rande s mestom pre nevidiacich a slabozrakých. Podarilo sa nám rozšíriť ponuku kultúrnych inštitúcií, kde aj nevidiaci návštevník získa plnohodnotný zážitok. Milovníkom histórie sme odporučili Múzeum dopravy v Rajeckých Tepliciach, kde si exponáty môžu prezrieť hmatom. Veľkú pozornosť

sme venovali i komiksom pre nevidiacich, ktoré pomerne nedávno vznikli v Poľsku. Našich čitateľov sme previedli procesom vzniku reliéfného komiksu s brailom i elektronickej verzii s alternatívnymi popismi, ktoré vyšli v antológii Kdesi pod povrchom.

Jeden z nich sme dokonca uverejnili v plnom znení. Publikáciu o umení a kultúre (pre) ľudí so zrakovým postihnutím vydávame s cieľom motivovať, inšpirovať a povzbudiť. Na jednej strane priamo ľudí so zrakovým postihnutím, na druhej širokú verejnosť. Tým prvým chceme ukázať nové možnosti, ponúknuť návody na umelecké i kultúrne aktivity, ktorým sa môžu venovať amatérsky, ale aj profesionálne a prepojiť ich s tými, ktorí už túto skúsenosť majú. Pozvať ich do múzeí, v ktorých sú vítaní aj nevidiaci a slabozrakí návštevníci. Druhej skupine adresátov našej publikácie chceme priniesť dôkazy, že umenie a kultúra sú vo svojej rozmanitosti prístupné naozaj všetkým. Naším cieľom je odborníkom, ktorí sa umeleckým a kultúrnym aktivitám v SR venujú, dať „návod“, ako zapojiť aj komunitu ľudí so zrakovým postihnutím, priniesť príklady dobrej praxe v oblasti sprístupňovania umenia a kultúry u nás i v zahraničí.

Dúhovku 2024 sme vydali vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

Cesta svetla

Zorganizovali sme jubilejný 20. ročník obľúbenej súťaže určenej vidiacim i nevidiacim nadšencom fotografovania. Jej cieľom je prirodzene, prostredníctvom umenia, spájať ľudí vidiacich i nevidiacich, upozorňovať na život ľudí so zrakovým postihnutím a búrať bariéry. Autori sa mohli prihlásiť do troch kategórií: Bariéry a zrakové postihnutie, Fenomén svetla alebo Mladý fotograf. Celkovo bolo prihlásených 31 autorov, ktorí nám zaslali 123 fotografií. Snímky hodnotila odborná porota v zložení: Milan Krupčík (predseda poroty), Eva Amzler a Pavol Korček. Slávnostná vernisáž spojená s oceňovaním úspešných fotografov sa uskutočnila 10. decembra v priestoroch Strediska kultúry Bratislava-Nové Mesto. Najzaujímavejšie snímky si mohla verejnosť pozrieť až do 8. januára 2025. Z fotografií vznikol i kalendár, ktorý si z vernisáže odniesli nielen ocenení umelci, získali ho aj spolupracujúce organizácie či podporovatelia ÚNSS.

Cestu svetla sme mohli realizovať vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

Marianna Kromková pri svojej fotografii, ktorá zvíťazila v kategórii Bariéry a zrakové postihnutie.

Porotkyňa súťaže Eva Amzler v živej diskusii s ocenenými fotografmi počas vernisáže.

OKAmih

Pokračovali sme aj vo vydávaní časopisu OKAmih, určeného prioritne širokej verejnosti. Keďže rok 2024 patril v našej organizácii najmä témam prístupnosti a odstraňovaniu bariér, rozhodli sme sa venovať im venovať celé vydanie. Vysvetlili sme čitateľom, čo prístupnosť znamená a prečo je pre našu komunitu dôležitá. Veľké bariéry nachádzajú nevidiaci a slabozrakí v digitálnom svete, preto sme sa verejnosti snažili ozrejmiť, kde sa v online priestore chybuje, ako jednoducho možno urobiť e-dokumenty čitateľné aj pre ľudí so zrakovým postihnutím. Tí, ktorí pripravujú kultúrne podujatia, našli v OKAmihu množstvo rád, ako sprístupniť svoju akciu ľuďom z našej komunity. Priblížili sme

priebeh
23. ročníka
verejnej
zbierky
Biela
pastelka.
Bariéry sme
pomyselne
búrali aj
v rozhovore
s (takmer)
nevidiacim
Lukášom
Bothom,
ktorý tvorí

nádherné stavby zo známej stavebnice. Okrem toho kraľuje hlavolamom i súťažiam v rýchlosti skladania Rubikovej kocky. Inšpiratívnym iste bol aj nevidiaci pianista Peter Zbranek, ktorý predstavil svoje nové CD. V roku 2024 sme vďaka podpore z Ministerstva kultúry SR vydali jedno číslo časopisu OKAmih.

Program individuálneho darčovstva

Každý nevidiaci a slabozraký človek má možnosť kompenzovať svoje zrakové obmedzenia rôznymi pomôckami. Mnohé z nich uhrádza Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, no nie v plnej výške. Isté percento doplatku je vždy na danom žiadateľovi. Avšak niekedy je doplatok vo výške niekoľkých desiatok až stovák eur, čo je pre mnohých ľudí veľká finančná záťaž. Preto sme vytvorili Program individuálneho darčovstva a pomáhame klientom zo sociálne slabšieho prostredia s dofinancovaním dôležitých pomôcok. V roku 2024 sme pomohli 20 nevidiacim a slabozrakým. Celkovo sme dofinancovali pomôcky v hodnote 5 350,75 €. Podporili sme zakúpenie elektronických lúp, špeciálnych čítacích zariadení, mobilných telefónov pre nevidiacich, tlačiarne na Braillovo písmo či braillový riadok, PC s programom pre nevidiacich alebo slabozrakých užívateľov. Za finančnú podporu programu ďakujeme organizácii Centrum pre filantropiu a projektu Darujme.sk, National Sample (predtým European National Panel) a OZ To je život.

Zbierky nám pomáhajú

ÚNSS spravuje dve zbierky, ktoré pomáhajú dofinancovať jej aktivity. Jedna z nich patrí (podľa hodnotenia zástupcov tretieho sektora) medzi naj dôveryhodnejšie a zároveň najväčšie na Slovensku – verejná zbierka Biela pastelka. Druhou je zbierka Štvornohé oči. Služi na podporu výchovy a výcviku vodiacich psov.

Biela pastelka

23. ročník verejnej zbierky Biela pastelka dopadol nad naše očakávania. Pokorili sme hranicu 300-tisíc €. Hlavný zbierkový deň sprevádzala kampaň, o ktorú sa opäť pro bono postarala agentúra Promiseo. Vyše 4 000 dobrovoľníkov vo viac ako 300 mestách a obciach Slovenska zbierkovalo v uliciach, aby podporilo myšlienku kampane: „Aj bez zmyslu to má zmysel.“ O každodennosti so zrakovým postihnutím sme hovorili aj v rámci informačných stánkov, v ktorých sme ponúkali rôzne zaujímavé aktivity – písanie Braillovo písma, hry pre nevidiacich, chôdzu s bielou palicou, simuláciu zrakových diagnóz a podobne. Naš odvážny plán prekonať hranicu 300-tisíc € sa podarilo naplniť. Uvedomujeme si, že je to najmä vďaka našim dobrovoľníkom – pedagógom, žiakom a študentom, ktorí sa do zbierky aktívne zapájajú. Sme vďační, že vám nie sú nevidiaci a slabozrakí ľudia ľahostajní.

Veľké ĎAKUJEME!

V roku 2024 sa nám podarilo dohodnúť spoluprácu so spoločnosťou Loomis, ktorá nám nezištne pomohla so spočítaním výnosu, čím výrazne uľahčila prácu našim kolegom. Vďaka podpore ČSOB sme mohli vo vybraných mestách zbierkovať bezhotovostne prostredníctvom POS terminálov. Veľké ďakujeme patrí aj spoločnostiam DoubleTree by Hilton Hotel Bratislava, ELDAMAR, vydavateľstvu IKAR a sieti lekární VESNALA, ktoré nám venovali hodnotné dary do motivačnej súťaže pre našich šikovných dobrovoľníkov. Vďaka ich nadšeniu pre pomoc ľuďom so zrakovým postihnutím sme mohli hlavný zbierkový deň uzavrieť s krásnym výnosom 296 710,80 €. Avšak

Bicyklový tím Biela pastelka – pracovníci ÚNSS (zľava) Adriana Ondrušová, Pavol Korček, Monika Ďurčeková a Zuzana Együdová.

aj po ňom nám pribúdali finančné dary, ktoré pomohli výnos posúvať smerom nahor, z čoho sa nesmierne tešíme. Aj tohto roku nás veľmi milo prekvapili zamestnanci a vedenie spoločnosti SPP distribúcia. Opäť zorganizovali internú zbierku a vyzbierali 3 604 €, ktorú vedenie spoločnosti znásobilo a pastelkové konto sa rozrástlo o 7 208 €. Do zbierky sa zapojila aj spoločnosť PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie. Na evente pri príležitosti 20. výročia založenia firmy zamestnanci vyzbierali pre Bielu pastelku 2 084 €. Spoločnosť čiastku taktiež zdvojnásobila a na účet verejnej zbierky pribudlo 4 168 €. V rámci SMS darov sa nám podarilo konto navýšiť o sumu 10 524 €. Prostredníctvom online darovania sme získali 24 479,67 €. Dovedna sme 23. ročník verejnej zbierky Biela pastelka ukončili s výnosom 333 613,48 €.

Rozprávky pre malé Pastelky

Minulý rok vznikol vďaka spoločnosti CODES Brand House projekt Rozprávky pre malé Pastelky. Okrem toho, že ponúka milé audio rozprávky pre deti vidiace i nevidiace, na záver každej z nich je výzva na podporu verejnej zbierky Biela pastelka. V súčasnosti majú rozprávky takmer 2-milióny

vypočutí. K projektu sa pridala i slovenská firma Artra Safety. Jej vedenie sa rozhodlo podporiť adaptáciu legendárnej Knihy džunglí. Zároveň však ÚNSS venujú výťažok z predaja kolekcie obuvi Black Panther, nazvanej podľa postavičky čierneho pantera Bagheera, ochrancu Mauglího z Knihy džunglí.

Na kolesách

Naši kolegovia sa zapojili do kampane Do práce na bicykli. Na cesty vstúpili ako členovia tímu Biela pastelka. Spoločne sa rozhodli chrániť životné prostredie a zároveň šíriť povedomie o verejnej zbierke. Autá za bicykle vymenili Zuzana Együdová, Monika Ďurčeková, Adriana Ondrušová a Pavol Korček. Dovedna najazdili 970,06 km, absolvovali 116 jász, čím ušetrili 242,51 kg CO₂.

Štvornohé oči

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska spravuje od roku 2004 zbierku Štvornohé oči. Výnos pomáha finančne zabezpečiť výcvik vodiaceho psa a s ním súvisiace aktivity, ako je poradenstvo pre záujemcov, žiadateľov alebo majiteľov vodiacich psov. Taktiež pomáha dofinancovať prípravu nevidiacich a slabozrakých klientov ÚNSS na život so štvornohým priateľom. Kým sa z nich stanú „partáci“, musí klient zvládnuť nácvik chôdze s bielou palicou a neskôr i nácvik s vodiacim psom. Súčasťou podporovaných aktivít je aj organizovanie osvetových a vzdelávacích podujatí komunikujúcich výcvik vodiacich psov a neopakovateľné puto, ktoré vzniká medzi človekom a jeho „štvornohými“ očami.

Symbolom zbierky je pokladnička vodiaceho psa s dvomi šteniatkami.

Po Slovensku ich darcovia môžu nájsť 74.

Až 60 z nich je umiestnených v prevádzkach spoločnosti BILLA, ktorá je dlhodobým partnerom (nielen) tohto projektu.

V minulom roku sa v zbierke vyzbieralo 23 192,50 €.

Finančná správa ÚNSS za rok 2024

I. Analýza majetku a zdrojov krytia majetku ÚNSS

Aktíva v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2024	2023	
A.	NEOBEŽNÝ MAJETOK	193 895	213 914	-20 019
1.	Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
2.	Dlhodobý hmotný majetok	179 399	204 504	-25 105
3.	Dlhodobý finančný majetok	14 497	9 410	5 087
B.	OBEŽNÝ MAJETOK	978 465	949 558	28 907
1.	Zásoby	841	754	87
2.	Dlhodobé pohľadávky	0	0	0
3.	Krátkodobé pohľadávky	50 485	67 089	-16 604
4.	Finančné účty	927 139	881 715	45 424
C.	Prechodné účty aktív	11 803	7 502	4 301
	AKTÍVA CELKOM (A+B+C)	1 184 164	1 170 974	13 190

Neobežný majetok ÚNSS v roku 2024 klesol o 20 019 € v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Tento rozdiel je spôsobený hlavne sumou odpisov dlhodobého majetku vo výške 30 705 €. Suma novo zaradeného majetku je 10 600 €. Suma obežného majetku k 31. 12. porovnávaných rokov naopak vzrástla o čiastku 28 907 €. Prechodné účty aktív tvoria príjmy budúcich období vo výške 11 803 €, ktorými sú prijaté príspevky od mobilných operátorov v roku 2025 a neziskových organizácií k verejnej zbierke Biela pastelka 2024.

Pasíva v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2024	2023	
A.	VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU	721 225	678 509	42 716
1.	Imanie, peňažné fondy a fondy zo zisku	721 225	678 509	42 716
2.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých období	0	0	0
3.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	0	0	0
B.	CUDZIE ZDROJE	139 640	140 276	-636
1.	Rezervy	41 288	41 662	-374
2.	Dlhodobé záväzky	5 613	7 517	-1 904
3.	Krátkodobé záväzky	92 699	90 947	1 752
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	40	150	-110
C.	PRECHODNÉ ÚČTY PASÍV	323 299	352 189	-28 890
	PASÍVA CELKOM (A+B+C)	1 184 164	1 170 974	13 190

Vlastné zdroje ÚNSS v porovnaní s rokom 2023 vzrástli o sumu 42 716 €. Dôvodom je vyššia suma fondov tvorených výnosom z verejnej zbierky Biela pastelka, a to z roku 2023, kde sa na čerpanie do druhého roka preniesla suma 90 078 €, a z roku 2024 je to suma čistého výnosu vo výške 278 601 €. Fond tvorený z čistého výnosu verejnej zbierky Štvornohé oči za rok 2024 vzrástol oproti roku 2023 len málo, na čiastku 19 344,31 €. Čistý výnos verejných zbierok organizovaných v roku 2024 narástol oproti roku 2023 o sumu 25 265,75 €. Hodnota 323 299 € prechodných účtov pasív v roku 2024 je tvorená z nasledovných položiek výnosov budúcich období:

39 440 € – získané finančné prostriedky z neziskových organizácií na prevádzkovú činnosť ÚNSS v roku 2024,
14 866 € – príspevok na odídencov z MČ Košice,
44 625 € – hodnota prijatých podielov z 2 % asignovanej dane v roku 2024,
2 000 € – nevyčerpaná suma finančnej odmeny z TTSK pre KS Trnava,
60 075 € – zostatková cena dlhodobého majetku obstaraného v minulých obdobiach z darovaných finančných prostriedkov, ktorá ovplyvní budúce výnosy vo výške pokrytia nákladov – odpisov tohto majetku,
36 512 € – finančné prostriedky z programu Zdravé oči už v škôlke pre čerpanie v nasledujúcom účtovnom období,
6 157 € – nevyčerpané dary a príspevky pre základné organizácie ÚNSS,
119 624 € – zostatková cena dlhodobého majetku – budova KS Košice obstaraného v minulých obdobiach z darovaných finančných prostriedkov, ktorá ovplyvní budúce výnosy vo výške pokrytia nákladov – odpisov tohto majetku,

II. Prehľad nákladov a výnosov ÚNSS

Náklady v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2024	2023	
50	Spotreba materiálu a energie	159 905	196 297	-36 392
51	Služby	456 358	309 981	146 377
52	Osobné náklady	1 058 216	939 634	118 582
53	Dane a poplatky	1 334	1 738	-404
54	Ostatné náklady	12 432	11 776	656
551	Odpisy	30 705	17 034	13 671
556	Tvorba fondov z VZ	356 806	308 332	48 474
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	129	146	-17
56	Poskytnuté príspevky	19 898	20 420	-522
	Náklady celkom	2 095 783	1 805 357	290 426

Najvýznamnejšou položkou nákladov sú naďalej osobné náklady – mzdy, odvody zamestnancov, príspevok na stravné, tvorba sociálneho fondu, príspevok na rekreáciu. Tvoria 50,49 % z celkových nákladov. Náklady za dodávané služby tvoria 21,78 %, čo je oproti roku 2023 nárast o 4,61 %. Významnou položkou nákladov je aj účet 556 – Tvorba fondov. Predstavuje 17,02 % z celkových nákladov, čo je približne rovnaká úroveň podielu ako v roku 2023. V roku 2024 bol priemerný prepočítaný stav zamestnancov ÚNSS 47,2. Priemerná hrubá mzda zamestnanca dosiahla výšku 1 309 €, čo predstavuje 1,75-násobok minimálnej mzdy platnej v roku 2024 a zároveň 0,86-násobok priemernej mzdy v hospodárstve v roku 2024.

Výnosy v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2024	2023	
60	Tržby z predaja služieb	89 572	66 045	23 527
62	Práca dobrovoľníkov	106 088	0	106 088
64	Ostatné výnosy	5 347	6 883	-1 536
65	Tržby z finančných investícií, rezervy	86	36	50
656	Výnosy z použitia fondu VZ	313 839	286 244	27 595
66	Prijaté príspevky	634 836	574 386	60 450
69	Dotácie	946 212	871 763	74 449
	Výnosy celkom	2 095 980	1 805 357	290 623

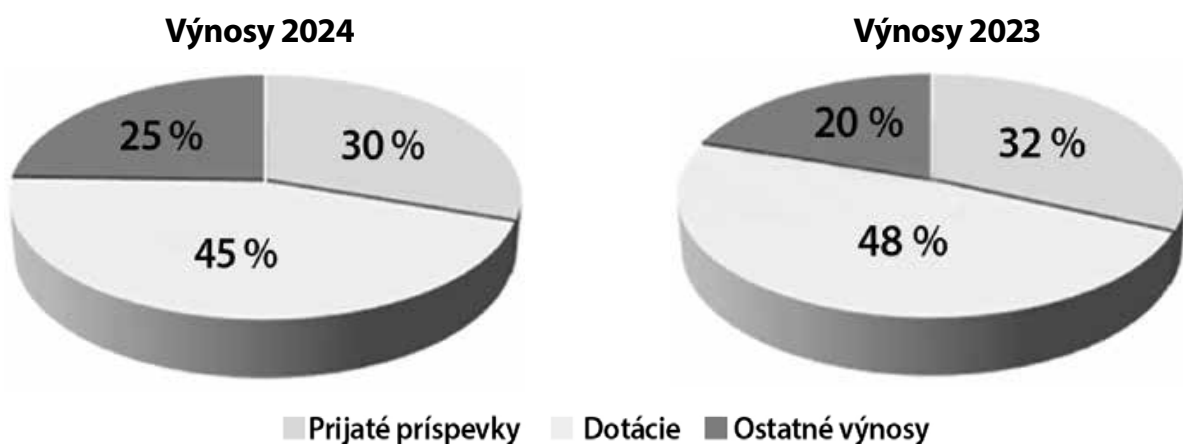

Výnosy v € (pokračovanie)		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2024	2023	
	HV pred zdanením – hlavná činnosť	198	0	198
	HV pred zdanením – zdaňovaná činnosť	0	0	0
591	Daň z príjmov	198	0	198
	Výsledok hospodárenia po zdanení	0	0	0

Najvýznamnejšia výnosová položka „Dotácie“ v celkovej sume 946 212 € zahŕňa prijaté dotácie na poskytovanie sociálnych služieb od VÚC v celkovej výške 822 272 €, prijaté dotácie na realizáciu projektov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo výške 34 080 € a Ministerstva kultúry SR vo výške 14 750 €. Suma 14 498 € z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRaI) predstavuje výnos, ktorý pokrýva náklady odpisov dlhodobého majetku zakúpeného v roku 2023 z poskytnutej dotácie.

K druhej významnej položke výnosov patria prijaté príspevky. Boli tvorené hlavne prijatými príspevkami z Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na pokrytie osobných nákladov zamestnancov chránených pracovísk a dielní, ktorých bolo osem, v lokalitách Bratislava, Košice, Lučenec a Žilina. Celková suma týchto príspevkov bola v roku 2024 vo výške 93 352 €. V rámci prijatých príspevkov je stále významnou položkou príspevkov od občianskeho združenia BILLA ľuďom na podporu veľmi dôležitého programu ÚNSS Zdravé oči už v škôlke v roku 2024. Podstatnými príspevkami sú aj poukázané 2 % z dane z príjmu za rok 2022 prijaté v roku 2023, čerpané v roku 2024 v celkovej čiastke 65 825 €. Príspevky z verejných zbierok organizovaných v roku 2022 a 2023, čerpaných v roku 2024, sú v celkovej sume 313 839 €. Do výnosov z použitia fondov verejných zbierok je zahrnutá aj čiastka nákladov spojených s organizovaním zbierok v roku 2024 v celkovej výške 58 860 €.

Podiel prijatých príspevkov a dotácií na celkových výnosoch ÚNSS stále dokazuje vysokú závislosť ÚNSS na týchto zdrojoch, v roku 2024 je to 75 %, čo znázorňujú aj nasledujúce grafy.

Výnosy z príspevkov a dotácií okrem výnosov z verejných zbierok a poukázaných 2 % z daní z príjmu sú uvedené v nasledujúcej prehľadnej tabuľke.

Dotácie, príspevky a dary	Finančný objem (v €)
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	34 080
Ministerstvo kultúry SR	14 750
MIRRI	14 498
Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny	93 352
Banskobystrický samosprávny kraj	114 660
Bratislavský samosprávny kraj	66 711
Košický samosprávny kraj	127 765
Nitriansky samosprávny kraj	103 612
Prešovský samosprávny kraj	129 572
Trenčiansky samosprávny kraj	100 059
Trnavský samosprávny kraj	110 440
Žilinský samosprávny kraj	118 940
Príspevky a dotácie od miest a obcí	64 248
Príspevky od nadácií, OZ, neziskových organizácií	78 185
Príspevky od právnických osôb	16 345
Príspevky od fyzických osôb	7 815

V súlade s ustanoveniami §20 Zákona o účtovníctve prehlasujeme, že po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu, ÚNSS nevynakladala finančné prostriedky v oblasti výskumu a vývoja, ÚNSS nemá organizačnú zložku v zahraničí.

I. Ekonomicky oprávnené náklady

V našich krajských strediskách sme v roku 2024 poskytli služby špecializovaného sociálneho poradenstva 2 625 klientom a služby sociálnej rehabilitácie 1 770 klientom. Výška ekonomicky oprávnených nákladov (EON) na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva bola 480 586,58 € a na vykonávanie sociálnej rehabilitácie bola 625 656,28 €. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva to predstavuje EON na jedného klienta vo výške 183 € a v rámci sociálnej rehabilitácie 353 € na jedného klienta.

II. Informácie k účtovnej závierke

Účtovná závierka ÚNSS zostavená k 31.12.2024 vychádza z predpokladu, že ÚNSS bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti v nasledujúcich 12 mesiacoch, čomu zodpovedajú aj použité účtovné zásady a metódy.

Nepriaznivým dopadom na činnosť v roku 2024 bolo a je aktuálne zvyšovanie miery inflácie a zvýšenie režijných nákladov za služby. Výraznou pomocou v nepriaznivej spoločenskej situácii boli zmeny legislatívy ohľadom čerpania výnosov z verejných zbierok, ktorými sa predĺžili lehoty čerpania týchto finančných zdrojov.

Potreba zabezpečenia udržateľnosti poskytovania sociálnych služieb aj v čase nepriaznivej situácie je legitímnym verejným záujmom. Prioritou ÚNSS je aj naďalej dodržiavať zásady hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti pri čerpaní poskytnutých finančných prostriedkov.

UZNUJv21_1

Úč NUJ

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky účtujúcej
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 31.12.2024

Daňové identifikačné číslo 2020804731 IČO 00683876 SK NACE 94.99.9	Účtovná závierka ☒ riadna ☐ mimoriadna ☐ priebežná <i>(vyznačí sa x)</i>	Mesiac Rok Za obdobie od 1 2024 do 12 2024 Bezprostredne predchádzajúce obdobie od 1 2023 do 12 2023
Priložené súčasti účtovnej závierky ☒ Súvaha (Úč NUJ 1-01) <i>(v eurocentoch)</i> ☒ Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01) <i>(v eurocentoch)</i> ☒ Poznámky (Úč NUJ 3-01) <i>(v celých eurách alebo eurocentoch)</i>		
Názov účtovnej jednotky Ú n i a n e v i d i a c i c h a s l a b o z r a k ý c h S l o v e n s k a		
Sídlo účtovnej jednotky Ulica S E K U L S K Á PSČ Obec 8 4 1 0 4 B R A T I S L A V A - K A R L O V A V E S Telefónne číslo E-mailová adresa K U L K O V A @ U N S S . S K		
Zostavená dňa: 18.03.2025	Schválená dňa: . . 20	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021		001	1136256.47	942361.07	193895.40	213914.34
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002	16507.47	16507.47	0.00	0.00
A.I.1.	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012 - (072+091AÚ)	003				
2.	Softvér 013 - (073+091AÚ)	004	5496.25	5496.25	0.00	0.00
3.	Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
4.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006	11011.22	11011.22	0.00	0.00
5.	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
6.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008				
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	1105252.40	925853.60	179398.80	204503.96
A.II.1.	Pozemky (031)	010	4.45	0.00	4.45	4.45
2.	Umelecké diela a zbierky (032)	011	180.00	0.00	180.00	180.00
3.	Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012	408412.46	289258.76	119153.70	129364.01
4.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013	305116.10	295316.90	9799.20	14511.54
5.	Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014	204363.56	154102.11	50261.45	60443.96
6.	Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015				
7.	Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
8.	Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017	187175.83	187175.83	0.00	0.00
9.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
10.	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
11.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
A.III.	Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021	14496.60	0.00	14496.60	9410.38
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022	11638.78	0.00	11638.78	6638.78
2.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
3.	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
4.	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025				
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026	2857.82	0.00	2857.82	2771.60
6.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051		029	979402.51	937.30	978465.21	949558.48
B.I.	Zásoby r. 031 až r. 036	030	841.23	0.00	841.23	754.19
B.I.1.	Materiál (112 + 119) - 191	031	841.23	0.00	841.23	754.19
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192 +193)	032				
3.	Výrobky (123 - 194)	033				
4.	Zvieratá (124 - 195)	034				
5.	Tovar (132 + 139) - 196	035				
6.	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
B.II.	Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037	0.00	0.00	0.00	0.00
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
3.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
4.	Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
B.III.	Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	51422.01	937.30	50484.71	67089.45
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	6325.15	937.30	5387.85	9420.34
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044	21472.87	0.00	21472.87	53637.35
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
4.	Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
5.	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047	19232.59	x	19232.59	0.00
6.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
7.	Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
8.	Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050	4391.40	0.00	4391.40	4031.76
B.IV.	Finančné účty r. 052 až r. 056	051	927139.27	0.00	927139.27	881714.84
B.IV.1.	Pokladnica (211 + 213)	052	23226.07	x	23226.07	29895.39
2.	Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	903913.20	x	903913.20	851819.45
3.	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054	0.00	x	0.00	0.00
4.	Krátkodobý finančný majetok(251+ 253 + 255AÚ+ 256 + 257) - 291AÚ	055				
5.	Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059		057	11803.40	0.00	11803.40	7501.52
C.1.	Náklady budúcich období (381)	058	628.00	0.00	628.00	0.00
2.	Príjmy budúcich období (385)	059	11175.40	0.00	11175.40	7501.52
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057		060	2127462.38	943298.37	1184164.01	1170974.34

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ IMANIE r. 062+ r. 067 + r. 071 + r. 072		061	721225.20	678509.10
A.I. Imanie a fondy r. 063 až r. 066		062	388023.24	345307.14
A.I.1. Základné imanie (411)		063		
2. Fondy tvorené podľa osobitných predpisov (412)		064	388023.24	345307.14
3. Fond reprodukcie (413)		065		
4. Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)		066		
A.II. Fondy tvorené zo zisku r. 068 až r. 070		067	333201.96	333201.96
A.II.1. Rezervný fond (421)		068		
2. Fondy tvorené zo zisku (423)		069		
3. Ostatné fondy (427)		070	333201.96	333201.96
A.III. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)		071	0.00	0.00
A.IV. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 067 + r. 071 + r. 073 + r. 100)		072	0.00	0.00
B. ZÁVÄZKY r. 074 + r. 078 + r. 086 + r. 096		073	139639.72	140276.10
B.I.1. Rezervy r. 075 až r. 077		074	41288.02	41662.09
2. Rezervy zákonné (451AÚ)		075		
3. Ostatné rezervy (459AÚ)		076		
4. Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)		077	41288.02	41662.09
B.II. Dlhodobé záväzky r. 079 až r. 085		078	5612.75	7516.97
B.II.1. Záväzky zo sociálneho fondu (472)		079	5612.75	7516.97
2. Vydané dlhopisy (473 - 255 AÚ)		080		
3. Záväzky z nájmu (474 AÚ)		081		
4. Dlhodobé prijaté preddávky (475)		082		
5. Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476 AÚ)		083		
6. Dlhodobé zmenky na úhradu (478)		084		
7. Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)		085		
B.III. Krátkodobé záväzky r. 087 až r. 095		086	92698.95	90947.04
B.III.1. Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323		087	2818.63	1112.17
2. Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)		088	55232.84	48476.91
3. Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)		089	29728.65	25239.66
4. Daňové záväzky (341 až 345)		090	4718.83	3761.80
5. Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)		091		12356.50
6. Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)		092		
7. Záväzky voči účastníkom združení (368)		093		
8. Spojovací účet pri združení (396)		094		
9. Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ +476AÚ + 479 AÚ)		095	200.00	
B.IV. Bankové úvery a iné výpomoci a pôžičky r. 097 až r. 099		096	40.00	150.00
B.IV.1. Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)		097	0.00	0.00
2. Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)		098	0.00	0.00
3. Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)		099	40.00	150.00
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 101 až r. 103		100	323299.09	352189.14
C.I.1. Výdavky budúcich období (383)		101		
2. Výnosy budúcich období krátkodobé (384 AÚ)		102	174720.15	177738.98
3. Výnosy budúcich období dlhodobé (384 AÚ)		103	148578.94	174450.16
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ÚČTY ČASOVÉHO ROZLIŠENIA r.061+ r.073 + r.100		104	1184164.01	1170974.34

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu		
a	b	c	1	2	3	4	
501	Spotreba materiálu	01	148793.52	10.79	148804.31	128347.36	
502	Spotreba energie	02	11329.11	-228.42	11100.69	67949.31	
504	Predaný tovar	03					
511	Opravy a udržiavanie	04	13929.81	65.49	13995.30	10976.94	
512	Cestovné	05	22961.49	0.00	22961.49	19157.46	
513	Náklady na reprezentáciu	06	12839.60	0.00	12839.60	20672.27	
518	Ostatné služby	07	381185.53	25375.73	406561.26	259174.03	
521	Mzdové náklady	08	754795.52	7000.88	761796.40	678887.99	
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	257670.43	1825.11	259495.54	224998.61	
525	Ostatné sociálne poistenie	10					
527	Zákonné sociálne náklady	11	36923.77		36923.77	35746.93	
528	Ostatné sociálne náklady	12					
531	Daň z motorových vozidiel	13					
532	Daň z nehnuteľností	14	583.27		583.27	411.42	
538	Ostatné dane a poplatky	15	702.49	48.22	750.71	1326.51	
541	Zmluvné pokuty a penále	16					
542	Ostatné pokuty a penále	17	107.00		107.00	0.00	
543	Odpísanie pohľadávky	18					
544	Úroky	19				0.03	
545	Kurzové straty	20	112.68		112.68	125.28	
546	Dary	21					
547	Osobitné náklady	22	606.36		606.36	523.69	
548	Manká a škody	23				2.81	
549	Iné ostatné náklady	24	11303.91	302.25	11606.16	11124.39	
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	30548.56	156.60	30705.16	17033.95	
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26					
553	Predané cenné papiere	27					
554	Predaný materiál	28					
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29					
556	Tvorba fondov	30	356805.53		356805.53	308331.98	
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31					
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32	129.00		129.00	145.50	
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33					
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34	5650.71		5650.71	4539.62	
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35	5350.75		5350.75	4076.36	
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				0.00	
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37	8896.86		8896.86	11804.42	
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38	2061225.90	34556.65	2095782.55	1805356.86

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu		
a	b	c	1	2	3	4	
601	Tržby za vlastné výrobky	39					
602	Tržby z predaja služieb	40	55014.87	34556.65	89571.52	66044.74	
604	Tržby za predaný tovar	41					
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42					
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43					
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44					
614	Zmena stavu zásob zvierat	45					
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46					
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47	106087.80		106087.80		
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48					
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49					
641	Zmluvné pokuty a penále	50					
642	Ostatné pokuty a penále	51					
643	Platby za odpísané pohľadávky	52					
644	Úroky	53	1039.89		1039.89	0.29	
645	Kurzové zisky	54	44.33		44.33	51.25	
646	Prijaté dary	55	4207.20		4207.20	6394.36	
647	Osobitné výnosy	56					
648	Zákonné poplatky	57	55.81		55.81	54.53	
649	Iné ostatné výnosy	58				383.07	
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59					
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60	86.22		86.22	35.74	
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61					
654	Tržby z predaja materiálu	62					
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63					
656	Výnosy z použitia fondu	64	313839.43		313839.43	286243.95	
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65					
658	Výnosy z nájmu majetku	66					
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67					
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68	188872.67		188872.67	199060.59	
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	7815.29		7815.29	9264.36	
664	Prijaté členské príspevky	70	15559.32		15559.32	16220.90	
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	65825.04		65825.04	41508.34	
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72	356763.53		356763.53	308331.98	
691	Dotácie	73	946212.08		946212.08	871762.76	
Účtová trieda 6 spolu		r. 39 až r. 73	74	2061423.48	34556.65	2095980.13	1805356.86
Výsledok hospodárenia pred zdanením		r. 74 - r. 38	75	197.58	0.00	197.58	0.00
591	Daň z príjmov	76	197.58		197.58	0.00	
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77			0.00	0.00	
Výsledok hospodárenia po zdanení		(r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)	78	0.00	0.00	0.00	0.00

Poznámky (Úč NUJ 3 – 01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6 /SID

Čl. I.

Všeobecné údaje

(1) Meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, ktorá je zakladateľom alebo zriaďovateľom účtovnej jednotky, jej trvalý pobyt alebo sídlo, dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ďalej len „ÚNSS“) je zriadená na základe Zákona o združovaní občanov č. 83/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov, zaregistrovaním občianskeho združenia na Ministerstve vnútra SR.

ÚNSS je občianske združenie, charitatívna a humanitárna organizácia, ktorá združuje nevidiacich a slabozrakých (ďalej len NS) občanov, ich priaznivcov, priateľov, rodičov NS detí, bez ohľadu na pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasový pôvod, národnostný alebo etnický pôvod, zdravotné postihnutie, vek, politickú príslušnosť alebo sexuálnu orientáciu. Pre zahraničné styky je oficiálny názov organizácie „Slovak Blind and Partially Sighted Union“ v anglickom jazyku.

Ministerstvo vnútra SR schválilo Stanovy ÚNSS dňa 26. apríla 1990.

Sídlo ÚNSS: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava

(2) Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky; uvádzajú sa mená a priezviská členov štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky.

Štatutárny orgán

Funkcia	Meno
Riaditeľka ÚNSS	Ing. Tatiana Winterová
Predseda ÚNSS	Ing. Ján Podolinský

Ústredná rada ÚNSS:

Predseda ÚNSS: Ing. Ján Podolinský

1. podpredseda: Tímea Hóková

Podpredsedovia: RNDr. Branislav Mamojka, CSc., Michal Tkáčik

Členovia Ústrednej rady: Michaela Dlhá, Peter Halada, Lenka Kulíková, Milan Měchura, Renáta Oláhová, Darina Ondrušová, Stanislav Sokol

Členovia Ústrednej kontrolnej komisie: Ing. Edita Križanová, Jana Ivanová, Alena Paleschová, Božena Poláčková, Vladimír Zán.

(3) Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená a opis druhu podnikateľskej činnosti, ak ju účtovná jednotka vykonáva.

Poslaním ÚNSS je:

- obhajoba záujmov občanov so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia,
- aktivizácia občanov so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb a na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti,
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach občanov so zrakovým postihnutím s cieľom, aby ich spoločnosť vnímala ako svoju prirodzenú súčasť,
- poskytovanie sociálneho poradenstva, vykonávanie sociálnej prevencie a sociálnej rehabilitácie a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb pre občanov so zrakovým postihnutím.

ÚNSS vykonáva aj podnikateľskú činnosť na základe živnostenského listu, spisové číslo Žo – 2002/05740/00002/E03, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Okresným úradom Bratislava IV, odbor živnostenského podnikania, Staromestská Karloveská 2, 842 10 Bratislava, vydaného dňa 4. 9. 2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 9. 2002.

Predmet činnosti:

- Kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod),
- Kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod),
- Vydavateľská činnosť v rozsahu voľných živností,
- Distribúcia tlače,
- Prenájom iných strojov a prístrojov bez obsluhujúceho personálu,
- Prenájom motorových vozidiel,
- Prenájom kancelárskych strojov a zariadení, vrátane elektronických zariadení na spracovanie údajov,
- Kopirovacie služby,
- Reklamná a inzertná činnosť, propagačná činnosť,
- Grafické návrhy na počítači,

11. Organizovanie a usporadúvanie spoločenských a kultúrnych podujatí,

12. Prenájom nehnuteľností spojený s inými než základnými službami.

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 25.04.2007, spisové číslo OŽP-A/2007/17304-6/CR1, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava, ktoré nadobudol právoplatnosť dňa 07.05.2007.

Predmet podnikateľskej činnosti:

1. Vedenie účtovníctva
2. Činnosť účtovných, obchodných a ekonomických poradcov
3. Zhotovovanie www stránok a ich následná aktualizácia
4. Poradenská činnosť v oblasti spracovania www stránok
5. Poradenská činnosť v oblasti spracovania a úpravy textu v Braillovom písme
6. Poskytovanie úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom
7. Ubytovacie služby v rozsahu voľnej živnosti
8. Prenájom hnuiteľných vecí v rozsahu voľnej živnosti
9. Prenájom športových potrieb
10. Natáčanie videokamerou
11. Technické služby súvisiace s produkciou filmov alebo videozáznamov (zvuk, strih, dabing, titulkovanie, špeciálne efekty, kolorovanie)
12. Výroba, vydávanie a reprodukcia nosičov záznamu zvuku so súhlasom autora

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 23.12.2010, spisové číslo OŽP-A/2010/61896-2, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava.

Predmet podnikateľskej činnosti:

1. Výcvik psov
2. Vykonaovanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 17. 03. 2011, spisové číslo OŽP-A/2011/14846-2, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava.

Predmet podnikateľskej činnosti:

- 1, Činnosť podnikateľských a organizačných poradcov
- 2, Poradenská činnosť v oblasti prevencie a odstraňovania architektonických bariér

ÚNSS nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

(4) Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“) a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou a počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia.

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	46,7	46,2
z toho počet vedúcich zamestnancov	12	12
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	0	0
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	4512	0

(5) Informácia o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky.

Účtovná jednotka je zriaďovateľom a neobmedzene ručiacim spoločníkom v Tyflocomp, s.r.o., Sekulská 1, 84 250 Bratislava, so základným imanom 6 638,78 Eur, založenej 29.11.1996.

ČI. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

(1) Informácia, či je účtovná závierka zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

Účtovná závierka za rok 2024 bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti. Súčasná situácia nemá významný vplyv na našu schopnosť pokračovať nepretržite v činnosti a fungovať ako zdravý subjekt nasledujúcich 12 mesiacov.

(2) Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód s uvedením dôvodu týchto zmien a vyčíslením ich vplyvu na finančnú hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky.

Počas roka 2024 neboli v ÚNSS vykonané zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód.

(3) Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov v členení na

- a) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou – **obstarávacou cenou**,
- b) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – **žiaden**,
- c) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom – **reálnou zistenou cenou**,
- d) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou – **obstarávacou cenou**,
- e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – **žiaden**,
- f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom – **reálnou zistenou cenou**,
- g) dlhodobý finančný majetok – **obstarávacou cenou**,
- h) zásoby obstarané kúpou – **obstarávacou cenou**,
- i) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou – **žiadne**,
- j) zásoby obstarané iným spôsobom – **žiadne**,
- k) pohľadávky – **menovitou hodnotou pri ich vzniku**,
- l) krátkodobý finančný majetok – **menovitou hodnotou**,
- m) časové rozlíšenie na strane aktív – **menovitou hodnotou**,
- n) záväzky, vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov – **menovitou hodnotou pri ich vzniku**,
- o) časové rozlíšenie na strane pasív súvahy – **menovitou hodnotou**,
- p) deriváty – **žiadne**,
- q) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi- **žiaden**.

(4) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení účtovných odpisov.

Pri zostavení odpisového plánu pre dlhodobý majetok sa postupovalo nasledovne:

1. ÚNSS pri odpisovaní dlhodobého majetku uplatňuje účtovné odpisy,
2. dátum začiatku účtovného odpisovania sa stanovil na posledný kalendárny deň v mesiaci, v ktorom bol dlhodobý majetok zaradený do používania,
3. dlhodobý hmotný majetok v ocenení vyššom ako je suma 1 700 Eur sa zaradil do príslušnej odpisovej skupiny podľa prílohy č. 1 k Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
4. pri dlhodobom hmotnom majetku, ktorý nebolo možné zaradiť do žiadnej z odpisových skupín, sa takýto dlhodobý hmotný majetok zaradil do druhej odpisovej skupiny,
5. po zaradení dlhodobého hmotného majetku do príslušnej odpisovej skupiny sa doba odpisovania stanovila na 48, 72, 96, 144, 240 alebo 480 mesiacov,
6. pri účtovnom odpisovaní dlhodobého hmotného majetku sa uplatňovala rovnomerná metóda odpisovania,
7. dlhodobý hmotný majetok v ocenení do 1 700 Eur vrátane sa odpísal jednorazovo ku dňu začiatku účtovného odpisovania,
8. dlhodobý nehmotný majetok v ocenení vyššom ako je suma 2 400 Eur sa odpisuje rovnomernou metódou odpisovania a odpíše sa najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania,
9. dlhodobý nehmotný majetok v ocenení do 2 400 Eur vrátane sa odpíše jednorazovo ku dňu začiatku účtovného odpisovania.

(5) Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku.

Pri zostavovaní účtovnej závierky ÚNSS vytvárala opravné položky k majetku a to ku krátkodobým pohľadávkam vo výške 937,30 Eur.

Čl. III

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

(1) Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za bežné účtovné obdobie, a to

Tabuľka č. 1 - Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniiteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
prírastky							
úbytky				3.819,40			3.819,40
Presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		5.496,25		11.011,22			16.507,47
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
prírastky							
úbytky				3.819,40			3.819,40
Stav na konci bežného účtovného obdobia		5.496,25		11.011,22			16.507,47
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		0		0			0
Stav na konci bežného účtovného obdobia		0		0			0

Tabuľka č. 2 - Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

	Pozemky	Umelecké diela a zbierky	Stavby	Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí	Dopravné prostriedky	Pestovateľské celky trvalých	Základné stádo a ťažné	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia	4,45	180	408.412,46	308.574,06	198.763,56			191.585,55			1.107.520,08
prírastky				10.760,00	5.600,00			0			16.360,00
úbytky				0	0			4.409,72			4.409,72
presuny											
Stav na konci bežného účtovného obdobia	4,45	180,00	408.412,46	305.116,10	204.363,56			187.175,83			1.105.252,40
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia			279.048,45	294.062,52	138.319,60			191.585,55			903.016,12
prírastky			10.210,31	1.254,38	15.782,51			0			27.247,20
úbytky			0	0	0			4.409,72			4.409,72
Stav na konci bežného účtovného obdobia			289.258,76	295.316,90	154.102,11			187.175,83			925.853,60
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia											
prírastky											
úbytky											
Stav na konci bežného účtovného obdobia											
Zostatková hodnota											
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	4,45	180,00	129.364,01	14.511,54	60.443,96			0	0		204.503,96
Stav na konci bežného účtovného obdobia	4,45	180,00	119.153,70	9.799,20	50.261,45			0	0		179.398,80

(2) Prehľad dlhodobého majetku, na ktorý je zriadené záložné právo a dlhodobého majetku, pri ktorom má účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať.

ÚNSS neeviduje dlhodobý majetok, na ktorý je zriadené záložné právo ani dlhodobý majetok, pri ktorom má ÚNSS obmedzené právo s ním nakladať.

(3) Údaje o spôsobe a výške poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok ÚNSS bol naďalej aj v roku 2024 poistený na základe poisťných zmlúv: 6524019762 (budova KS Košice), 6524019885 (Krajské strediská ÚNSS okrem KS Košice, Úrad ÚNSS) v rámci poistenia majetku a zodpovednosti za škodu podnikateľov, 6594872443 v rámci poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v poisťovni – Kooperativa poisťovňa, a. s..

Spôsob a výška poistenia dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je uvedený v rámci poisťných zmlúv číslo 6524019762 (KS Košice) a 6524019885 a 6594872443.

Výška poisťného v rámci poistenia majetku ÚNSS v roku 2024 predstavovala sumu 1.980,86 Eur (poistenie organizácie, majetku a budovy) a sumu 5.100,04 Eur (poistenie motorových vozidiel).

(4) Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku za bežné účtovné obdobie a jeho umiestnenie v členení podľa položiek súvahy a o zmenách, ktoré sa uskutočnili v priebehu bežného účtovného obdobia v jednotlivých položkách dlhodobého finančného majetku.

Účtovná jednotka je neobmedzene ručiacim spoločníkom v Tyflocomp, s.r.o., Sekulská 1, 842 50 Bratislava, so základným imanom 6.638,78 Eur (200 000 Sk), založenej 29.11.1996. Vklad v Tyflocomp, s.r.o. vedie ÚNSS na účte 061 – Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach. V roku 2024 sa stala taktiež neobmedzene ručiacim spoločníkom v prístupne, s.r.o., Park obrancov mieru 1, 040 01 Košice – mestská časť Sever, so základným imanom 5.000 Eur, založenej 5.9.2024. Vklad v prístupne, s.r.o. vedie ÚNSS na účte 061 - Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach.

Tabuľka č. 3 – Zmeny jednotlivých položiek dlhodobého finančného majetku

	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti v ovládanej osobe	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti s podstatným vplyvom	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	Ostatný dlhodobý finančný majetok	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	6.638,78				2.771,60			9.410,38
Prírastky	5.000,00				86,22			5.086,22
Úbytky								
Presuny								
Stav na konci bežného účtovného obdobia	11.638,78				2.857,82			14.496,60
Opravné položky								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia								
Prírastky								
Úbytky								
Stav na konci bežného účtovného obdobia								
Zostatková hodnota								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	6.638,78				2.771,60			9.410,38
Stav na konci bežného účtovného obdobia	6.638,78				2.857,82			14.496,60

Tabuľka č. 4 – Štruktúra dlhodobého finančného majetku

Názov spoločnosti	Podiel na základnom imaní (v %)	Podiel účtovnej jednotky na hlasovacích právach (v %)	Hodnota vlastného imania ku koncu		Účtovná hodnota ku koncu	
			bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Tyflocomp s.r.o.	100%	100%	6.638,78	6.638,78	6.638,78	6.638,78
Prístupne, s.r.o.	100%	100%	5.000,00	0		
Realitný fond			2.857,82	2.771,60	2.857,82	2.771,60

(5) Informácia o výške tvorby, zníženia a zúčtovania opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku a opis dôvodu ich tvorby, zníženia a zúčtovania.

V roku 2024 ÚNSS nevytvárala opravné položky k dlhodobému finančnému majetku.

(6) Prehľad o významných položkách krátkodobého finančného majetku a o ocenení krátkodobého finančného majetku reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pričom sa uvádza vplyv takéhoto ocenenia na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.

Tabuľka č. 5 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	23.226,07	29.895,39
Ceniny	0	0
Bežné bankové účty	904.048,95	850.437,19
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok		
Peniaze na ceste	-135,75	1.382,26
Spolu	927.139,27	881.714,84

Tabuľka č. 6 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Majetkové cenné papiere na obchodovanie				
Dlhové cenné papiere na obchodovanie				
Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti				
Ostatné realizovateľné cenné papiere				
Obstarávanie krátkodobého finančného majetku				

Krátkodobý finančný majetok spolu				
-----------------------------------	--	--	--	--

Tabuľka č. 7 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Zvýšenie/ zníženie hodnoty (+/-)	Vplyv ocenenia na výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	Vplyv ocenenia na vlastné imanie
Majetkové cenné papiere na obchodovanie			
Dlhové cenné papiere na obchodovanie			
Ostatné realizovateľné cenné papiere			
Krátkodobý finančný majetok spolu			

(7) Prehľad opravných položiek k zásobám, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k zásobám.

V roku 2024 ÚNSS nevytvárala opravné položky k zásobám.

Tabuľka č. 8 – Vývoj opravných položiek k zásobám

Druh zásob	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby					
Výrobky					
Zvieratá					
Tovar					
Poskytnutý preddavok na zásoby					
Zásoby spolu					

(8) Opis významných pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy a v členení na pohľadávky za hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť.

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku	9.420,34	5.387,85
Ostatné pohľadávky	35.661,40	21.472,87
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	17.975,95	19.232,59
Iné pohľadávky	4.031,76	4.391,40
Pohľadávky spolu	67.089,45	50.484,71

Z celkového objemu pohľadávok, tvoria významné položky pohľadávky voči Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v celkovej výške 21.344,27 Eur. Táto suma je v súvahe ponížená o sumu 2.111,68 Eur, ktorá predstavuje záväzok voči Vyšším územným celkom z titulu vrátky nečerpanej dotácie. Celková suma pohľadávok vo vzťahu k štátnemu rozpočtu je suma 19.232,59 Eur. Podnikateľskú činnosť zastupujú pohľadávky v celkovej hodnote 6.325,15 Eur poníženej o opravné položky v sume 937,30 Eur.

(9) Prehľad opravných položiek k pohľadávkam, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k pohľadávkam. ÚNSS v roku 2023 účtovala opravné položky k pohľadávkam vo výške 808,30 Eur.

Tabuľka č. 9 – Vývoj opravných položiek k pohľadávkam

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku	808,30	937,30		-808,30	937,30
Ostatné pohľadávky					
Pohľadávky voči účastníkom združení					
Iné pohľadávky					
Pohľadávky spolu	808,30	937,30		-808,30	937,30

(10) Prehľad pohľadávok do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti.

Tabuľka č. 10 – Pohľadávky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti

	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky do lehoty splatnosti	48.613,01	63.657,13
Pohľadávky po lehote splatnosti	2.809,00	4.240,62
Pohľadávky spolu	51.422,01	67.897,75

(11) Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období.

Príjmy budúcich období vo výške 11.175,40 Eur sú tvorené výnosom z prijatých sms správ a vkladmi na účet do 15.1.2024 v rámci verejnej zbierky Biela pastelka 2024.

(12) Opis a výška zmien vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku podľa položiek súvahy za bežné účtovné obdobie, a to

a) opis základného imania, nadačného imania v nadáciách, výška vkladov zakladateľov alebo zriaďovateľov, prioritný majetok v neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, prevody zdrojov z fondov účtovnej jednotky a podobne; za jednotlivé položky sa uvádza stav na začiatku bežného účtovného obdobia, jednotlivé prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia,

b) opis jednotlivých druhov fondov, ktoré tvorí účtovná jednotka, stav na začiatku bežného účtovného obdobia, prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia.

Tabuľka č. 11 – Zmeny vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Imanie a fondy					
Základné imanie	0				0
z toho:					

nadačné imanie v nadácii					
vklady zakladateľov					
prioritný majetok					
Fondy tvorené podľa osobitného predpisu	345.307,14	42.716,10			388.023,24
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
Fondy zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy	333.201,96				333.201,96
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov					
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	0				0
Spolu					719.863,02

Hospodársky výsledok na konci účtovného obdobia 2024 bol vyrovnaný na úrovni 0.

(13) Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty vykázané v minulých účtovných obdobiach.

Fondy tvorené podľa osobitného predpisu predstavujú fond verejnej zbierky Biela pastelka a fond verejnej zbierky Štvornohé oči registrovaných na MV SR. V roku 2024 sa čerpala zostatková suma z verejných zbierok realizovaných v roku 2022 vo výške 73.178,03 Eur a z verejných zbierok realizovaných v roku 2023 sa vyčerpala čiastková suma vo výške 182.051,32 Eur. Zostatok fondov verejných zbierok ovplyvnili aj náklady zbierok realizovaných v roku 2024 vo výške 58.860,08 Eur. Nevyčerpaná suma z verejných zbierok 2023 vo výške 90.077,79 Eur a získaná suma z verejných zbierok 2024 vo výške čistého výnosu 297.945,45 Eur predstavujú konečný zostatok fondov a to sumu celkom 388.023,24 Eur.

Tabuľka č. 12 – Rozdelenie účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty

Názov položky	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	
Prídel do základného imania	
Prídel do fondu tvoreného podľa osobitného predpisu	
Prídel do fondu reprodukcie	
Prídel do rezervného fondu	
Prídel do fondu tvoreného zo zisku	
Prídel do ostatných fondov	
Úhrada straty minulých období	
Prevod do sociálneho fondu	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	
Účtovná strata	
Vysporiadanie účtovnej straty	
Zo základného imania	
Z rezervného fondu	
Z fondu tvoreného zo zisku	

Z ostatných fondov	
Z nerozdeleného zisku minulých rokov	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	

(14) Opis a výška cudzích zdrojov, a to

a) údaje o jednotlivých druhoch rezerv, ktoré tvorí účtovná jednotka; uvádza sa stav rezerv na začiatku bežného účtovného obdobia, ich tvorba, zníženie, použitie alebo zrušenie počas bežného účtovného obdobia a zostatok rezervy na konci bežného účtovného obdobia, pričom sa uvedie predpokladaný rok použitia rezervy,

Tabuľka č. 13 – Tvorba a použitie rezerv

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na prevádzkové výdavky 2023 - audit	3.600,00	3.600,00	3.600,00		3.600,00
Rezervy na nevyčerpané dovolenky zamestnancov 2023	38.062,09	37.688,02	38.062,09		37.688,02
Zákonné rezervy spolu	41.662,09	41.288,02	41.662,09		41.288,02
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv					
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	41.662,09	41.288,02	41.662,09		41.288,02

b) údaje o významných položkách na účtoch 325 - Ostatné záväzky a 379 – Iné záväzky; uvádza sa začiatkový stav, prírastky, úbytky a konečný zostatok podľa jednotlivých druhov záväzkov,

c) prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti,

d) prehľad o výške záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti v členení podľa položiek súvahy

1. do jedného roka vrátane,
2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
3. viac ako päť rokov.

Krátkodobé záväzky ÚNSS vo výške 89.680,32 Eur vyplývajú z pracovno-právnych vzťahov a predstavujú záväzky voči zamestnancom, sociálnym, zdravotným a finančným inštitúciám. Všetky tieto záväzky sú vyrovnané v mesiaci január nasledujúceho účtovného obdobia. Krátkodobé záväzky z obchodného styku, hlavnej činnosti, predstavujú sumu 2.818,63 Eur.

Tabuľka č. 14 – Záväzky

Druh záväzkov	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky po lehote splatnosti	0	0
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	92.698,95	90.947,04
Krátkodobé záväzky spolu	92.698,95	90.947,04
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane	0	0
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov	0	0
Dlhodobé záväzky spolu	0	0
Krátkodobé a dlhodobé záväzky spolu	92.698,95	90.618,99

e) prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu; uvádza sa začiatkový stav, tvorba a čerpanie sociálneho fondu počas účtovného obdobia a zostatok na konci účtovného obdobia,

Tabuľka č. 15 – Vývoj sociálneho fondu

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	7.516,97	4.417,05
Tvorba na ťarchu nákladov	3.878,56	3.419,07
Tvorba zo zisku	0,00	3.200,00
Čerpanie	5.782,78	3.519,15
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	5.612,75	7.516,97

f) prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach s uvedením meny, v ktorej boli poskytnuté, druhu, hodnoty v cudzej mene a hodnoty v eurách ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, výšky úroku, splatnosti a formy zabezpečenia,

ÚNSS nečerpala v roku 2024 žiadny úver, pôžičku, či inú návratnú finančnú výpomoc.

Tabuľka č. 16 – Bankové úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci

Druh cudzieho zdroja	Mena	Výška úroku v %	Splatnosť	Forma zabezpečenia	Suma istiny na konci bežného účtovného obdobia	Suma istiny na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Krátkodobý bankový úver						
Pôžička						
Návratná finančná výpomoc						
Dlhodobý bankový úver						
Spolu						

g) prehľad o významných položkách časového rozlíšenia výdavkov budúcich období. ÚNSS v roku 2024 neúčtovala o výdavkoch budúcich období.

(15) Prehľad o významných položkách výnosov budúcich období v členení najmä na

- zostatkovú hodnotu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku,
- zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z dotácie,
- zostatok nepoužitej dotácie alebo grantu,
- zostatok nepoužitej časti podielu zaplatenej dane,
- zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane.

Tabuľka č. 17 – Významné položky výnosov budúcich období

Položky výnosov budúcich období z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku	0,00	0,00	0,00	0,00
dlhodobého majetku obstaraného z dotácie	67.355,30	4.500,00	18.376,14	53.479,16
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru	136.174,05	1.100	15.553,06	121.720,99
dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie	0,00	0,00	0,00	0,00

dotácie z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku	18.503,23		1.637,42	18.503,23
grantu	39.834,85	73.518,13	39.834,85	73.518,13
dary	23.377,31	4.800,70	16.724,99	11.453,02
podielu zaplatenej dane	65.825,04	44.624,56	65.825,04	44.624,56
dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane	0,00	0,00	0,00	0,00

(16) Údaje o majetku prenajatom formou finančného prenájmu, a to

a) celková suma dohodnutých platieb ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, v členení na istinu a finančný náklad,

b) suma istiny a finančného nákladu podľa doby splatnosti

1. do jedného roka vrátane,
2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
3. viac ako päť rokov.

ÚNSS v roku 2024 neeviduje majetok prenajatý formou finančného prenájmu.

Tabuľka č. 18 – Majetok prenajatý formou finančného prenájmu

Závazok	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Istina	Finančný náklad	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Celková suma dohodnutých platieb				
do jedného roka vrátane				
od jedného roka do piatich rokov vrátane				
viac ako päť rokov				

Čl. IV

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

(1) Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej činnosti a podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky.

Druh výnosu	Činnosť	
	Hlavná	Podnikateľská
	nezdaňovaná	zdaňovaná
Za predaj tovaru	0,00	0,00
Za predaj vlastných výrobkov	0,00	0,00
Za služby	55.014,87	34.556,65

(2) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov.

ÚNSS v roku 2024 prijala nepeňažné dary v celkovej výške 4.207,20€. Z tejto sumy boli vo výške 2.807,20 Eur softvérové licencie, v sume 200 Eur to boli kompenzačné pomôcky a suma 1.200 Eur dar vo forme poukázok pre Krajskú radu Prešov na podporu aktivít.

(3) Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia. Uvedené sumy sú výnosmi v roku 2024, nie príjmami, teda zohľadňujú výnosy budúcich období.

Druh výnosu	Činnosť	
	Hlavná	Podnikateľská
	nezdaňovaná	zdaňovaná
Prijaté príspevky od organizačných zložiek	0,00	
Prijaté príspevky od iných organizácií	95.977,23	
Prijaté príspevky od fyzických osôb	7.815,29	
Prijaté členské príspevky	15.559,32	
Príspevky z podielu zaplatenej dane	65.825,04	
Dotácie na prevádzku	1.039.563,65	

(4) Opis a suma významných položiek finančných výnosov; uvádza sa aj celková suma kurzových ziskov, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových ziskov účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Text	Celkom
Za poskytnuté pôžičky	0
Z bežných vkladových účtov	17,23
Z termínovaných účtov	0
Za devízových účtov	0
Kurzový zisk pri úhrade záväzkov	0
Kurzový zisk zúčtovaný ku dňu účtovnej závierky	27,10

(5) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov.

Druh nákladu	Suma v Eur
Ostatné služby a vstupné na aktivity ÚNSS	132.877,43
Ubytovanie a strava aktivít ÚNSS	48.903,97
Preprava a prepravné služby	22.800,68
Poštovné	4.655,95
Telefóny	10.180,28
Nájomné a prenájom	15.788,88
Náklady na tlač časopisov pre nevidiacich a slabozrakých, informačných materiálov	6.458,56
Ďalšie platené služby	11.185,45
Internet a komunikačná infraštruktúra	4.405,46
Ochranné a zabezpečovacie služby	1.985,60
Účastnícke poplatky na školenia semináre a konferencie	480,50
Softvérové služby (aktualizácia a podpora softvéru)	1.477,99
Notárske, právne, ekonomické a auditorské služby	16.950,58
Údržba servera, PC sietí a techniky	31.744,00
Metodické služby	17.721,62
Marketingové a reklamné služby	28.722,64
Požiarna ochrana	5.161,56
Audit a testovanie prístupnosti aplikácií a web stránok	9.236,00
Poradenstvo v oblasti architektonických a dopravných bariér	14.894,00

(6) Prehľad o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie.

V roku 2022 ÚNSS prijala prostriedky vo forme podielu 2% zaplatenej dane za rok 2021 v celkovej výške 41.508,34 Eur. Táto suma bola použitá počas roka 2023.

V roku 2023 ÚNSS prijala prostriedky vo forme podielu 2% zaplatenej dane za rok 2022 v celkovej výške 65.825,04 Eur. Celá táto suma bola v roku 2023 preúčtovaná do výnosov budúcich období a bola použitá počas nasledujúceho roka 2024.

Špecifikácia použitia podielu zaplatenej dane v roku 2024 poukázanej v roku 2023 bude v súlade so zákonom uverejnená v Obchodnom vestníku do 31.5.2025.

Tabuľka č. 19 – Účel a výška použitia podielu zaplatenej dane

Účel použitia podielu zaplatenej dane	Použitá suma z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Použitá suma bežného účtovného obdobia
Poskytovanie sociálnej pomoci – poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva, vykonávanie sociálnej prevencie a sociálnej rehabilitácie a ďalších služieb pre občanov so zrakovým postihnutím. Podpora organizačných zložiek v jednotlivých regiónoch SR na financovanie nákladov súvisiacich s rozvojom a realizáciou ich činností a nákladov súvisiacich so sebarealizáciou občanov so zrakovým postihnutím.	41.508,34	0,00
Zostatok podielu zaplatenej dane bežného účtovného obdobia		65.825,04

(7) Opis a suma významných položiek finančných nákladov; uvádza sa aj celková suma kurzových strát, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových strát účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Suma kurzových strát pri úhrade záväzkov je 109,82 Eur a ku dňu zostavenia účtovnej závierky je 2,86 Eur.

(8) V účtovnej jednotke, ktorá má povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom, sa uvedie vymedzenie a suma nákladov za účtovné obdobie v členení na náklady za

- overenie účtovnej závierky,
- uistovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky,
- súvisiace audítorské služby,
- daňové poradenstvo,
- ostatné neaudítorské služby.

Tabuľka č. 20 – Náklady vynaložené v súvislosti s audítorom účtovnej závierky

Jednotlivé druhy nákladov za	Suma
overenie účtovnej závierky	3.600,00
uistovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky	
súvisiace audítorské služby	
daňové poradenstvo	
ostatné neaudítorské služby	
Spolu	3.600,00

ČI. V

Opis údajov na podsúvahových účtoch

Významné položky prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky a prípadné ďalšie položky.

ÚNSS nedisponovala počas roka 2024 prenajatým majetkom ani majetkom prijatým do úschovy, ktorý by bolo potrebné evidovať na podsúvahových účtoch.

ČI. VI

Ďalšie informácie

(1) Opis a hodnota iných aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia alebo vlastníctvo závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej

jednotky; týmito inými aktívami sú napríklad práva zo servisných zmlúv, poisťných zmlúv, koncesionárskych zmlúv, licenčných zmlúv, práva z investovania prostriedkov získaných oslobodením od dane z príjmov.

ÚNSS v roku 2024 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách iných aktív.

(2) Opis a hodnota iných pasív vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia; takýmito inými pasívami sú:

a) možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo

b) povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

ÚNSS v roku 2024 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách iných pasív.

(3) Opis významných položiek ostatných finančných povinností, ktoré sa nesledujú v účtovníctve a neuvádzajú sa v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a údaj, či sa týka spriaznených osôb, a to

a) povinnosť z devízových termínovaných obchodov a iných finančných derivátov,

b) povinnosť z opčných obchodov,

c) zákonná povinnosť alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty alebo služby, napríklad z dodávateľských alebo odberateľských zmlúv,

d) povinnosť z leasingových, nájomných, servisných, poisťných, koncesionárskych, licenčných zmlúv a podobných zmlúv,

e) iné povinnosti.

ÚNSS v roku 2024 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách ostatných finančných povinností.

(4) Prehľad nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky.

ÚNSS v roku 2024 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách, ani nemala v správe alebo vo vlastníctve takýto druh majetku.

(5) Informácie o významných skutočnostiach, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia.

V roku 2024 a v čase zverejnenia tejto účtovnej závierky občianske združenie nezaznamenalo významné nepriaznivé dopady na svoju činnosť. Nepriaznivým dopadom na činnosť v roku 2024 bolo a je aktuálne zvyšovanie miery inflácie a zvýšenie režijných nákladov za spotrebu energií. Výraznou pomocou v nepriaznivej spoločenskej situácii boli zmeny legislatívy ohľadom čerpania výnosov z verejných zbierok, ktorými sa predĺžili lehoty čerpania týchto finančných zdrojov a dotácia inflačnej pomoci poskytnutá MPSVaR.

Nakoľko sa však spoločenská situácia stále mení, nemožno predvídať jej budúce dopady a vplyv na organizáciu. Akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2025. Manažment podnikne všetky kroky na zmiernenie akýchkoľvek účinkov na spoločnosť a jej klientov.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

členom občianskeho združenia
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

I. Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2024, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska k 31. decembru 2024 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od občianskeho združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti občianskeho združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú.

Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol občianskeho združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybníť schopnosť občianskeho združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

So štatutárnym orgánom komunikujeme okrem iných záležitostí plánovaný rozsah a časový harmonogram auditu a významné zistenia z auditu, vrátane významných nedostatkov v interných kontrolách, ktoré identifikujeme počas nášho auditu.

II. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, posúdime, či výročná správa občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2024 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

Rožňava, 18. marca 2025

GemerAudit, spol. s r. o.
Šafárikova 65
048 01 Rožňava
Licencia UDVA č.195

Ing. Vladimír Burkovský
Zodpovedný audítor
Licencia UDVA č. 1021

Ďakujeme za podporu

Štátnej správe a samospráve

Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja
a informatizácie SR
Mestská časť Bratislava-Karlova Ves
Mestám a obciam Slovenska
Banskobystrický samosprávny kraj
Bratislavský samosprávny kraj
Košícký samosprávny kraj
Nitriansky samosprávny kraj
Prešovský samosprávny kraj
Trenčiansky samosprávny kraj
Trnavský samosprávny kraj
Žilinský samosprávny kraj

Spolupracovníkom a podporovateľom

BILLA ľuďom, o. z.
Bratislavské kultúrne a informačné stredisko
Carl Zeiss Slovakia, s. r. o.
Centrum pre filantropiu, n. o.
Centrum podpory študentov so špecifickými
potrebami
Človek v ohrození (organizátor FF Jeden svet)
Divadlo ASTORKA Korzo 90
Dopravný podnik Bratislava
ESET, spol. s r. o.
Európska únia nevidiacich
Európske fórum zdravotného postihnutia
Kino Lumière
ĽudiaĽuďom.sk
Mestská knižnica v Bratislave
Múzeum mesta Bratislavy
Nadácia Allianz
Nadácia ČSOB
Nadácia Národnej banky Slovenska
Nadácia Pontis
NIKÉ, spol. s r. o.
Novartis Slovakia, s. r. o.
OLO, a. s.
OZ To je život
Prezídium Policajného zboru

Profesia, spol. s r. o.
Raná starostlivosť, n. o.
Roche Slovensko, s. r. o.
SINA handmade (Dominika Strápek Ružová)
Sjednocená organizace nevidomých
a slabozrakých ČR
SK-NIC, a. s.
Slovenská autorita pre Braillovo písmo
Slovenské fórum osôb so zdravotným postihnutím
Slovak Telekom
Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu
v Levoči
Slovenská národná galéria
Slovenský národný panel
Slovenský pacient
Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým
postihnutím v Bratislave
Svetová únia nevidiacich
Středisko pro pomoc studentům se specifickými
nároky, Masarykova univerzita v Brně
Špecializované centrum poradenstva a prevencie
v Bratislave a Levoči
Touch and Speech
Tyflocomp, s. r. o.
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj
občianskej spoločnosti
VIAMO
VINCOM, s. r. o.
Visum Očné Štúdio
Východoslovenské múzeum v Košiciach
Výskumné a školiace centrum bezbariérového
navrhovania (CEDA)
Združenie miest a obcí Slovenska
Zelená vlna RTVS

Partnerom verejnej zbierky Biela pastelka

CODES BRAND HOUSE, s. r. o.
ČSOB
DHL
Divadlo Nová Scéna
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Eldamar, s. r. o.
Eva Amzler

DoubleTree by Hilton Bratislava
 JEKA studio, s. r. o.
 Loomis SK, a. s.
 Model Obaly, s. r. o.
 OFPRINT, s. r. o.
 PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a. s.
 PROMISEO, s. r. o.
 Radošinské naivné divadlo
 SENES spol. s. r. o.
 UniCredit Bank
 Volkswagen Slovakia
 ZSSK
 ŽSR

Mobilným partnerom

Orange Slovensko
 O2 Slovakia
 Slovak Telekom
 4ka

Mediálnym partnerom

DOOH.SK
 MEDIA WAIT MARKETING
 IMAGE WELL
 Jandl
 Lurity Inteligent AD
 Twoagency
 diva.sk
 MAMA a ja a FIT štýl
 News and Media Holding
 Nový Čas
 Pravda
 Qex
 FUN rádio
 Rádio LUMEN
 Rádio VLNA
 Refresher
 STARTITUP
 STVR
 TA3
 TV Doktor
 Zoznam.sk

Obchodným reťazcom

BILLA
 Lidl
 TESCO
 Coop Jednota

Ďakujeme dobrovoľníkom a priaznivcom, žiakom základných i študentom a pedagógom stredných škôl, regionálnym médiám, obchodným i nákupným centrám, vďaka ktorým sa Biela pastelka dostala k našim darcom.

Špeciálne poďakovanie patrí

Agentúre PROMISEO za pro bono služby (nielen) pri príprave kampane VZ Biela pastelka.

Partnerom verejnej zbierky Štvornohé oči

BILLA, s. r. o.
 VÚB, a. s.

Partnerovi programu Zdravé oči už v škôlke

BILLA ľudom, o. z.

Ďakujeme mestám a obciam za podporu miestnych aktivít základných organizácií ÚNSS, kultúrnym inštitúciám, múzeám i všetkým individuálnym a firemným darcom 2 %.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava, Slovak Republic
Tel.: 02/69 20 34 20 • unss@unss.sk • www.unss.sk
IČO: 00683876

Vydala ÚNSS v máji 2025